

Thomas Holme

Virkelighetsforståelse i 2012-apokalypsen

En religionsvitenskapelig analyse av profeti og rasjonaliseringsstrategier

Masteroppgave i religionsvitenskap

Trondheim, mai 2014

Veileder: Asbjørn Dyrendal

NTNU

Det skapende universitet

Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet

Det humanistiske fakultet

Institutt for filosofi og religionsvitenskap

Forord

Jeg har lenge vært interessert i hvordan mening skapes og formidles, og apokalyptiske narrativer er spesielt interessant i det henseende. Jeg valgte derfor å ta fatt i apokalyptiske narrativer tilknyttet enden på mayafolkets kalender i 2012. 2012 var et veldig interessant fenomen med tanke på mangfoldet av apokalyptiske visjoner som sentrerte seg rundt 21. desember 2012. Jeg ble fascinert av at så mange forskjellige narrativer ble formet rundt mayakalenderen, og variasjonene blant dem. Min interesse i språklig kommunikasjon, virkelighetsbilder og kognitiv forskning ledet meg til å undersøke hvilke kognitive mønstre som ligger i bunnen av virkelighetsbildene deres, og hvordan de forsøkte å formidle visjonen sin.

Jeg vil takke min veileder Asbjørn Dyrendal for hans tålmodighet og utmerkede tilbakemeldinger. Veiledningen hans har installert meg med langt bedre skriveferdigheter enn da jeg begynte på mastergradsstudiet, og jeg er utrolig takknemlig for det.

Jeg vil også gi min mest hjertefølte takknemlighet til min forlovede, Elise. Takk for din tålmodighet og kjærlige støtte i mine mutte og fortvilete stunder. Du har gjort dette mulig!

Takk til min familie for deres kontinuerlige moralske støtte og hjelp. Jeg setter utrolig mye pris på dere!

Takk til mine meget gode venner Martin Palmer, Jesper Aagaard Petersen og Hans Kvernsjøli for gode samtaler, støtte, motivasjon og inspirasjon.

Til sist, men ikke minst, vil jeg takke Jan Even, Jorg, Eirik og Dag for gode, forløsende og motiverende samtaler på lesesalen.

Innhold

1	Kapittel 1 – Innledende kommentarer	1
1.1	Forskningsemnet og problemstillinger	1
1.1.1	Magisk eller verdslig kausalitet.....	2
1.1.2	Apokalyptisk narrativ rasjonalitet	2
1.1.3	Kognitiv dissonans og rasjonaliseringsstrategier	3
1.1.4	Hypotetiske narrativer	4
1.1.5	Problemstilling	5
1.2	Valg av kilder.....	6
1.3	Valg av metode og teori	7
1.3.1	Metoden.....	7
1.3.2	Teorien.....	8
1.4	Forskningskontekst.....	22
1.4.1	Forskning vedrørende 2012-fenomenet.....	26
1.4.2	New age og new thought.....	28
1.5	Den transcendent bevisstheten og det universelle sinnet.....	30
2	Kapittel 2 – En solar revolusjon	35
2.1	Innledning.....	35
2.2	De tolv dimensjonene og den primære virkeligheten	36
2.3	Det paradoksale forholdet mellom hjerne og bevissthet	43
2.3.1	Den post-apokalyptiske hjernen	46
2.4	Post-2012 – rasjonalisering av tegn og åndelig søken.....	59
3	Kapittel 3 – 2012: En neosjamanistisk innvielse	63
3.1	Innledning.....	63
3.2	Beskjeden fra Quetzalcoatl og arketyper	66
3.3	Kontinuumet: bevissthet, rom, tid, og materie	68
3.3.1	Immanent, ikke transcendent.....	71

3.3.2	Sakralisert materialisme	72
3.4	Bevissthetsevolusjon	75
3.4.1	Åndelig versus materialistisk bevissthet	76
3.4.2	Intensivert bevissthet.....	82
3.5	Krise, synkronisiteter og innvielse – handling og transformasjon	87
3.5.1	Kognitiv dissonans, utvikling og kausalitet	90
3.5.2	Arketyper, innvielse og ansvar for kollektivet	92
3.5.3	Innvielsesapokalypsen.....	95
3.5.4	Det verdslige kollektivet	98
3.6	Post-2012 – kontinuerlig apokalyptisk tid.....	100
4	Kapittel 4 – konkluderende kommentarer	104
4.1	Innledning.....	104
4.2	Kognitive mønstre og rasjonaliseringer: Sakralisert materialisme versus universmaskinen.....	104
4.2.1	Magisk og materiell kausalitet	106
4.3	Kontrafaktiske narrativer, dramaturgi og dynamisk apokalyptikk.	107
4.3.1	De kontrafaktiske elementene	107
4.3.2	Narrativ rasjonalisering	109
4.3.3	Komedie-tragedie	110
4.3.4	Skiftende apokalyptiske kategorier	112
4.4	Frihet – verdslig eller transcendent: New age versus new thought	113
4.4.1	Tidsfrihet og den tidløse veven	114
4.4.2	Egofrihet og egobevissthet	114
4.4.3	Rasjonalitet og/eller intuisjon.....	115
4.5	Kognitiv dissonans og rasjonalisering	116
4.5.1	Pre-apokalyptisk kognitiv dissonans	116
4.5.2	Post-apokalyptisk kognitiv dissonans	117

4.6	Konklusjon.....	119
5	Litteratur.....	122
6	Internettreferanser	125
7	Dokumentarer.....	128
8	Sammendrag.....	129

1 Kapittel 1 – Innledende kommentarer

1.1 Forskningsemnet og problemstillinger

Apokalypse blir ofte assosiert med verdensomspennende katastrofer og ødeleggelse. Det er ofte ikke-troendes misoppfatning av apokalyptiske profetier og de troendes forventninger. Katastrofe assosiasjonene gjør så apokalypse ofte oppfattes som noe negativt og håpløst av folk flest. Historisk og objektivt sett har ingen apokalypse blitt fullbyrdet. En apokalypse blir i den sammenhengen oppfattet som noe meningsløst, men i de troendes øyne representerer apokalypse en meningsfull transformasjon av verden. For de troende handler apokalypse mer om håp og positive utsikter enn ødeleggelse og lidelse. Begrepet apokalypse er opprinnelig gresk og betyr åpenbaring eller avduking (O’Leary 1998:5). Håpet til profetene er at åpenbaringen realiseres slik at profetiens budskap blir et etablert faktum. Apokalyptisk åpenbaring har som sagt aldri gått i oppfyllelse, noe som gjør apokalyptikk til et fascinerende forskningstema, fordi endetidsprofetier fortsetter å dukke opp til tross for alle de feilslåtte profetiene.

Historikeren Richard Landes (2011:14) skriver at de handlinger og ord apokalyptiske tilstander produserer har konsekvenser selv om apokalypsen feiler. Han oppsummerer dette i *den apokalyptiske dynamikkens første lov*: «feil tilsier ikke ubetydelighet» (ibid.). Han skriver at apokalypse fremkaller håp om perfektjon og et friskt pust av rettskaffenhet (ibid.:6), og skaper en ekstraordinær tilstand av forventning og forberedelse, frigjort fra samfunnets normer (ibid.:4). Den apokalyptiske opphisselsen gir spillerom til å spre budskap gjennom handling og etablering av diskurser som vil etterlate spor (ibid.:14-15). Det vil si at en apokalypse kan være meningsfylt i profetenes øyne til tross for at den objektivt sett har feilet.

Årstallet 2012 ble synonymt med apokalypse da mayafolkets kalendersystem ble gjort kjent innen new age-kretser. Årstallet er hentet fra et arkeologisk funn i Sør-Amerika, hvor en *langtellingskalender*¹ endte på den 21. desember i 2012. Fokuset på årstallet skapte et miljø som jeg vil kalle 2012-miljøet². Språk- og litteraturforskeren Rober K. Sitler (2006:34) skrev at 2012 hadde blitt et fenomen som ikke virket å la seg stoppe av motbevis:

¹ Langtellingskalenderen nevner ikke noe om apokalypse den 21. desember 2012 (Van Stone 2011:23). «Den store syklusen», som er langtellingskalenderen, startet 3114 f.v.t. og endte 21. desember 2012 (ibid.).

² 2012-miljøet var gjort opp av new age åndelighet, UFO-lore, konspirasjonsteorier og andre alternative virkelighetsforståelser og subkulturelle elementer (Lentini 2011:60). Fellesnevneren var at de mente noe merkverdig skulle forekomme den 21. desember 2012 (ibid.).

«2012 proponents have transformed belief in the global significance of the December 21 date into a snowballing phenomenon that no amount of evidence can constrain» (Sitler 2006:34).

2012-miljøet produserte en god del apokalyptiske visjoner selv om alle tidligere apokalypser har feilet. Det ble heller ikke forventet kun én apokalypse. 2012-profeter forventet alt fra avsløring av våre utenomjordiske søsken, at kosmiske energier skulle transformere oss, verdensomspennende katastrofer, sublime personlige transformasjoner og implementering av et globalt harmonisk kollektiv. Avhandlingen omhandler to 2012-profeter og hvordan de brukte 2012 til å konstruere et apokalyptisk verdensbilde.

1.1.1 Magisk eller verdslig kausalitet

Jeg vil undersøke forskjeller mellom det jeg kaller *magisk* og *materiell kausalitet* tilknyttet endedatoen 21. desember 2012. En apokalypse er som regel tuftet på et åndelig virkelighetsbilde, og noen av visjonene omhandler en fremmed krafts aktive inngrep i verden, som plasserer mennesket i en passiv posisjon (Landes 2011:33-34). Når en guddommelig, utenomjordisk eller overmenneskelig kraft gjør inngrep i det verdslige så bygger det ofte på en *magisk kausalitet*. Jeg bruker begrepet *magisk kausalitet* til å beskrive årsak og effekt som overgår materiell kausalitet. En apokalyptisk visjon vedrørende magisk kausalitet kan eksempelvis være Guds intensjon om å skape en verdensomspennende flom, eller at Gud skal hente oss opp til himmelen. Den magiske kausaliteten står i kontrast til materiell årsak og effekt fordi det magiske ignorerer normale betingelsene for verdslig endring. Profetene skaper med andre ord fantastiske og utrolig narrativer med magisk kausalitet.

1.1.2 Apokalyptisk narrativ rasjonalitet

Apokalyptiske profetier er narrativer om realisering av livets mening. Religionshistorikeren Stephen D. O'Leary (1998:25) skriver at apokalyptiske narrativer skaper et meningsforhold mellom de troende og omverdenen. Han kaller de troendes virkelighetstilnærming for *narrativ rasjonalitet*: en måte å *rasjonalisere* en verden uten tilsynelatende meningsfull begynnelse og ende (ibid.:28). Et slikt narrativ redegjør enkelt sett for en begynnelse, progresjon og ende. De apokalyptiske narrativene følger ikke en vitenskapelig diskurs, fordi den narrative rasjonaliteten omhandler symbolisering av tid med fortelling som redegjør for meningen bak verdslige fenomener. Rasjonaliseringer er patosmotiverte begrunnelser hvor fakta og kunnskap (om)formes til å stemme overens med et subjektivt standpunkt. Apokalyptiske narrativ kan sies å være rasjonalisering av livets mening og hvordan den meningen skal realiseres. 2012-miljøet demonstrerte et narrativt mangfold hvor forskjellige tanker om

opprinnelse og ende skapte forskjellige apokalyptiske forventninger. Jeg skal undersøke om narrativ rasjonalitet i 2012-miljøet etablerte virkelighetsbilder som holdt stand eller falt vekk i da apokalypsen feilet, som bringer oss videre til konseptet kognitiv dissonans.

1.1.3 Kognitiv dissonans og rasjonaliseringsstrategier

I forskning vedrørende apokalyptikk opererer man ofte med konseptet kognitiv dissonans. Kognitiv dissonans brukes om dissonansen som oppstår når tro, verdi og/eller mening hos et individ står i konflikt med dets virkelighetserfaring (Stone 2000:3-4). Jon R. Stone (ibid.) skriver i *Expecting Armageddon* at den som opplever en slik dissonans vil forsøke å utjevne ubalansen mellom erfaringer og tanker. Man vil som regel endre tankesettet sitt så det stemmer overens med virkelighetserfaringen sin, men noen ganger er det ikke så lett. Stone (ibid.:4) forklarer at tro og mening produsert av dyp religiøs overbevisning gir andre resultater, spesielt når det gjelder profetier. Visjonen av den post-apokalyptiske verdenen stemmer ikke, slik at forventninger om sannhetens avduking resulterer i kognitiv dissonans. Folk vil forsøke å rasjonalisere den feilete apokalypsen for å bevare troen sin (ibid.). I studier av hva profeter og troende sier og gjør når en apokalypse uteblir kan vi se et mangfold rasjonaliseringsstrategier.

Jeg skal utforsker endringer i rasjonaliseringsstrategier fra pre-apokalypsen til post-apokalypsen, hvor jeg vil se på profeti som rasjonalisering av kognitiv dissonans. Vi kan si at profeti er et resultat av kognitiv dissonans fordi profeti omhandler en ubalanse mellom tro, verdi og/eller mening og virkelighetserfaring. Profeten proklamerer at verden er feilaktig og at åpenbaringen vil fikse den. Slik kan apokalypsen, og profetien, teoretisk sett sees som en rasjonalisering ment for å lindre kognitiv dissonans: «verden er feilaktig i følge vår oppfatning, men apokalypsen vil innrette verden etter vår oppfatning».

Sosiologen David G. Bromley (1997:35, 36) skriver at profeter vil demonisere den etablerte sosiale orden og fremme en alternativ visjon, hvor profeten mener den sosiale orden må endres i tråd med alternative visjon. Vi ser at dette er et symptom på kognitiv dissonans, hvor ideen om hvordan verden burde være krasjer med hvordan verden faktisk er. Jeg vil kalle dette for *pre-apokalyptisk kognitiv dissonans*. Den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen lindres med profeti. Profetien er et produkt av narrativ rasjonalitet, som rasjonaliserer hvorfor verden er feilaktig, og hvordan den vil/burde endres. Profeti er ønsket om at verden skal endres i tråd med troen, verdiene og meningene, og ikke at ens interne oppfatninger skal balanseres i henhold til hvordan verden faktisk er. Når verden ikke endres i tråd med troen,

verdiene og meningene, så oppstår den *post-apokalyptiske kognitive dissonansen*, som krever nye rasjonaliseringsstrategier.

Profetenes rasjonaliseringsstrategier og dynamiske evne til å lindre den kognitive dissonansen utgjør potensialet deres for meningsdannelse i det post-apokalyptiske. Jeg vil vise hvordan rasjonaliseringen deres foregår på en skala mellom det jeg vil kalle *transcendent rasjonalisering* og *verdslig rasjonalisering*³. Transcendent rasjonalisering orienteres etter en annen åndelige sfære utenfor det verdslige med andre spilleregler, mens verdslig rasjonalisering fokuserer på vår fysiske virkelighets materielle årsak og effekt og dens begrensninger. I verdslig rasjonalisering vil årsak og effekt hovedsakelig befinne seg i vår verden. Jeg skriver *hovedsakelig* fordi det som regel er et åndelig aspekt ved en apokalypse. Årsak og effekt i transcendent rasjonalisering vil ha årsak i en transcendent sfære utenfor det verdslige, mens effekten blir en forflytning ut i det transcendent eller forårsaker endringer i det verdslige, enten merkbart og synlig eller sublimt og skjult. Transcendent rasjonalisering vil derfor forfekte en mer eller mindre ren magisk kausalitet, mens i verdslig rasjonalisering oppstår det en blanding av magisk og materiell kausalitet. 2012-profetene jeg vil ta for meg har ikke ren transcendent eller verdslig rasjonalisering. Forskjellene ligger i hvor fokuset deres ligger. Jeg vil utforske hvilke resultater verdslig rasjonalisering versus transcendent rasjonalisering har i henhold til kognitiv dissonans og meningsdannelse i profetenes narrativer.

1.1.4 Hypotetiske narrativer

Jeg ønsker å vise hvordan profetene bruker det abstrakte, fiktive og fantasifulle til å skape narrativer. I apokalyptiske profetier oppstår det som Gilles Fauconnier og Mark Turner (2003:29) ville kalt *counterfactual*⁴ scenarier. De skriver at vi later som, imiterer, lyver, fantaserer, bedrar, narrer oss selv, vurderer alternativer, simulerer, lager modeller og foreslår hypoteser (ibid.:217). I følge deres teori har mennesket en ekstraordinær evne til å operere med fiktive, potensielle scenarier, og de forklarer at en god del kontrafaktisk tenkning ikke prinsipielt omhandler kausalitet men er en viktig mekanisme i forståelse, resonnering, bedømmelse og valg (ibid.:219). Mennesket bruker slik kontrafaktisk tankegang til å skape mening, til tross for at vi ofte er klar over at det er fiktivt, en imitasjon, symbolsk eller fantasi

³ Wouter J. Haanegraff (1996:113-114) skriver om *otherworldliness* (transcendent) og *this-worldliness* (verdslig) fokus.

⁴ Jeg vil oversette counterfactual med *kontrafaktisk*

(ibid.:30). Apokalyptisk profeti er slik et godt eksempel på kontrafaktisk tenkning, spesielt med tanke på *den apokalyptiske dynamikkens første lov* til Landes: «Feil tilsier ikke ubetydelighet». Den narrative rasjonaliteten søker å rasjonalisere verden, minske kognitiv dissonans og gjøre verden forståelig med fantasifulle og symbolske fortellinger, å vurdere alternative visjoner og simulere disse visjonene i profetisk retorikk.

1.1.5 Problemstilling

Selv om kontrafaktiske scenarier refererer til en virkelighet som ikke eksisterer eller et potensielt framtidsscenario, så vil det ikke si at kontrafaktisk tenkning ikke refererer til virkelighet (ibid.:230). Jeg ønsker å undersøke hvor og hvordan profetene forankret apokalypsens kausalitet. Spørsmålet er med andre ord hvorvidt virkelighetsbildene ble forankret i det transcendent eller verdslige?

Jeg ønsker også å se på hvordan de rasjonaliserte kognitive dissonans. Profetenes pre-apokalyptiske virkelighetsbilder representerer kognitiv dissonans som profetien lover at apokalypsen skal korrigere. De post-apokalyptiske virkelighetsbildene presenterer idealene til profetene, som profetiene skal levere. Mengden av den post-apokalyptiske kognitive dissonansen beror på rasjonaliseringene av den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Jeg skal i analysen se på hva profetene la opp til i virkelighetsbildene og om virkelighetsbildene holdt stand i post-apokalypsen.

Jeg har formulert en tredelt problemstilling som vil belyse hvor og hvordan kausalitet ble forankret og hvordan kognitiv dissonans ble håndtert:

1. Var profetens pre- og post-apokalyptiske rasjonaliseringer hovedsakelig transcendent eller verdslig?
2. Var apokalypsens kausalitet hovedsakelig materiell eller magisk?
3. Hvilke konsekvenser fikk rasjonaliseringsstrategien for profetens narrativ i post-apokalypsen?

Jeg ønsker å se på profetenes retorikk og om det muliggjorde varig meningsdannelse i post-apokalyptisk tid. I løpet av avhandlingen vil jeg vise hvordan de formulerte hva som faktisk skulle endres, hvordan og når det skulle skje.

1.2 Valg av kilder

Jeg har valgt Daniel Pinchbeck og Dieter Broers som primærkilder. Jeg vil foreta en inngående analyse av hvordan disse to konstruerte virkelighetsbildene og profetiene sine, heller enn et bredt spekter av 2012-miljøet.

Primærmaterialet jeg henter fra Pinchbeck er boken *2012: The Return of Quetzalcoatl* og dokumentaren *2012: Time for Change*. Jeg vil også se på blogginnlegg han har skrevet på realitysandwich.com og andre videoer han er med i. Primærmaterialet jeg henter fra Broers er boken *Solar Revolution: Why Mankind is on the Cusp of an Evolutionary Leap* og dokumentaren *Solar Revolution*. Jeg vil også se på noen tekster Broers har lagt ut på nettsiden sin, dieter-broers.de. Hvem er så Pinchbeck og Broers?

Daniel Pinchbeck er en journalist som kommer fra New York, USA. Han har skrevet for The New York Times Magazine, Rolling Stone, Esquire, Wired og andre. Han var med på å starte magasinet Reality Sandwich som etter hvert ble et nettsted, og han har skrevet en del innlegg på realitysandwich.com (Realitysandwich.com). Han er nå kreativ direktør hos Evolver, en nettbasert plattform som beskrives slik:

«Evolver is creating a platform for content, learning, and commerce serving a global community of transformational consumers seeking optimal states of well being in mind, body, and spirit. We intend to become a leading trust-agent for individuals and groups participating in our transformative culture, one of wisdom, beauty, and fun» (Evolver.net).

Han er også ansvarlig redaktør i forlaget Evolver Editions, som trykker bøker omhandlende *en ny åndelig motkultur* (Northatlanticbooks.com). Transformativ kultur og åndelig motkultur oppsummerer ham godt. Han er veldig opptatt av det kulturelle, politiske og sosiale.

Jeg valgte Pinchbeck som primærkilde på grunn av hans politiske og kulturelle engasjement, som står i kontrast til mange av de kosmiske og transcendentene narrativene i 2012-miljøet. Kort oppsummert kan han beskrives som en øko-aktivist med et fokus på enteogen⁵ åndelighet, som gir et mer verdslig betonet fokus. Han har skrevet tre bøker: *Breaking Open the Head*, *Notes from the Edge Times* og *2012: The Return of Quetzalcoatl* (2012RQ). Jeg har som sagt valgt den sistnevnte boken som kildemateriale, i kombinasjon med dokumentaren *2012: Time*

⁵ Enteogen henviser til bruk av psykedeliske stoffer i åndelig kontekst/praksis, som jeg forklarer nærmere i forskningskonteksten.

for Change (TfC). Han var produsent og hovedintervjuer i dokumentaren TfC. Jeg skal ta for meg noe av det han har gjort i perioden etter 21. desember 2012 også.

Biografien til Dieter Broers i *Solar Revolution: Why Humanity is on the Cusp of an Evolutionary Leap* forteller at han har studert fysikk og elektronikk ved universitetet i Hamburg, og at han har gjennomført forskning vedrørende høyst alternative felt som *frekvensmedisin* og *reguleringsterapi* siden 1980-tallet (Broers 2012:231). Videre i biografien står det at han har vært direktør for biofysikk i «International Council for Scientific Development» (ICSD) siden 1997⁶.

I følge biografien har Broers i de senere årene vært opptatt av bevissthet og å forklare hvordan ånd og materie holistisk henger sammen (ibid.). Jeg har valgt å analysere ham fordi han har et transcendent fokus, i kontrast til Pinchbeck. Sammenligning av Pinchbeck og Broers vil skape en interessant kontrast med tanke på problemstillingen. I hovedsak har jeg valgt å ta for meg Broers bok, *Solar Revolution*, og dokumentaren med samme navn. Jeg har sett på en del av innleggene på nettsiden hans, www.dieter-broers.de, som han har skrevet i ettertiden av 21. desember 2012, for å se hvordan han har håndtert overgangen fra det pre- til post-apokalyptiske.

1.3 Valg av metode og teori

1.3.1 Metoden

Jeg foretar en nærlesing av profetenes retorikk for å avsløre rasjonaliseringene deres. O'Leary (1998:4) definerer retorikk som overtalesteknikk, hvor et publikum blir påvirket og overtalt via stil, form, innhold og kontekst. Jeg vil, i henhold til O'Learys definisjon, si at retorikk er en formidlingsmetode som gir (innholdet) rasjonaliseringer en kontekst, form og et stilisert uttrykk. Rasjonalisering er som nevnt å skape begrunnelser motivert av en subjektiv patos som man mener er objektivt og rasjonelt. Retoriske midler (form, stil, innhold og kontekst) brukes på den måten til å formulere subjektiv patos som et objektivt faktum. Dissekering av profetenes retoriske formuleringer vil avsløre strukturer i rasjonaliseringen deres, som jeg vil bruke til å identifisere profetenes posisjon mellom det transcendent og verdslige. Avsløringen av profetenes rasjonalisering vil vise hvilke kausalitetsformer, magisk eller materiell, som dominerer virkelighetsforståelsen deres og hvilke narrative konsekvenser dette får med tanke på pre- og post-apokalyptisk kognitiv dissonans.

⁶ Man finner svært lite om ICSD på nett, så det er vanskelig å bekrefte hva ICSD faktisk er og gjør.

Jeg vil ta tak i de mest sentrale konseptene hos Pinchbeck og Broers. Hovedmomentene i analysen blir (1) den pre-apokalyptiske virkelighetsforståelsen, (2) hva apokalypsen skulle gjøre og (3) det post-apokalyptiske virkelighetsbildet. Når virkelighetsbildene deres er etablert så skal vi se på hva slags effekt apokalypsen deres er ment å ha. Mente de at apokalypsen skulle gi oss overnaturlige evner, innsikt i det transcendent eller var apokalypsens effekt mer i tråd med verdslige endringer og omveltninger som vi allerede kjenner? Når vi har etablert hva slags effekt apokalypsen skulle ha så vil potensialet for meningsdannelse i det post-apokalyptiske vise seg, hvor vi ser på rasjonalisering av post-apokalyptisk kognitiv dissonans.

Hovedverktøyet mitt i analysen er konseptblandingsteorien til Fauconnier og Turner (*conceptual blending theory*). Det er et verktøy godt egnet til metodisk og ryddig dissekering av retorikk. Jeg vil bruke teorien til å illustrere kognitive mønstre i profetenes virkelighetsbilder. Teorien deres avslører dynamiske kognitive mønstring i menneskets meningsdannelse (Fauconnier & Turner 2003:v-vi). Konseptblandingsteorien presenterer en analysemetode som avslører intensjoner og funksjoner i narrativene deres med større klarhet enn kun å gjengi narrativene. Teorien presenterer også en metodisk måte for å visuelt illustrere profetenes retorikk i hva Fauconnier og Turner kaller *integrasjonsnettverksmodeller*. I disse modellene vil konkrete detaljer angående i profetenes retorikk bli tydeligere for leseren.

Når jeg har åpnet retorikken og pakket ut rasjonaliseringsstrukturene til profetene så vil jeg bruke teori hentet hos Landes til kategorisk belysning av profetenes apokalyptiske forventninger og strategier. Jeg vil bruke teori hentet hos O'Learys til belysning av narrative og dramaturgiske trekk. Metoden min vil avsløre kognitive mønstringer i profetenes rasjonaliseringer, hva slags profetisk kategori de havner i og hvilke dramaturgiske trekk narrativene deres har.

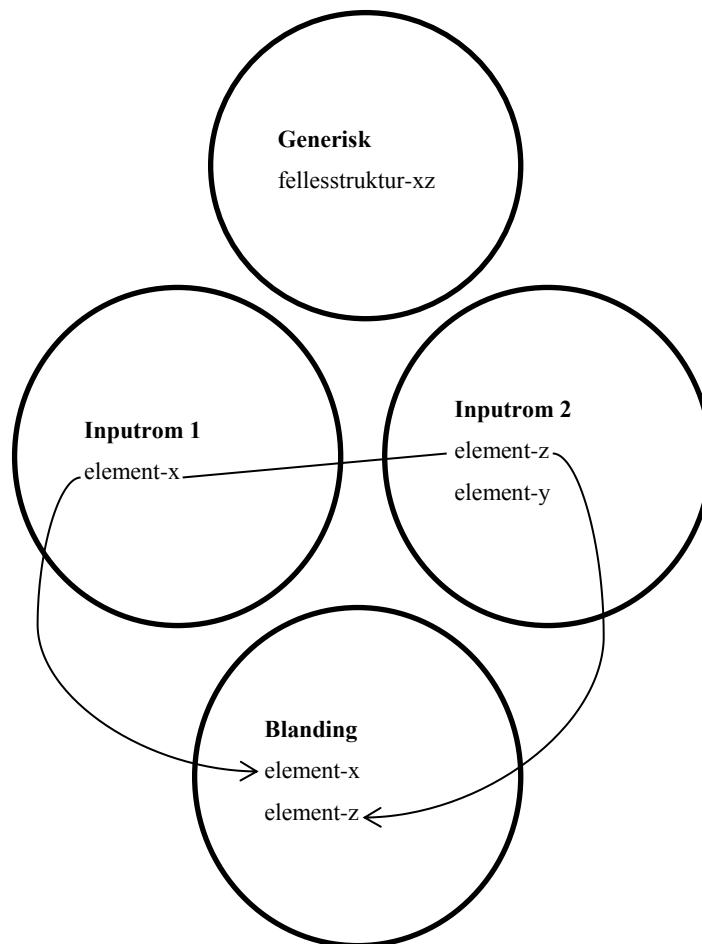
1.3.2 Teorien

Jeg vil først redegjøre for Fauconnier og Turners teori og så forklare hvilke av O'Learys og Landes teorier jeg vil bruke. Konseptblandingsteorien er mer omfattende og teknisk så jeg vil bruke mest plass på den. Det er også det mest sentrale teoretiske materialet jeg bruker. Teoriene jeg har hentet hos Landes og O'Leary er typologiske kategorier som jeg vil bruke til å belyse funnene som konseptblandingsteorien utviner.

1.3.2.1 Mentale rom og integrasjonsnettverk

Teorien til Fauconnier og Turner (2003:40) omhandler hvordan vi konstruerer og formidler mening ved å blande hva de kaller *mentale rom*. De definerer mentale rom som små konseptuelle forpakninger vi konstruerer mens vi tenker og kommuniserer. De mentale rommene blir vårt grunnlag for handling og forståelse, og Fauconnier og Turner (ibid.:92) skriver at vi blander og kombinerer mentale rom for å skape mening på *en menneskelig skala*. Det er med andre ord en slags forenklingsprosess som gjør at vi kan formidle og motta meningsinnhold og forståelse om verden uten å vite absolutt alt om den, eller måtte lage større redegjørelser for alt vi kommuniserer om og tar innover oss.

Fauconnier og Turner (ibid.:40-49) bruker modeller til å vise hvordan de mentale rommene blandes. Jeg vil kalle de blandete mentale rommene for *blandinger*. Fauconnier og Turner bruker flere varianter av slike modeller. Her er en enkel illustrasjon av modellen jeg vil bruke (ibid.:46, 62):

Modellen ovenfor er et eksempel på det Fauconnier og Turner kaller et *konseptuelt integrasjonsnettverk*, hvor to inputrom skaper en blanding (ibid.:47). Vi ser at hvert inputrom inneholder elementer som projiseres ned i blandingen og skaper et nytt mentalt rom (i.e. en blanding). Over inputrommene er det et fjerde rom, et *generisk rom*. Det generiske rommet viser hvilke sammenkoblede (i.e. linjen mellom elementene) strukturer som inputrommene deler og illustrerer hva som gjør dem kompatible (ibid.). Vi ser ovenfor at ikke alle elementene representerer fellesstrukturer, da element-y ikke er vist i det generiske rommet⁷.

Alle mentale rom er tilknyttet en *skjematisk kunnskap* (ibid.:40). Fauconnier og Turner (ibid.:104) kaller den skjematisk kunnskapen for *rammer*. I et integrasjonsnettverk har inputrommene og blandingen hver sin ramme som definerer dem. Rammen oppsummerer hva det mentale rommet omhandler og hva slags *bildeskjemaer* det mentale rommet inneholder. Bildeskjemaer er skjelettstrukturer man finner i et mentalt rom, for eksempel *en bevegelse langs en rute, en beholder, balanse eller motsetninger* (ibid.:104). Et bildeskjema er med andre ord en nedstrippet beskrivelse av bevegelse, posisjon eller form. Turner (1998:16-17) skriver at bildeskjemaer er skjelettstrukturer som forekommer i våre sensoriske og motoriske erfaringer. Bildeskjemaer er med andre ord noe av det mest grunnleggende som foregår i menneskets kognisjon, som gjør at de gir en klar og tydelig innsikt i hva slags kognitive mønstre mentale rom inneholder.

I et integrasjonsnettverk vil blandingen ha en *organiserende ramme*. Fauconnier og Turner (ibid.:127) skriver at den organiserende rammen leveres enten av ett inputrom eller begge inputrommene. De skiller mellom det de kaller *single-scope* nettverk og *double-scope* nettverk (ibid.:126-127, 131). Et single-scope nettverk vil tilsi at det ene inputrommets ramme leverer den organiserende rammen, mens i et double-scope nettverk vil rammene til begge inputrommene bidra til den organiserende rammen. Single-scope nettverk presenterer et kilde-mål scenario, hvor inputrommet som leverer den organiserende rammen er kilden. Det andre inputrommet er målet, som belyses og skapes forståelse om av kilden (ibid.:127). Et eksempel på et single-scope nettverk kan være bruk av boksing som metaforisk beskrivelse for en debatt mellom to politikere (ibid.:126-127). Eksempelvis at den ene debattanten *la den andre flat med et slagkraftig argument*. Inputrommet med bokse-elementer vil levere blandingens organiserende ramme, som styrer hvordan blandingen formes. Debattantene blir dermed

⁷ Jeg inkluderer ikke piler fra det generiske rommet, fordi det blir visuelt rotete sammen linjene mellom inputrommene.

oppfattet som bokser og ikke politikere i debatt. Et eksempel på et double-scope nettverk er en datamaskins desktop (ibid.:131). Det ene inputrommet har rammen *kontoromgivelser*, som eksempelvis omhandler mapper, papirkurver og filarkiver. Den andre rammen er *datamaskin kommandoer*. Begge inputrommene har komplekse og sammensatte rammer som gir blandingen en ny organiserende ramme, *datamaskin desktop*. Her blir eksempelvis å kaste noe i papirkurven det samme som å slette en fil. Et single-scope nettverk er med andre ord et integrasjonsnettverk hvor rammen til ett inputrom overstyrer rammen til det andre inputrommet. I et double-scope nettverk flettes sammen inputrommenes rammer i blandingens organiserende ramme.

Blanding i integrasjonsnettverket skapes av elementene som projiseres fra inputrommene. I integrasjonsnettverksmodellen ovenfor er det piler som går fra elementene i inputrommene og ned i blandingen. Pilene viser hvilke elementer som projiseres ned i blandingen. Fauconnier og Turner (ibid.:47) skriver at ikke alle elementene fra inputrommene alltid blir med i blandingen. Vi ser eksempelvis i modellen ovenfor at element-y ikke blir med i blandingen. I følge dem gjør intensjonen bak blandingen så det blir en *selektiv projeksjon* av elementer. Vi vil se at integrasjonsnettverkene generaliserer og utelater en del, hvor konsepter og metaforer bygges med spesifikke intensjoner og derav en selektiv projeksjon.

Vi ser en linje som linker elementer i inputrommene i modellen ovenfor. Linjene illustrerer hvilke elementer som er motparter og markerer kontraster. Fauconnier og Turner (ibid.:41) kaller linjene som går mellom inputrommene for *cross-space mapping*. Koblingene mellom elementer på tvers av inputrommene matches kategorisk via rammer og roller i rammer; identitets-, transformasjons- og representasjonskoblinger; analogiske og metaforiske koblinger; og vitale relasjoner (ibid.:47). Eksempelvis kan et inputrom inneholde en samtidsfilosof, mens i det andre inputrommet inneholder Immanuel Kant. De kobles kategorisk via en identitetskobling fordi de begge er filosofer. *Vitale relasjoner* er et viktig moment i konseptblandingsteorien, som viser hvordan forskjellige kategoriske *komprimeringer* foregår i blandingen. Vi skal nå se på hvordan disse komprimeringene foregår.

1.3.2.2 Komprimering av vitale relasjoner

I koblingene mellom inputrommenes elementer eksisterer de *ytre vitale relasjonene*. Komprimering av ytre vitale relasjoner skaper *indre vitale relasjoner* i blandingen. Fauconnier og Turner (ibid.:92) presenterer forskjellige kategorier av vitale relasjonene, som

representerer forskjellige former for *komprimering*. Komprimering vil si at en ytre vital relasjon blir en indre vital relasjon i blandingen, hvor den vitale relasjonen endrer kvalitet. Jeg vil i analysen fokusere på komprimering av de vitale relasjonene *forandring, identitet, tid, rom, årsak-effekt, rolle, analogi, disanalogi, del-helhet, unikhhet* og *intensjonalitet* (ibid.:93-99)

Enkelt forklart er komprimering en prosess hvor en kategorisk kobling mellom elementer i inputrom er ledende for hvordan elementene kommer til uttrykk i blandingen. *Identitet* er en vital relasjon som linker elementer på tvers av tidsspenn og rom, i prosesser av forandring, mellom del og helhet og mellom årsak og effekt. Fauconnier og Turner (ibid.:95) skriver at identitet er den mest generelle og grunnleggende vitale relasjonen.

Fauconnier og Turner (ibid.:59-61) illustrerer komprimering av *rom* med et eksempel hvor en filosof holder et seminar om Immanuel Kant som om han debatterer med Kant der og da. Filosofen sier at «Kant er ikke enig med meg om dette», som om filosofen og Kant var i samme rom og diskuterte (ibid.:59). Her komprimeres både *tid* og *rom* i blandingen. Kant uttrykte seg til en annen tid og i et annet fysisk rom enn den moderne filosofen. Filosofen skaper en blanding hvor filosofens og Kants utsagn lett sammenlignes og deres forskjeller blir tydeliggjort. De ytre vitale relasjonene *tid* og *rom* blir komprimert til indre vitale relasjoner i blandingen, hvor filosofen og Kant eksisterer til samme tid i samme fysiske rom. *Tid* og *rom* er sådan vitale relasjoner som omhandler sammensmeltning av forskjellige tider og fysiske rom (ibid.:96), men jeg vil legge til at komprimering av rom kan også omfatte ikke-fysiske rom, slik som transcendent rom og lignende.

Den vitale relasjonen *forandring* er en kategori som komprimerer og korter ned på endringer i blandingen (ibid.:93). Forandring er ofte buntet sammen med den vitale relasjonen *identitet*, hvor eksempelvis ideen om en voksen person eksisterer i et inputrom og ideen om et barn i det andre komprimeres til én person i blandingen. Forandringen som oppvekst innebærer blir forkortet i blandingen, som gjør så *tid* også blir komprimert i blandingen. Oppvekst blir dermed noe som skjer i et øyeblikk når vi kjører blandingen.

Forandring vedrører også *årsak-effekt*. Årsak-effekt er på den måten en vital relasjon som omhandler konseptualisering av en prosess. Fauconnier og Turner (ibid.) bruker *ild i en peis* som et eksempel på komprimering av årsak-effekt. Vi får to inputrom hvor det ene inneholder veden som brenner, og det andre inputrommet inneholder kald aske. Her komprimeres *tid* (et

inputrom er senere enn det andre), rom (asken og ilden har samme fysiske rom) og årsak-effekt (ilden gjør så veden blir aske). De skriver også at det er en subkategori av årsak-effekt som de kaller *produsent-produkt* (ibid.). I produsent-produkt blir intensjon en faktor. Et annet eksempel som Fauconnier og Turner (ibid.:93-95) bruker for å illustrere komprimering av årsak-effekt er en avbildning av evolusjonsprosessen mellom dinosaurer og fugler. Bildet viser fem stadier med forskjellige dinosaurer i en utvikling som ender med en småfugl (ibid.:95):

Evolusjonsprosessen mellom dinosaurer og fugler (Wexo 1992).

En arts evolusjon er en langstrakt transformasjon, og årsaken til evolusjon er artens tilfeldige mutasjoner og tilpasning til sine omgivelser, konkurrenter, matkilder og så videre. I bildet ovenfor jager dinosaurerne på en øyestikker som fuglen endelig fanger. Fauconnier og Turner (ibid.:93-94) skriver at dinosaurerne i de forskjellige posisjonene ligner mer og mer på en fugl, og at bildet skaper inntrykket av ett dyr som transformeres i løpet av sin livstid for å kunne fange øyestikkeren. Bildet representerer slik en forenkling av evolusjonsprosessen, hvor årsaken til evolusjonen er intensjonen om å fange øyestikkeren og at det skjer meget raskere enn i virkeligheten (ibid.:94). Her vil igjen tid komprimeres i blandingen. Komprimering av

den vitale relasjonen *årsak-effekt* representerer således forenkling av prosesser slik at de er mer håndgripelig på en menneskelig skala.

Del-helhet er en vital relasjon som lettest kan forklares med hvordan vi kobler en person til et fotografi av personen (ibid.:97). Dette er også en komprimering som er forenkling av virkelighet. I det et inputrom har vi en person (helhet), mens i det andre inputrommet er bildet av personen (del). Når vi peker på bildet og sier «dette er Kari», så er ikke bildet faktisk Kari. I blandingen komprimeres representasjonen av personen og selve personen slik at bildet blir oppfattet og omtalt som selve personen (ibid.). Et annet eksempel er oppfatningen om at en voodoo dukke med litt hår fra en person (del) kan brukes til å forårsake skade på den personen (helhet) som håret tilhører (ibid.). I likhet med fotografiet blir voodoodukken oppfattet som selve personen den representerer.

Fauconnier og Turner (ibid.:98) skriver at den vitale relasjonen *rolle* er en kategorisk kobling hvor en *rolle* linkes til dens *verdi*: En rolle kobles til verdi på tvers av inputrom. Et enkelt eksempel er *pave* som en rolle, mens personen som er/var pave er verdien til paverollen. Mellom inputrommene eksisterer det en ytre vital relasjon hvor rollen pave kobles til verdien: Personen som er/var pave. I blandingen får vi eksempelvis Pave Paul VI.

Analogi er også en vital relasjon som spiller på rolle-verdi komprimeringer. Analogi kan skapes av at rammene til to mentale rom har like rolleinput (ibid.:98). Den ytre vitale relasjonen analogi kan for eksempel koble NTNU med Universitetet i Oslo. Universitetene er med andre ord analogiske fordi begge institusjonene har rollen som et universitet. I blandingen blir NTNU og Universitetet i Oslo identiske institusjoner. Det samme skjer i bildet ovenfor som illustrerer evolusjonsprosessen mellom dinosaur og fugl, hvor analogi eksisterer mellom dinosaurene i kraft av at de er dinosaurer. Resultatet blir at dinosaurene får samme *identitet* i blandingen.

Den vitale relasjonen *disanalogi* er basert på analogi, fordi disanalogi forekommer i kombinasjon med *analogi* (ibid.:99). Fauconnier og Turner (ibid.:93, 95, 99) bruker igjen skisseringen av evolusjon fra dinosaur til fugl som eksempel. I eksempelet blir avbildningen av de forskjellige stadiene som sagt analogiske fordi det er identitetskoblinger mellom de forskjellige dinosaurene, mens de *samtidig* er disanalogiske fordi dinosaurene faktisk er forskjellige dyr. Fauconnier og Turner (ibid.:99) skriver at eksempelet viser hvordan disanalogi komprimeres til transformasjon av én unik dinosaur. En god del komprimeringer

skaper det Fauconnier og Turner (ibid.:101) kaller *unikhet*, som eksemplifiseres godt med den *unike* dinosauren som forvandles til en fugl fordi den jakter på en øyestikker.

Intensjonalitet er en vital relasjon som skapes av komprimering (ibid.:100-101). Vi skaper intensjonalitet ved å blande mentale rom (ibid.:101). Fauconnier og Turner (ibid.) gir eksempelet om døden, som i religiøs kontekst får en intensjonalitet som ofte omhandler frelse eller fordømmelse. Religiøs tankegang tillegger med andre ord den naturlige verdenen en åndelig intensjon (ibid.). Forskjellen mellom *han døde av kreft* og *kreften tok ham* er en forskjell i intensjonalitet. Døden kan i seg selv få en intensjonalitet, eksempelvis i blandingen *mannen med låen* hvor dødsårsak personifiseres (ibid.:292). I religiøs sammenheng kan det sies at *Gud brakte henne opp i himmelen* eller *hennes bortgang var Guds vilje*, hvor død oppfattes som intensjonelt påført av Gud.

1.3.2.3 Kontrafaktiske mentale rom og apokalyptisk kausalitet

Et eksempel Fauconnier og Turner (ibid.:221) gir på kontrafaktisk tenkning er når man kikker i kjøleskapet og oppdager at det ikke er noe melk å finne. Her skapes en blanding hvor det ikke finnes melk i kjøleskapet, men at det potensielt sett kan finnes melk i kjøleskapet: Et inputrom forteller at det ikke er melk i kjøleskapet, mens det andre inputrommet inneholder det kontrafaktiske scenarioet hvor det er melk i kjøleskapet. En profeti om apokalypse formidler en lignende logikk: «Hvis apokalypsen forekommer, så vil verden endres slik». Strukturen «hvis [hypotetisk scenario] så [hypotetisk scenario]» representerer en grunnleggende kontrafaktisk tenkning (ibid.). Scenariet med kjøleskapet som er tomt for melk viser til et potensielt scenario hvor hvis jeg drar til butikken så kan jeg kjøpe melk og putte den i kjøleskapet.

Jeg vil si at kontrafaktiske scenarier kan måles på en sannsynlighetsskala. Sannsynligheten for at jeg drar til butikken, handler melk og putter den i kjøleskapet er ganske sannsynlig. Det kontrafaktiske scenarioet «hvis jeg vinner i lotto så skal jeg dra på en jordomseiling» er ganske usannsynlig. Den magiske kausaliteten versus den materielle kausaliteten representerer også en slik skalering. En profeti om eksempelvis at åndelige krefter vil skape kollaps i børsen er ikke totalt usannsynlig, med tanke på at en børs-kollaps kan forekomme samme hva årsaken er. At Jesus kommer ned fra himmelen for å bringe oss opp i himmelske sfærer er meget usannsynlig, fordi scenariet presenterer en ren magisk kausalitet. En transcendent orientert rasjonalisering vil minske sannsynligheten for at profetien går i oppfyllelse: «Hvis energiene fra de høyere dimensjonene treffer jorden 21. desember 2012 vil

genetikken vår endres slik at vi får overnaturlige evner». Her vil apokalypsen omhandle en umiddelbar og magisk endring. En verdslig orientert rasjonalisering øker sannsynligheten: «Hvis menneskeheten kan lære seg å samarbeide så vil vi kunne skape en harmonisk og fredelig verden». At mennesker innser at vi burde samarbeide for å redusere konflikt og ødeleggelse befinner seg innenfor rammene til materiell kausalitet. Kontrafaktisk tenkning kan således skaleres i henhold til transcendent og verdslig rasjonalisering/magisk og materiell kausalitet.

1.3.2.4 Retoriske epoker og dramaturgi

Hos O'Leary (1998:45) kan vi lese om John Angus Campbells konsept om *retoriske epoker*. En retorisk epoke er en periode markert av strategisk og stilisert symbolikk som deler historie inn i *før* og *etter*, som representerer et skifte i menneskets selvforståelse. Jeg vil bruke Campbells konsept slik O'Leary gjør: Profeten, og troende, skaper en egen epokeforståelse som utenforstående ikke bruker. Vi snakker dermed om profetens egen symbolisering av en tidsperiode og ikke en universell anerkjent forståelse av tiden vi lever i. Jeg vil sammenligne profetenes symbolisering av tiden før og etter 2012, belyse forskjeller i pre- og post-apokalyptiske rasjonaliseringer og undersøke om det forekom et skifte mellom verdslig og transcendent fokus.

O'Leary skriver om narrativ rasjonalitet, som vi var innom da jeg presenterte forskningstemaet og problemstillingene mine. I følge ham formes apokalypser av en narrativ rasjonalitet, hvor man forsøker å rasjonalisere den menneskelige eksistensen som meningsfylt i en verden uten tilsynelatende begynnelse og ende. Han skriver også om hvordan narrativene antar en dramaturgisk kvalitet hvor det onde skal bekjempes av det gode. Han bruker de greske teaterformene tragedie og komedie for å illustrere to dramaturgiske mekanismer i apokalyptiske profetier (ibid.:68-69). Både tragedie og komedie forholder seg til det som er galt i verden (i.e. det onde), men behandler det på forskjellige vis. Tragedien møter det onde som skyld, hvor frelse oppnås gjennom straff. O'Leary (ibid.:68) skriver at tragedie er rettet mot oppofrelse, avstraffelse og en deterministisk skjebne. Med andre ord så skal de onde forgå, sjelen må renses og det er ingen vei utenom det. Han forklarer at komedien ikke møter det onde som skyld men som en feil eller feiloppfattelse (ibid.:68-69). I komedien vil frelse bero på evnen til å oppfatte hva som er feil og korrigere det. I motsetning til tragedien, hvor skjebne er deterministisk, så presenterer komediens skjebne forandringsmuligheter.

O’Leary (ibid.:67) skriver at apokalyptiske narrativer kan inneholde både komedie og tragedie. Et eksempel kan være et apokalyptisk narrativ som presenterer muligheter for troende mens ikke-troende vil forgå. Mulighetene kommer av at de troende har avdekket de ikke-troendes feilaktige eksistens, mens de ikke-troende må straffes og lide. I et slikt narrativ vil tragedie gjelde de ikke-troende, mens komedie vil gjelde for de troende.

Jeg vil bruke tragedie og komedie til å vise hvordan profetene mener ondskapen, eller ubalansen i verden, skal håndteres. Jeg vil også bruke denne typologien til å belyse bevegelser innad i narrativene deres. Det vil vise om man mener vi vil ha en tragisk transformasjon eller en komisk.

O’Leary (ibid.:70) skriver også om den lindrende effekten av å lese profetier. Han skriver at profeti kan fremkalle patos som skaper en lindrende effekt hos den troende. Profeti (e.g. Johannes åpenbaring) forteller de troende at apokalypsen og de troendes belønning vil komme. De troende blir fortalt at de kun må utholde den feilaktige verdenen inntil apokalypsen, så vil ting endre seg i tråd med de troendes ønsker. Han skriver at dette ikke behøver være forfatterens intensjon, men publikumets møte med beskjeden vil fremkalle følelser av håp og fortvilelse (ibid.). Kampen mellom det gode og onde, det rette og det feilaktige, utkjemper med andre ord emosjonelt i publikum når profetien leses/høres. Det profetiske budskapet vil på denne måten gi en forsmak på frelse eller avstraffelse i den post-apokalyptiske verden (ibid.). En kristen som mener å leve i en ukristelig og syndig verden kan oppleve kognitiv dissonans med tanke på at «Guds skaperverk» ikke styres av Guds regler. I lesning av Johannes åpenbaring vil en troende føle glede over at det syndige og korrupte faller. Profetien reduserer dermed kognitiv dissonans fordi den bekrefter troen via å initiere patos. Jeg vil vise hvordan profetene forsøker å lindre den kognitive dissonansen i det pre-apokalyptiske med profeti. I kombinasjon med det dramaturgiske og den narrative rasjonaliteten vil jeg kunne se på hvordan de forsøker å lindre dissonansen og deretter realisere den retoriske epokens *etter*.

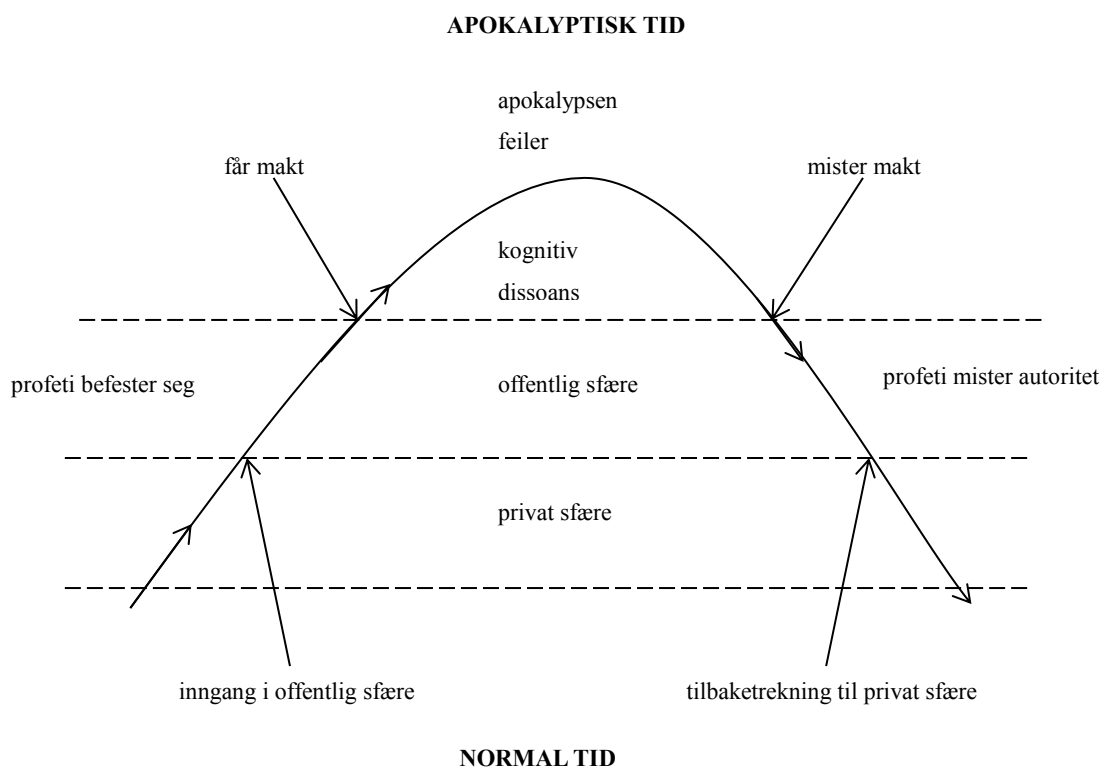
1.3.2.5 Den apokalyptiske bølgen

Richard Landes skiller mellom det han kaller *normal tid* og *apokalyptisk tid*. Normal tid er i denne sammenhengen det Augustin kalte *saeculum*: Den naturlige verden i romtid (Landes 2011:7, 53). I normal tid planlegges fremtiden som om verdens gang vil fortsette slik den gjør nå (ibid.). Landes (ibid.) skriver at *saeculum* er der hvor godt og ondt eksisterer i en intrikat blanding. Virkeligheten i *saeculum* står som regel i kontrast til de ryddige apokalyptiske

scenariene hvor godt og ondt er ryddig adskilt. Apokalyptisk tid er når apokalypsen aktiveres i sinnene til profeten og de troende fordi de tror at tiden har kommet. Landes (ibid.:29) omtaler aktiveringen av apokalypse som oppfatningen av at åpenbaringen, transformasjonen eller omveltningen snart vil skje. Han skriver at det kan innebære at de troende mener apokalypsen er rett rundt hjørnet eller at det vil skje i løpet av ens livstid (ibid.).

Slik Landes (ibid.:13) skriver om apokalyptisk tid så kan det enkelt kalles en unntakstilstand: Når apokalypsen kommer blir verden snudd på hodet (ibid.:12). Han skriver at apokalyptisk tid vekker til live de troende, hvor alt blir mer levende og stemmer overens med profetien. I apokalyptisk tid vil de troende se tegn og mønstre med apokalyptisk mening i verden rundt seg. Han kaller dette for å bli *semiotisk opphisset*, som han sammenligner med et polaroidbilde som sakte fremkalles (ibid.:14). Den semiotiske opphisselsen får de troende til å trå ut i den offentlige arenaen og bryte med normativ virkelighetsforståelse. Landes (ibid.:44) skriver at den semiotiske opphisselsen etter hvert utvikler seg til å bli en *semiotisk promiskuitet*, hvor man kan se en økning av at hendelser fritt assosieres til apokalyptiske tegn. Kildematerialet jeg tar for meg er produsert i apokalyptisk tid, og den semiotiske promiskuiteten var på god vei da materialet ble produsert.

Landes skriver om hendelsesforløpet fra apokalyptisk tid aktiveres og tilbakevendelsen til normal tid. Han illustrerer denne bevegelsen i en modell (ibid.:53):

Modellen demonstrerer inntoget i apokalyptisk tid i form av en bølge som kommer ut av den private sfæren og etablerer seg i den offentlige sfæren (ibid.:52). Profetien befester seg i den offentlige sfæren fordi den nyter en viss mengde makt hos et publikum. Dette skjedde med 2012 på internett og i massemedia. Pinchbeck var blant annet gjest på det populære amerikanske TV-programmet *The Colbert Report*, hvor han snakket om bruk av psykedeliske stoffer og sjamanistisk praksis (TfC:08.50).

Når bølgen stiger vil verden rundt de troende produsere tegn i kraft av den semiotiske opphisselsen. Landes (ibid.:53-54) skriver om forskjellige elementer som kan fyrer opp under apokalyptiske forventninger. De forekommer ofte i kombinasjon:

- Naturkatastrofer.
- Himmelske tegn: kometer, meteorer, formørkelser og lignende.
- Kulturelle omveltninger: kulturkrasj, nye teknologier, den moderne kulturs dominerende av eldre kulturer (e.g. innfødte kulturer).
- Karismatiske ledere eller profeter som formidler profetien og hva som burde gjøres.
- Dateringer, slik som 21. desember 2012.

Når bølgen har penetrert det offentlige rommet så tiltrekker bevegelsen seg folk. Landes (ibid.:55) skriver at profetier om apokalypse har stor kapasitet til å spre seg raskt og bredt når profetien får godt nok fotfeste i den offentlige sfæren. Bølgens høydepunkt er når apokalypsen skulle forekomme men uteble, hvor de troende når et klimaks i intensitet (ibid.:55). Den kognitive dissonansen oppstår når apokalypsen feiler, og etter hvert mister profetien fotfeste i den offentlige arenaen. Profetien mister dermed autoritet og sklir tilbake i den private sfæren. Her ender den semiotiske opphisselsen og observasjonen av tegn (ibid.:56).

Landes (ibid.:57) lister opp noen strategier som brukes av profeter og troende for å håndtere den kognitive dissonansen:

- Å endre datoen: Det apokalyptiske scenarioet var korrekt, men dateringen var feil.
- En lederskikkelse vil komme tilbake igjen og realisere apokalypsen.
- Misjonering
- Tvangsrensing: Å ta saken i egne hender og skape den nye verdenen.
- Åndeliggjøring: Det guddommelige er i oss.

Landes (ibid.) skriver at rasjonaliseringsstrategiene er et forsøk på å forlenge apokalyptisk tid så langt som mulig. Når kognitiv dissonans oppstår kan vi se at forskjellige forventninger skaper forskjellige rasjonaliseringsstrategier. Han skriver at katastrofale forventninger produserer totalitære tendenser på grunn av skuffelsen, mens forventninger om transformativ scenarioer har en tendens til å produsere nye samfunnsnormer og strukturer (ibid.:59). Grunnen til forskjellen ligger i at katastrofale scenarioer har så konkrete og absolutte konsekvenser, at skuffelsen føles sterkere (ibid.:58). De totalitære tendensene ligger latente i forventningene om at verden skal legges i grus, mens i de transformative scenarioene ligger en mer fredelig løsning. De fredelige løsningene blir da heller forsøkt utført av de troende. Den tragiske stoltheten hos de som forventer katastrofe gjør at de heller ønsker å dominere eller ødelegge enn å innrømme feil, mens de andre innser at de tok feil og forsøker heller å realisere noe av den apokalyptiske visjonen (ibid.:59).

1.3.2.6 Forventninger, intensjoner og konsekvenser.

I tillegg til den apokalyptiske bølgen så vil jeg bruke Landes sin kategorisering av forskjellige forventninger, strategier og holdninger, som muliggjør å vise konsekvensene av rasjonaliseringene med større klarhet.

Landes skiller millennialisme fra apokalyptikk, hvor apokalyptikk omhandler umiddelbarhet, mens han definerer millennialisme som tanken, troen eller teorien om at en eller annen gang i fremtiden vil transformasjonen eller ødeleggelsen komme (ibid.:18). Når en millennialistisk tro blir apokalyptisk, så går de troende inn i apokalyptisk tid. Vi snakker da om *apokalypse*, hvor åpenbaringen, avdukingen eller transformasjonen oppleves som rett rundt hjørnet. Jeg vil hovedsakelig omtale profetenes fremtidsvisjon knyttet til 2012 som apokalypse, eller apokalyptiske forventninger, fordi kildematerialet ble produsert i apokalyptisk tid.

Landes presenterer fire millennialistiske kategorier og fire apokalyptiske kategorier. De millennialistiske kategoriene er hierarkisk, egalitær, innovativ, restaurerende, som omhandler hva apokalypsen omsider vil skape (Landes 2011:28). Hierarkisk millennialisme peker til en himmelsk og perfekt modell som skal skape det perfekte samfunnet her på jorden (ibid.:22-23), hvor én Gud, én åndelig leder (i.e. Guds representant) og én religion er autoriteten. Et eksempel som Landes (ibid.:22) bruker for å illustrere hierarkisk millennialisme er den egyptiske faraoen, Akhenaton, hvor Gud var solen og Akhenaton var solen inkarnert på jorden. Hierarkisk millennialisme mener det folkelige skal ordnes og styres av en elite, mens den egalitære millennialismen står i opposisjon til samfunnets stående autoriteter.

Landes (ibid.:26) beskriver egalitær millennialisme som antiautoritær i dens søken etter et *anarki*, hvor det ikke trengs en elite som skal piske folket til å gjøre det rette. Folket står dermed fritt til å velge hva rett og galt er. Samtidig er oppfatningen i den egalitære millennialismen at «Gud» ikke tilhører kun én religion. Den egalitære varianten er også opptatt av å rive ned tabuer, hvor de troende ofte mener de har gjennomgått apokalypsen allerede. Man ser tilbake på det gamle som noe å rive ned, oppfattet som utdaterte regler og normer.

Innovativ millennialisme er når man forventer en progressiv transformasjon som skaper en ny verden (ibid.:27). Den nye verden innebærer en sosial, kulturell og politisk situasjon som vi ennå ikke har opplevd, mens den restaurerende millennialismen mener verden vil bli restaurert til en tidligere perfekt tilstand (ibid.). Den restaurerende varianten bygger på konservativ tenkning, hvor man ønsker seg tilbake til en tid hvor ting var bedre enn i en korrump nåtid. Den innovative versjonen ser fremover og mener en åndelig inspirert menneskehet skal starte den nye verdensordenen slik at en ny verden skapes. Restaurerende millennialismen er stort sett basert på magisk tenkning hvor man forsøker å påkalle det opprinnelige og rene via rituell eller ren og dydig sosial praksis (ibid.).

De apokalyptiske kategoriene er katastrofal, transformativ, aktiv og passiv (ibid.:32). Disse kategoriene omhandler hva som vil skje i apokalypsen, mens de millennialistiske kategoriene som sagt omfatter hva apokalypsen vil etablere.

Katastrofal apokalypse tilsier total ødeleggelse i form av naturkatastrofer, krig og vold, pest, sult og så videre (ibid.:31). Apokalyptiske forventninger hvor katastrofale scenarioer er hovedfokuset understreker at menneskeheten er fordervet, hvor det forfektes at mesteparten av oss må forgå slik at det rene og riktige samfunnet skal kunne oppstå. Årsaken til slike scenarioer er enten Gud, Satan eller en ondsinnet kabal⁸ eller at det verdslige sees på som et fengsel som må ødelegges (ibid.:32-33).

Transformativ apokalypse omhandler en fredelig overgang hvor en frivillig og fredfull forandring forekommer (ibid.:33). En slik apokalypse omhandler ofte en massiv, kollektiv endring i holdning. Landes (ibid.) skriver at endringen som regel er åndelig inspirert, og at det forventes radikale og ofte urealistiske endringer i det sosiale, kulturelle og politiske. Han

⁸ e.g. New World Order el. Illuminati.

presenterer new age-bevegelsen sin ide om naturvennlige og harmoniserte fellesskap som et av eksemplene på transformativ apokalypse.

Aktiv apokalypse plasserer handlingskraften i menneskenes hender. Landes (ibid.:34) skriver at aktiv apokalypse kan være åndelig inspirert og at mange av dem er aktivismebasert. På grunn av aktivismeaspektet er aktiv apokalypse en subversiv form for apokalypse, som kan være voldelig eller fredelig. Det har vært tilfeller hvor aktiv handling inspirert av apokalyptiske forventinger har resultert i vold. Den japanske bevegelsen Aum Shinrikyos forsøk på masse mord i Tokyos undergrunnsbane var et forsøk på å igangsette apokalypsen (ibid.:35). Samtidig finnes de som fokuserer på en sublim individuell transformasjon. Landes (ibid.:34) skriver at den sistnevnte varianten som regel ikke hisser opp til vold.

Den passive apokalypsen er typisk sett apolitisk, og tar derfor ikke del i aktivisme (ibid.:34). Landes (ibid.:33) skriver at i passiv apokalypse er overmenneskelige krefter det som forventes å gjennomføre apokalypsen. Mennesket må gi seg over til Gud, leve det korrekte livet og vente tålmodig på Guds dom, frigjørelse eller åpenbaring (ibid.:34).

Alle kategoriene fra de to modellene er dynamiske i en slik forstand at apokalyptiske scenarier kan svinge mellom dem. Landes (ibid.:35) skriver at millennialisme er et dynamisk fenomen som veksler mellom de foregående kategoriene, og et passivt apokalyptisk scenario kan for eksempel svinge over til å promotere aktiv handling slik at apokalypsen kan fullendes.

1.4 Forskningskontekst

Forskningen min omfatter kognisjon i konstruksjon av virkelighetsbilder. 2012-miljøet har en historikk som eksempelvis bygger på bruk av psykedeliske stoffer, kosmiske new age-narrativer, UFO-lore, magisk og sjamanistisk praksis. Forskningstemaet mitt gjør at jeg havner i en diskurs av forskning vedrørende apokalyptikk og alternativ, subkulturell og avvikende åndelige virkelighetsforståelser.

Fokuset på *magisk kausalitet* og *transcendent rasjonalisering* i forskningen min bygger en bro mellom mitt arbeid og religionsforskeren Jesper Sørensen *A Cognitive Theory of Magic* (2007) hvor han redegjør for de kognitive funksjonene bak magisk tenking og magi i ritualer. Han tar for seg hvordan kognitivt sett ritual-magisk virkelighetsforståelse skapes. Han bruker også Fauconnier og Turners konseptblandingsteori til dette formålet. Han bruker teorien til å vise hvordan det hellige og mytiske blandes med det verdslige i ritualer, hvor kognitive mekanismer skaper oppfatningen av magisk kausalitet i det verdslige (Sørensen 2007:99, 121,

124). Jeg bruker konseptblandingsteorien på en lignende måte når jeg viser til kognitive mønstre bak rasjonalisering av apokalyptiske narrativer, magisk kausalitet og realisering av hellige og mytiske.

Jeg vil ikke kun se på kognitiv mønstring men også 2012-profetenes miljø og sosiokulturelle bakgrunn. Religionsforskeren Jeppe Sinding Jensen (2009) problematiserer et ensrettet fokus på kognitiv funksjon i kognitive studier av religion. Han presenterer det han kaller *standardmodellen for kognitiv religionsvitenskap*: et ensrettet fokus på kognisjon som tilsidesetter kultur (Jensen 2009:129-130). Han kontrasterer standardmodellen med at kognisjon også foregår mellom hjerner og at en voksende mengde forskning viser at kulturell kondisjonering endrer hjernen (ibid.:148). Jeg vil ta for meg historikken og sosiokulturelle faktorer i narrative til profetene. Forskningen min vil derfor omhandle hvordan et miljø brukes som et reservoar til konstruksjon av virkelighetsbilder, noe som gjør at jeg trekker veksler på forskere som statsviteren Michael Barkun, sosiologen Colin Campbell og religionsforskeren Christopher Partridge.

Barkuns bok, *A Culture of Conspiracy: Apocalyptic Visions in Contemporary America* (2006), omhandler det synkretistiske forholdet som blant annet konspirasjonsteori, new age, okkultisme, radikal politikk og millennialisme eksisterer i. Han kaller denne synkretismen for *improvisatorisk millennialisme*: Å skape virkelighetsbilder og profetier ved å låne fra ulike kilder, slik at man skaper et unikt verdensbilde (Barkun 2006:18-19). Han skriver at improvisatorisk millennialisme bruker så mange forskjellige kilder at det er vanskelig å si hva som først og fremst inspirerte dem (ibid.). Barkun bruker sosiologen Colin Campbells *kultiske miljø* for å beskrive hvordan en ansamling av avvikende troselamenter, praksiser, institusjoner, og individer utgjør en subkultur og skaper fenomener slik som improvisatorisk millennialisme.

Campbell skrev artikkelen *The Cult, The Cultic Milieu and Secularization* i 1972, hvor han definerte det kultiske miljøet. Artikkelen ble gjenutgitt i antologien *The Cultic Milieu: Oppositional Subcultures in an Age of Globalization* (2002). Campbell (2002:14) skrev at det kultiske miljøet kan sies å være samfunnets kulturelle undergrunn, hvor man finner uortodoks vitenskap, fremmed og kjettersk religion, avvikende medisinpraksis, det okkulte, magiske, spiritualisme, mystisisme, new thought, utenomjordiske intelligenser og sivilisasjoner og så videre. Han skriver videre at det kultiske miljøet er høyst synkretisk, hvor man deler trosoppfatninger og praksiser og ser ingen problemer med det (ibid.:15). Det er med andre ord

ingen klart definerte grenser innad i det kultiske miljøet. I det kultiske miljøet er det *søkere*, som har lagt ut på en søken etter sannhet. Campbell (ibid.) skriver at søkere kan være ute etter sannhet, opplysning, hvordan å leve et bedre og sunnere liv eller verdslig suksess. 2012-miljøet spilte i stor grad etter de regler Campbell definerer for det kultiske miljøet.

Barkun utbroderer Campbells kultiske miljø med konseptet *stigmatisert kunnskap*, som omhandler å gjøre krav på ideer som er avvikende, i kraft av at ideene er avvikende (ibid.:26-28). Den stigmatiserte kunnskapen er en sentral mekanisme i det kultiske miljøet, da miljøet har en iboende skepsis til autoriteter. I 2012-miljøet finner man en generell skepsis til det ikke-åndelige og normative. Samtidig var sammensetningen av miljøet ganske eklektisk og improvisatorisk, hvor man kunne se at profetene jobbet med konsepter og ideer hentet fra det man kan kalle et felles reservoar.

Christopher Partridge videreutviklet Campbells kultiske miljø med konseptet *okkultur* i tobindsverket *The Re-Enchantment of the West* (2004-2005). Partridge (2004:68) skriver at okkultur omhandler skjult, avvist og opposisjonell tro og praksis, som involverer esoterisme, teosofi, mystikk, new age, paganisme og et mangfold av annen subkulturell tro og praksis. Han skriver videre at okkultur inneholder en ansamling av ideer, symboler og konsepter som han sammenligner med uforutsigbare råmaterialer (ibid.:85). Okkultur er med andre ord et dynamisk kulturelt basseng av avvikende og subkulturelle fenomener som er i konstant utvikling (ibid.). Han bruker begrepet *okkult* i en bredere forstand enn teknisk esoterisk praksis, og mener det kan referere til et bredere spekter enn *kult* (ibid.:66-67, 68). I følge ham bygger Campbells kultiske miljø på at det kultiske er *mystisk*, som ekskluderer en del (ibid.). Okkultur er en kombinasjon av begrepene kultur og okkult, som inkluderer også det som ikke inngår i mystisk praksis, tro eller åndelighet. I okkulturen kan popkultur, kunst og musikk, esoterisk praksis og annet kombineres uten begrensning. Det utgjør en kultur uten grenser som transcenderer konseptet om subkultur (ibid.:67-68). I 2012-miljøet var det hovedsakelig enden på langtelligskalenderen som gjorde at vi kunne kalle det et miljø. Det var ellers en høyst synkretisk ansamling av strømninger som ble skapt av okkultur.

Partridge (2005:285) skriver om apokalyptisk retorikk som et produkt av okkultur. Han tar også for seg den tragiske og komiske dramaturgien som O'Leary tar for seg, også Landes semiotiske opphisselse/promiskuitet (ibid.:284). Vi finner også et kapittel i Partridge som omhandler sakralisering av psykedeliske stoffer og psykotropiske strømninger i okkulturen, som var et sentralt aspekt ved 2012-miljøet (ibid.:82-134).

O'Learys bok, *Arguing the Apocalypse: A Theory of Millennial Rhetoric* (1998), er en analyse av retoriske strategier i apokalyptisk diskurs. Retorikk er som sagt et av hovedfokusene mine. Han viser hvordan dramaturgiske og narrative strategier i profetier behandler tid, ondskap og autoritet og skaper virkelighetsbilder. Forskningen min vil ta høyde for det okkulturelle kilden til profetenes retorikk og vise hvordan de forholder seg til autoritet, ondskap, tid og hva slags kognitive mønstringer som formet profetenes virkelighetsforståelser.

Jeg vil fokusere en del på hvordan og hvorfor profetene mente at verden er feilaktig. Sosiologen David G. Bromley fremmer begrepet *den profetiske metoden* i *Millennium, Messiahs, and Mayhem* (1997). Fokuset hans er likt mitt med tanke på den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Han skriver at den profetiske metoden omhandler oppfatningen av diskontinuitet mellom det åndelige (i.e. transcendent) og verdslige (Bromley 1997:34). Han beskriver den profetiske metoden som en metode for å utjevne diskontinuiteten (ibid.:35):

«The prophetic method [...] employs *radical* deconstruction/reconstruction that challenges, and sometimes demonizes, official interpretations of reality and offers an alternative vision of a social order. [...] The prophetic method involves a changing relationship between the realms with greater initiative and intervention occurring from the transcendent domain» (ibid.).

Vi ser her den antiautoritære holdningen som stammer fra okkulturen. Bromleys beskrivelse av den profetiske metoden belyser hvordan en åndelig virkelighetsoppfatning kan skape kognitiv dissonans, som igjen skaper profeti.

Landes redegjør for forskjellige perspektiver og strategier i håndtering av en slik kognitiv dissonans i boken *Heaven on Earth: The Varieties of the Millennial Experience* (2011). Han redegjør for millennialistiske bevegelser og apokalyptiske mekanismer, hvor han skiller mellom forventninger om katastrofe og transformasjon, aktive og passive holdninger og progressive og konservative perspektiver. Han skaper en grundig og komplett illustrasjon av apokalyptikkens dynamikk med bølgemodellen som viser apokalyptiske forventningers fremrykk og tilbakefall.

I boken *Expecting Armageddon: Essential Readings in Failed Prophecy* (2000) presenteres forskning angående kognitiv dissonans og feilete apokalypser. Boken er essaysamling som tar for seg forskjellige profetier og apokalypser, og hovedfokus er hvordan profetene og de troende håndterer at apokalypsen ikke kom. Et fundament for bokens tema er psykologen Leon Festingers tese om at den post-apokalyptiske kognitive dissonansen håndteres ved å

forsøke å styrke troen via misjonering (ibid.:5). Essayene i boken bekrefter, problematiserer og/eller utbroderer Festingers tese. Jeg vil bruke Festingers tese som et utgangspunkt, uten antagelsen om at misjonering er den eneste strategien som brukes i reduisering av kognitiv dissonans. I senere tid har det vist seg at en større variasjon av strategier blir brukt for å redusere kognitiv dissonans, slik vi leser i Landes *Heaven on Earth* (2011). Hovedpoenget er at de troende og profetene ikke gir opp selv om apokalypsen feilet.

1.4.1 Forskning vedrørende 2012-fenomenet

Når det gjelder 2012 og apokalyptiske forventinger så finnes det ikke altfor mye forskning. Språk- og litteraturforsker Robert K. Sitler var den første som eksklusivt skrev om mayakalenderen og 2012 i *Nova Religio* (Defesche 2007:4), under artikkeltittelen *The 2012 Phenomenon: New Age Appropriation of an Ancient Mayan Calendar* (ibid.). Han definerte 2012-fenomenet som new age-bevegelsens adoptering og bruk av mayafolkets langtellingskalender:

«New Age enthusiasts have selectively appropriated elements from Mayan culture, at times in collaboration with several contemporary Maya religious specialists who lend an authoritative indigenous flavor to the various “millennial” theories concerning 2012» (Sitler 2006:25).

2012-fenomenet ble deretter en samlebetegnelse for 2012-miljøets strømninger. Sacha Defesche skrev i 2007 sin mastergradsavhandlingen om 2012-fenomenet: *The 2012 Phenomenon: An historical and typological approach to a modern apocalyptic mythology*. Han sammenligner forskjellige 2012-profeter og 2012-diskurser som han samler i fem typologiske kategorier: Kalenderreform-bevegelser; neosjamanistisk millennialisme; konspirasjonsbasert 2012-spekulasjon; (pseudo)vitenskapelig 2012-teori; uformell og åndelig-basert 2012-spekulasjon. Han tar for seg Pinchbeck, som havner i neosjamanistisk millennialisme-kategorien. Broers ville ha havnet i (pseudo)vitenskapelig 2012-teori hvis Defesche hadde inkludert ham. Avhandlingen hans har en god gjennomgang av den sentrale historien bak 2012-fenomenet, hvor han tar for seg José Argüelles og Terence McKenna som de viktigste pådriverne. I tillegg får vi se hvordan 2012-fenomenet har blitt plukket opp av varierende aktører fra forskjellige hold og brukt for hva det er verdt.

Antologien *2012: Decoding the Countercultural Apocalypse* (2011) illustrerer også det allsidige aspektet ved 2012-fenomenet. Kjønn- og religionsforsker Joseph Gelfer (2011:3) skriver i introduksjonen at boken ikke presenterer kun ett perspektiv. Antologien inneholder bidrag fra skeptiske og ikke fullt så skeptiske skribenter som redegjør for elementer i 2012-

miljøet. Forordet er skrevet av Antropologen Michael D. Coe, som i 1966 skrev boken *The Maya* hvor han omtalte enden på langtellingskalenderen som «armageddon» (Hoopes 2011:52). Han var således den første akademiker som omtalte langtellingskalenderen i apokalyptiske termer. Arkeologen John W. Hoopes (ibid.:54) skriver at Coes bemerkning stort sett ble oversett inntil 1975. I 1975 ble i midlertidig utgitt bøker skrevet av Frank Waters, Jose Argüelles og Dennis og Terence McKenna, hvor 2012 ble en del av et motkulturelt landskap (i.e. okkultur) (ibid.).

Robert K. Sitler står for første kapittelet som er en oppdatert versjon av artikkelen han skrev i 2006. Han skriver om mayakalenderen og gir et historisk grunnlag for 2012-fenomenet og dets hovedaktører, slik som Argüelles (Gelfer 2011:3).

Antologien inneholder bidrag fra forskjellige akademiske disipliner som tar for seg forskjellige aspekter ved 2012-fenomenet og dets miljø. Kunsthistorikeren Mark Van Stone skriver om hvordan mellom-amerikansk oppfatning av «sannhet» er mer «fleksibel og uformell» enn apokalypse på 21. desember i 2012 som en absolutt og sikker sannhet (ibid.:4). Antropologen Graham St Johns skriver om 2012-fenomenet, kunst og psykedelisk musikkultur (i.e. psytrance) (ibid.:6). Statsviteren Pete Lentini skriver at mangfoldet og hybriditeten tilknyttet 2012 utgjør et miljø (ibid.:5). Astrofysikeren Kristine Larsen redegjør for en andel av pseudovitenskapen innen 2012-miljøet (ibid.). Filmviteren Andrea Austin analyserer Roland Emmerichs katastrofefilm, 2012, hvor hun redegjør for de bibelske overtonene i filmen og plasserer den i en bredere bås av katastrofefilmer (ibid.:5-6).

Gelfer har også et kapittel, hvor han skriver om hvordan 2012-fenomenet har utartet seg i Australia og New Zealand (ibid.). Det siste kapittelet er skrevet av John Major Jenkins, en av 2012-miljøets aktører som mente enden på langtellingskalenderen var da en spesiell astronomisk innretning skulle skje (ibid.:6-7). Han skriver derfor med et emisk perspektiv ifra 2012-miljøet, som Gelfer (ibid.:7) kaller «en bro mellom det akademiske og ikke-akademiske».

John W. Hoopes kapittel omhandler det han kaller *mayanisme*, hvor han tar for seg sentrale aspekter ved historien til 2012-fenomenet (ibid.). Han beskriver mayanisme som en eklektisk samling av åndelig trosretninger (e.g. esoterisk tradisjon og new age) med apokalyptiske og utopiske spekulasjoner om mayafolket i fortidens Sør-Amerika (Hoopes 2011:39, 43). I følge ham er mayanismen opptatt av mayafolkets arkaiske visdom og et fremtidsscenario hvor en

ny tidsalder (i.e. new age) skal transformere bevisstheten vår. Han mener mayanisme vil fortsette å eksistere etter 2012, og han beskriver 2012-fenomenet (i.e. apokalypsen) som et fartøy for å fremme new age-tanker om en transformert verden (ibid.:39).

1.4.2 New age og new thought

New age er å finne i okkultur (Partridge 2004:71), og vi kan se at new age har vært en sentral historisk drivkraft bak 2012-fenomenet (jfr. Sitler & Hoopes). Forskningskonteksten jeg havner i vedrører derfor også new age-forskning, og en av de første store forskningsverkene angående new age var religionsforskeren Wouter J. Hanegraaffs verk, *New Age Religion and Western Culture: Esotericism in the Mirror of Secular Thought* (1996). Hanegraaff redegjør i boken for new ages opprinnelse, historiske utvikling og mangfoldige aspekter. Boken er en grundig gjennomgang av alt som rører seg innen det som vi samlet kaller new age, og new ages møte med den sekulære verden. Det mest sentrale i henhold til min avhandling er hans typologiske inndeling av new age i to kategorier: *New age sensu lato* og *new age sensu stricto*.

Begrepet new age har i senere tid blitt en ganske så generell og utvannet betegnelse på en ansamling alternative praksiser og trosperspektiver. Hanegraaff (1996:97) kaller new age i denne utvidete og mer generelle forstanden for *new age sensu lato* (i vid forstand). Han skiller *sensu lato* fra det han kaller *new age sensu stricto* (i snever forstand), som er den tidlige idealistiske new age-bevegelsen som dukket opp på 1960-tallet. *Sensu stricto* hadde en millennialistisk visjon om en ny og transformert verden, hvor man var opptatt av å leve som om den nye tidsalderen allerede var kommet (ibid.:96-97). Et eksempel på dette var new age-samfunnet Findhorn i Skottland, hvor mottoet var «we are creating the new age now» (ibid.:96). Hanegraaff (ibid.:100) skriver at new age *sensu stricto* mente den nye tidsalderen var et resultat av en (over)naturlig evolusjon, som hovedsakelig skulle frembringes menneskelig engasjement. Det ble oppfattet at overmenneskelig krefter skulle hjelpe i den kritiske fasen av overgangen til den nye tidsalderen (ibid.).

Hanegraaff (ibid.:97) skriver at new age ble utvidet (i.e. *sensu lato*) på 70-tallet da flere og flere ble interessert i new age, hvor et bredere spekter av ideer og konsepter ble inkorporert i new age. Han skriver at flere alternative ideer og praksiser ble oppfattet som deler av én bevegelse (ibid.). *New age sensu lato* inneholder det man vanligvis assosierer med begrepet new age, som innebærer blant annet kanalisering, healing, pseudovitenskap, neopaganisme og diverse magiske praksiser (ibid.:103). Disse elementene var å finne i 2012-miljøet.

Psykedeliske stoffer hadde en prominent posisjon i 2012-miljøet. Haanegraff skrev kapitlet *Entheogenic Esotericism* i boken *Contemporary Esotericism* (2013). Han tar for seg hvordan psykedeliske stoffer har vært en del av det religiøse landskapet i vestlig kultur. Begrepet *enteogen* beskriver bruk av psykedeliske stoffer som en åndelig praksis (Haanegraff 2013:392). Jeg vil bruke begrepet enteogen når hallusinogene eller psykedeliske stoffer blir plassert i en åndelig kontekst og ansees for å være et ledd i magisk kausalitet.

Religionshistorikeren John Gordon Melton tar for seg historikken til new age og new thought i kapitlet *New Thought and the New Age* i boken *Perspectives on the New Age* (1992). Fokuset til new thought var *åndelig helbredelse* (ibid.:16). I en new thought-deklarasjon fra 1957 erklæres det at Gud og mennesket eksisterer i en uatskillelig enhet og at mennesket kan reproducere det perfekte guddommelige i deres kropp, følelser og omgivelser (ibid.:17). Videre ble det erklært at universet er Guds kropp og at universets essens er åndelig, og at Gud styrer universet med åndelige midler, selv om de virker materielle (ibid.). I et rent new thought-perspektiv er dermed alt åndelig. New thought har derfor vært sentrert rundt det å samstemme bevisstheten sin med Gud, som gjør bevissthet til noe åndelig (ibid.:26). Guds allstedsnærvær og åndelig bevissthetstilstand var ganske sentralt i 2012-miljøet. I 2012-miljøet var det en del som fremmet bevissthet som grunnleggende for vår materielle eksistens. Gud ble også ofte omtalt som en bevissthetstilstand i 2012-miljøet.

Melton (ibid.:25) skriver at det oppstod tidlige bånd og dermed samarbeid mellom new age og new thought. Begge vektla en upersonlig guddom, viktigheten av metafysiske lover og personlig transformasjon. Det oppstod imidlertid en splid hvor noen innen new thought mente det åndelige alltid har vært tilgjengelig, og at man ikke trenger å vente på en ny tidsalder for å komme i kontakt med dem (ibid.:27). Gud er med andre ord i umiddelbar tilgjengelighet for alle her og nå, noe som stod i kontrast til visse new age aspekter, slik som å leve i tråd med naturen av miljømessige årsaker. Bevissthetskraften i new thought, der ånden råder over materien, gjør at man kun kan endre verden via åndelig kontemplasjon. I new age mente man at noe praktisk må gjøres. Forskjeller mellom åndelig styrt transformasjon og transformasjon via praktisk handling kunne man se i 2012-miljøets forskjellige profetier, som også er et fokus for min analyse: transcendent rasjonalisering og magisk kausalitet versus verdslig rasjonalisering og materiell kausalitet.

1.5 Den transcendent bevisstheten og det universelle sinnet

Jeg vil foreta en kort gjennomgang av bevissthetskonseptet i 2012-miljøet før vi går videre til selve analysen, som også vil demonstrere konseptuellblandingsteorien på en enkel og tydelig måte.

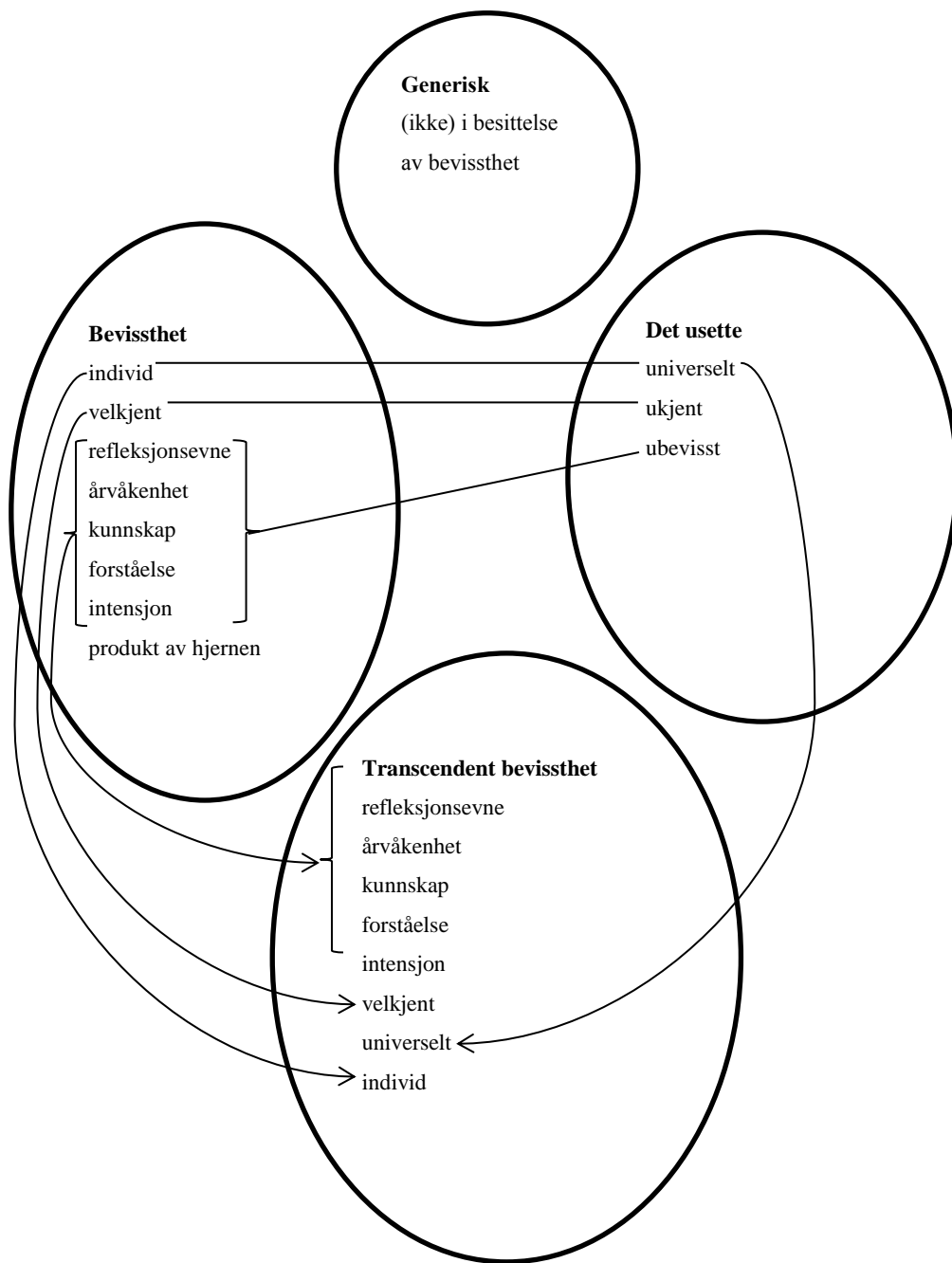
I 2012-miljøet ble bevissthet behandlet som et åndelig konsept. Når konseptet bevissthet dukket opp hos profeter i 2012-miljøet ble bevissthet ofte gitt en transcendent posisjon. Dette ble gjort på forskjellige vis men fellesnevneren var at bevissthet ble oppfattet som et åndelig fenomen tilknyttet noe hinsides det verdslige.

Både Pinchbeck og Broers skrev om bevissthet som noe transcendent. Vi vil se at de attribuerte bevissthet til *det usette* og *ukjente*. Bevissthet ble på denne måten *universalisert* og gjort til noe mer enn et produkt av hjernen. Jeg vil vise hvordan bevissthet generelt sett ble behandlet som et *transcendent* fenomen, altså hvordan en *transcendent bevissthet* kom til uttrykk i 2012-miljøet. Det vil være ryddig for analysen å vise illustrere hvordan de generelt sett behandlet bevissthet, før vi begir oss utpå selve analysen, siden bevissthet var et meget sentralt konsept i 2012-miljøet.

Haanegraff (1996:204) skriver om konseptualisering av bevissthet i new age sensu lato, hvor Gud oppfattes som en universell energi som gjennomsyrrer kosmos, som også hentyder til new thought-tankegods. Ideen er at det guddommelige, eller åndelige, er essensen i oss og alt annet (ibid.:204-205), hvor det guddommelige beskrives som ett sinn, eller en holistisk bevissthet (ibid.:205, 296). Han skriver at bevissthet på den måten oppfattes som opphavet til alt, og at bevissthet er et holistisk og universelt fenomen (ibid.:207). Bevissthet plasseres dermed hinsides vår verdslige erfaring, siden det er opphavet til det verdslige. Jeg vil derfor kalle denne bevissthetsformen for *transcendent bevissthet*. Den transcendent bevisstheten omfatter da det usette og ukjente som befinner seg bortenfor eller bakom det verdslige.

Jeg vil med konseptblandingsteorien illustrere hvordan den transcendent bevisstheten generelt sett formes. Man vil finne variasjoner blant new age-aktører og 2012-profeter, og vi vil se en slik variasjon mellom Pinchbeck og Broers i analysen.

Integrasjonsnettverksmodellen til 'transcendent bevissthet' kan sees på neste side. Modellen representerer et single-scope nettverk, fordi 'bevissthet' brukes som en kilde til å forstå målet, 'det usette'. Inputrommet 'bevissthet' leverer den organiserende rammen: *bevissthet*.

Modellen er som sagt en generalisert representasjon av en kognitiv mønstring hvor bevissthet projiseres utover det ukjente og universelle med intensjonen om å tillegge universet og eksistensen mening. Derfor følger ikke elementet ukjent fra 'det usette' med i blandingen. Bildeskjemaet i blandingen blir *en bevegelse fra et observerbart område til et område hinsides observasjon*. Vi beveger oss med andre ord hinsides det verdslige. Bevegelsen gjør at det ikke er noe ukjent eller ubevisst lenger. Det generiske rommet inneholder «(ikke) besittelse av bevissthet», på grunn av den organiserende rammen (i.e. bevissthet) og at inputrommene omhandler å være bevisst eller ikke. Bevegelsen ut i det ukjente representerer projeksjonen av menneskets bevissthet utover *det ukjente*. Det velkjente årvåkne individet med intensjon og evne til refleksjon, kunnskap, og forståelse i inputrommet 'bevissthet' mater det ukjente med egenskaper. Samtidig blir menneskets bevissthet universalisert, hvor vi finner et annet bildeskjema: *En ekspansjon*. Det er en selektiv projeksjon hvor det vi vet og kjenner i oss selv plasseres bakom eksistensen i det usette og ukjente, slik at man fjerner uvitenhet om det transcendentale i blandingen.

Blandingens bringer heller ikke med at bevissthet er et produkt av hjernen, fordi bevissthet blir et produkt av en transcendent guddommelighet. Refleksjonsevne, forståelse og kunnskap, årvåkenhet og intensjoner oppfattes som å komme fra det usette og ikke oss. Vi snakker om et individ i en holistisk og universell forstand, i en betydning lik Haanegraffs beskrivelse av new age-oppfatningen om det guddommelige som ett sinn, eller en holistisk bevissthet. Bevissthet er også individuell i den forstand at hvert menneske har en egen bevissthet: Menneskets tilknytning til det guddommelige. Haanegraff (ibid.:205) skriver at i lys av new ages holistiske bevissthet så oppfattes individers bevissthet som utstikkere fra det transcendentale. Forskjellen mellom den transcendentale, holistiske bevisstheten og de individuelle bevissthetene er at de individuelle bevissthetene har «forvillet seg vekk fra kilden», men oppfattes som fortsatt tilknyttet den holistiske bevisstheten. På den måte blir bevissthet i blandingen 'transcendent bevissthet' både individuell og universell.

Integrasjonsnettverket komprimerer de ytre vitale relasjonene rom, tid, disanalogi, årsak-effekt og del-helhet. Det eksisterer en ytre vital relasjon av rom mellom 'bevissthet' og 'det usette'. Bevissthet er noe som eksisterer i oss mens det ukjente er noe som eksisterer *der ute et sted*. Den ytre vitale relasjonen komprimeres til en indre vital relasjon hvor bevissthet er både i det transcendentale rommet og i oss. Den ytre vitale relasjonen tid kobler sammen individet og det universelle. Det ukjente er tidløst i kraft av å bli posisjonert hinsides *romtid*,

og komprimeringen av tid skaper en indre vital relasjon hvor individet blir en del av den transcendent bevisstheten, som gjør individet tidløst.

Det eksisterer en del disanalogi mellom inputrommene: Individet og det universelle, det velkjente og ukjente og bevissthet og ubevissthet. Den ytre vitale relasjon disanalogi komprimeres her slik at vi ender opp med en *unik* bevissthetstype: den transcendent bevisstheten. Det usette, i det transcendent rommet, er med andre ord ikke ubevisst. Vi må bare utvide bevisstheten vår slik at vi kan ta del i den større holistiske bevisstheten. Mennesket blir slik en del av en holistisk og universell bevisstheten.

På denne måten komprimeres også del-helhet til en indre vital relasjon, hvor mennesket blir direkte og magisk innlemmet i universets essens. Vi blir en del av universet og universet blir en del av oss, på en mer direkte måte enn at vi er gjort opp av materie som ble skapt da big bang forekom. Vi er allerede en del av universet, så det eksisterer en ytre vital relasjon av del-helhet allerede, og i blandingen får vi en indre vital relasjon hvor vi blir en del av bevisstheten som ligger står bak skapelsen av universet. Bevegelsen ut i det ukjente, og bildeskjemaet *ekspansjon* gjør mennesket større enn det oppfattes i det verdslige. Vi blir en del av universets holistiske essens, som gjør at den ytre vitale relasjonen årsak-effekt komprimeres til en indre vital relasjon hvor vi blir buntet sammen med årsak. Vi mennesker er en effekt av universet og det ukjente som satte i gang skapelsen av universet, altså årsaken til skapelsen (e.g. big bang). I blandingen komprimeres årsak-effekt hvor man kan si at årsak og effekt bytter plass. Den transcendent bevisstheten er en årsak og vår bevissthet, vesen og kvaliteter blir satt i samme bås som den.

Vi ser her at det skapes en intensjonalitet av den ytterste årsak bak eksistensen, fordi komprimeringen av årsak-effekt, del-helhet, disanalogi og rom posisjonerer konseptet bevissthet ut i det som ligger bakom eksistensen. Integrasjonsnettverket representerer en *transcendent rasjonalisering* av årsak og effekt som gir mennesket kraften til å bestemme meningen ved livet. Blandingens legger også grunnlaget for *magisk kausalitet* da bevissthet råder over materien og bevisstheten vår er linket til selveste skaperkraften bak de verdslige fenomenene.

Det kontrafaktiske i integrasjonsnettverket er 'det usette', som vi ikke vet noe om, og dermed kan betegne som et blankt ark. Rasjonaliseringen går som følger: «Hvis det eksisterer noe der ute i det ukjente, så er det bevisst fordi vi er bevisste vesener, og noe ubevisst kan ikke skape

bevissthet». Det er en holdning som sier at *vi må kunne forstå universets essens fra et subjektivt ståsted*. Det ukjente oppfattes som noe utenom det verdslige (i.e. transcendent). Ved å projisere bevissthet over på det ukjente, produseres tilsynelatende forståelse og viten om det ukjente, som skaper livsmening og kontrollfølelse da vi blir satt i førersetet.

Vi kommer til å se at den transcendent bevisstheten er et sentralt aspekt i Broers og Pinchbecks virkelighetsbilder, men at de bruker konseptet på forskjellige vis. Integrasjonsnettverket som vi nå har sett på representerer en universalisering og udødeliggjøring av mennesket. Transcendent bevissthet, slik vi ser den ovenfor, representerer en ren transcendent rasjonalisering. Vi skal nå se på Broers bruk av den transcendent bevisstheten.

2 Kapittel 2 – En solar revolusjon

2.1 Innledning

Dieter Broers (1951-) mente 2012 var en markering for astronomiske hendelser som han mente skulle endre menneskets biologi. Han forventet at solen skulle nå et solstormsklimaks som skulle skape forstyrrelser i jordens elektromagnetiske felt⁹ (Broers 2012:159-160). Han mente forstyrrelser i det elektromagnetiske feltet ville endre hjernestrukturen vår (ibid.:ix, 3-4). Han forventet også at gammastråling fra det sorte hullet i vår galakses sentrum omkring 2012 skulle bestråle jordkloden (ibid.:7). Han forfektet at DNA fungerer som en antenne for denne strålingen, og at dette skulle endre genetikken vår (ibid.:8-9). Vi blir også fortalt i SR-dokumentaren at et enormt sort hull kalt *Sagittarius A* i midten av 2013 skulle sende radiobølger, gammastråling og gravitasjonsbølger mot jorden, som han forfektet ville ha uforutsette energiske konsekvenser (SR:1.05.25). Vi ser på den måten at Broers datering er ganske vag. I begynnelsen av dokumentaren, *Solar Revolution*, vises en paneldiskusjon hvor flere er kritiske til profetiske utsikter angående apokalypse i 2012. Vi får da høre Broers si «I am convinced that a change will come about in 2012, but the question is: when is 2012?» (SR:1.20).

I dokumentaren blir enden på langtellingskalenderen kalt «en nullstilling» hvorpå en ny syklus starter, og 2012 blir fremstilt som en meget viktig og spesifikk tidsfestelse (SR:29.15-29.45). Broers fremstiller mayafolket som høyst kompetente astronomer og sier at de var veldig nøyaktige (SR:30.50-31.25). Han snakker om enorme kosmiske tidsspenn, hvordan tidsspennene går i sykluser og at langtellingskalenderen er en *perfekt* avbildning av slike sykluser (SR:31.30-32.00). Vi blir videre fortalt at i følge mayaene ville kosmiske sykluser sammenfalle og skape en unik astronomisk konstellasjon i 2012, som skulle forårsake globale endringer på jorden (SR:32.00-32.21). Samtidig fortelles vi at det er snakk om så enorme tidsspenn at man ikke kan fastslå at det vil skje på én spesifikk dag, eller ett spesifikt år (SR:32.45-33.07). Broers skifter mellom å være spesifikk og vag. På denne måten hadde han allerede i det pre-apokalyptiske startet å rasjonalisere at apokalypsen kunne utebli. I post-apokalypsen har han derfor ikke sluttet å forfekte transformative konsekvenser forårsaket av

⁹ «Life on Earth prospers in a biosphere that is sustained by energy from the Sun. The Earth's upper atmosphere and magnetic field generally protect the biosphere against the more dangerous electromagnetic radiation and particles emanating from the Sun» (Science.nasa.gov).

solstormer og gammastråling. Vi skal senere undersøke nærmere hva han har skrevet i etterkant av 2012.

Broers forfektet at endringene skulle åpne våre åndelige sanser. I hans oppfatning er vi blinde for virkelighetens transcendent aspekter, men endringer forårsaket av astronomiske hendelser ville åpne oss for det transcendent. Han presenterte et transcendent virkelighetsbilde hvor han mener vitenskap forenes med religion (SR:08.20).

Han forfektet at transformasjonen ville gi oss et holistisk perspektiv (SR:07.05). Gjennom dokumentaren blir det forsøkt å argumentere dette holistiske perspektivet. Broers konkluderer dokumentaren med at «[...] we are in fact all one» (SR:1.33.20). I analysen av hans virkelighetsbilde, apokalypse og transformasjonen så trer det frem et holistisk virkelighetsbilde, som binder hele kosmos sammen i en enhet. Han mener vi alle egentlig er forent i en transcendent enhet. Vi vet det bare ikke ennå. Dette samstemmer med Haanegraffs presentasjon av new ages konseptualisering av den holistiske bevisstheten, eller det universale sinnet.

Jeg vil starte analysen med å etablere det grunnleggende i Broers virkelighetsforståelse, som vil gi et godt utgangspunkt til dissekering av retorikken for å avdekke rasjonaliseringene hans. Han bruker en variant av strengteori der han posisjonerer det transcendent i henhold til det verdslige, og vi skal undersøke hvordan han gjør det og hva slags funksjoner det skaper.

2.2 De tolv dimensjonene og den primære virkeligheten

Argumentasjonen til Broers preges av en *scientistisk retorikk*¹⁰ (e.g. å kalle DNA en mottakerantenne for kosmisk stråling). Han bruker fysikeren Burkhard Heims (1925-2001) «teori om alt» til å illustrere hvordan kosmologien hans henger sammen og forfekter en magisk kausalitet. Heims teori er en variant av strengteori hvor virkelighet er inndelt i tolv dimensjoner. Den scientistiske retorikken blir veldig tydelig når han presenterer Heims teori som «[...] the “Holy Grail” of natural science [...]» (ibid.:124). I følge ham demonstrerte Heim at det er mulig å ha et «vitenskapelig grep» om konseptet evighet (SR:1.01.05), som viser at kosmos er en holistisk enhet (SR:1.01.16), og forener materie og ånd (SR:1.01.26).

Broers presenterer Heims teori med en datamaskinmetafor og gjør universet til en maskin og Gud til produsent og bruker av maskinen, som jeg vil kalle *universmaskinen*. Han deler

¹⁰ En retorikkstil preget av vitenskapelig begrepsbruk utenfor en vitenskapelig kontekst, som religionsforsker Olav Hammer (2004, s.236-237) kaller *terminologisk scientisme*.

dimensjonene i Heims teori inn etter en datamaskins struktur og bruker (SR:1.01.50 – 1.03.48). Han sammenligner de fire første dimensjonene med et dataspill, som utgjør romtid: Høyde, bredde, og lengde + tid. Romtid består av dimensjonene X1 til X4, som Broers samlet refererer til som R4. Romtid er innbakt i det han omtaler som høyere dimensjoner (X5-X12) (Broers 2012:126).

Man trenger et operativsystem til å kjøre spillet (romtid). Broers betegner operativsystemet som den strukturerende sfæren, dimensjonene X5 og X6. Operativsystemet strukturerer informasjon som ligger i et filsystem. I filsystemet ligger forutsetningene til form og funksjon i universet. Informasjonen som X5 og X6 strukturerer ligger i informasjonssfæren, i dimensjonene X7 og X8. Informasjonen i X7 og X8 bestemmer hvordan ting ser ut og hvilke lover som gjelder i universet. Så langt har Broers gjort R4 til et deterministisk univers med datamaskinmetaforen. Det er med andre ord allerede bestemt hvordan ting skal se ut og fungere i R4. I R4 er det dermed ingen tilfeldigheter.

Broers ender redegjørelsen for Heims teori med at selve datamaskinen må eksistere et sted. I følge ham eksisterer datamaskinen i «the realm of the creator» (SR:1.03.35), eller «the omnipresent higher consciousness» (SR:1.03.38). Her møter vi den *transcendente bevisstheten*. Denne sfæren består av dimensjonene X9 til X12, som han samlet kaller G4. Han bruker betegnelsen G4 til å beskrive både Gud og den guddommelige sfæren (i.e. den transcendent bevisstheten).

Broers presentasjon av Heims teori utgjør et mentalt rom som jeg vil kalle ‘Heims dimensjoner’. Vi har G4 (X9-X12), X8-X7, X6-X5 og R4 (X4-X1). ‘Heims dimensjoner’ blir et inputrom i et integrasjonsnettverk hvor vi kan se konsekvensene av datamaskinmetaforen. Det andre inputrommet i blandingsmodellen vedrører konseptet datamaskin, som jeg kaller ‘datamaskin’. En datamaskin er en maskin som har et filsystem og et operativsystem som en bruker kan bruke til å kjøre programmer. I denne sammenhengen er programmet en virtuell verden, eller et spill.

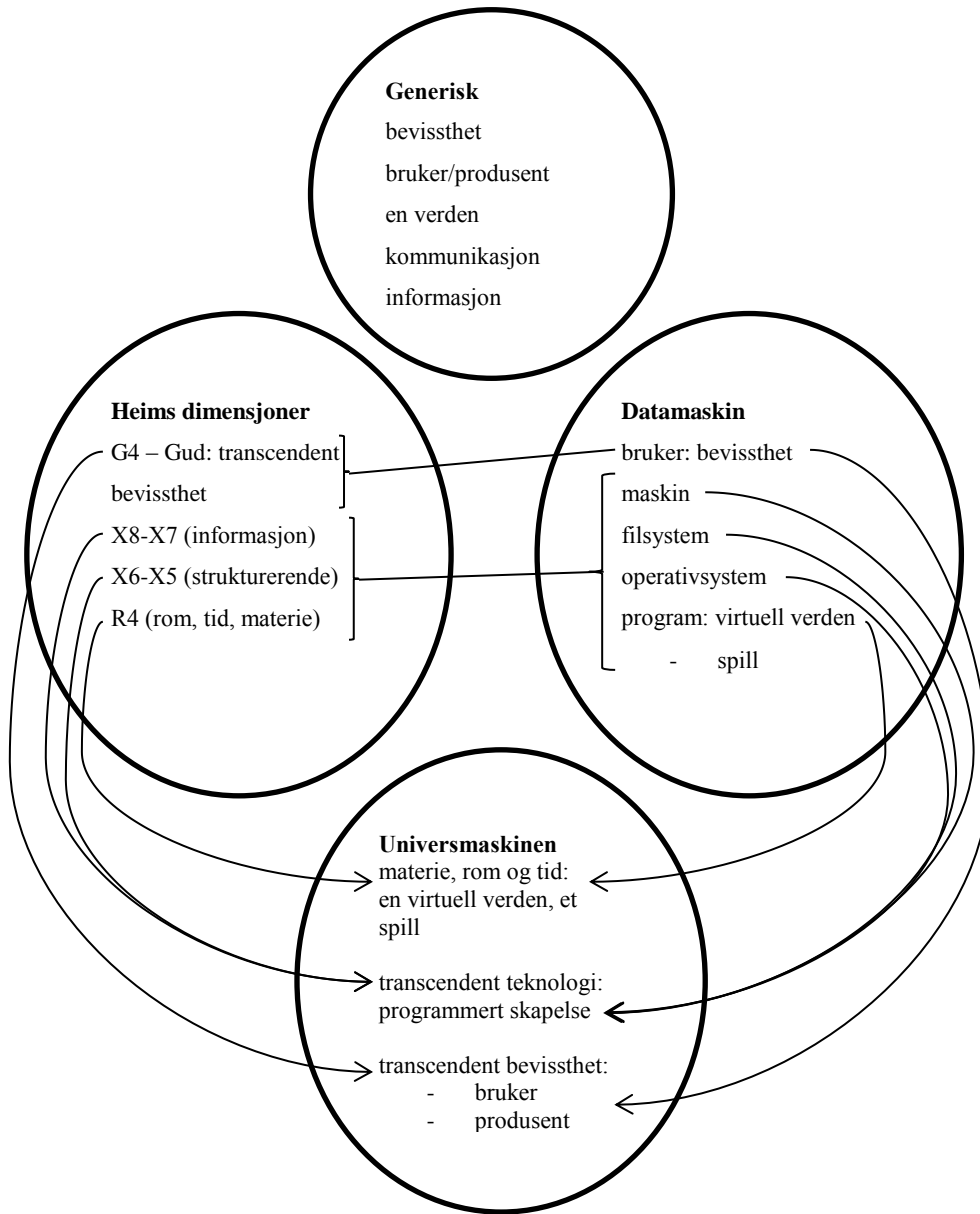
Begge inputrommene inneholder konseptet bevissthet. I ‘datamaskin’ er bevissthet knyttet til brukeren av datamaskinen. Vi finner med andre ord det verdslige i inputrommet ‘datamaskin’, hvor et bevisst menneske sitter foran en datamaskin og styrer maskinen. Inputrommet ‘Heims dimensjoner’ inneholder den transcendent bevisstheten. Den transcendent bevisstheten formes slik at menneskets bevissthet projiseres utover det ukjente og usette (jfr.

integrasjonsnettverket, s. 31). Det er derfor en kontrast mellom bruker og Gud (G4), fordi vi snakker om mennesket kontra Skaperen av universet. Maskin, filsystem, operativsystem og program står i kontrast til de resterende dimensjonene fra X1 til X8. Datamaskinen med dens filsystem, operativsystem og program er verdslig teknologi, mens dimensjonene i 'Heims dimensjoner' er skaperverket. Det som skjer er at den menneskeskapte datamaskinen projiseres over på Guds skaperverk (universet), som forenes i blandingen 'universmaskinen'. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side.

Broers presentasjon av Heims teori med datamaskinmetaforen gjør universet til et produkt av en bevisst kausalitet. Han omtaler denne bevisste kausaliteten som den kosmiske viljen, som i følge ham skal transformere biologien vår (Broers 2012:120). Integrasjonsnettverket ovenfor er et single-scope nettverk, hvor inputrommet 'datamaskin' er kilden som belyser målet 'Heims dimensjoner', og leverer den organiserende rammen, *en maskin*. En datamaskin er teknologi som noen lager, og drives av en bruker. Det kontrafaktiske inputrommet er 'Heims dimensjoner', som er det fiktive og ukjente vi ikke kjenner. Den kontrafaktiske tankegangen er lik det vi finner i integrasjonsnettverket omhandlende den transcendent bevisstheten: «Hvis det er en opprinnelse til universet så er det en bevisst skapelse, fordi vi er bevisste vesener». Han bruker en sterk transcendent orientert rasjonalisering hvor han rasjonaliserer en transcendent makt som kontrollerer alt. Modellen ovenfor illustrerer med andre ord hvordan Broers tenker om opprinnelsen til universet, og at han mener universet er bevisst styrt. Vi ser her *opprinnelse* i hans narrative rasjonalitet, og den første byggeklossen til hans retoriske epoke. Det viktige her er at hovedfokuset hans drar oss med ut i transcendent sfærer og vekk fra det verdslige.

I blandingen komprimeres en del vitale relasjoner. Det eksisterer en ytre vitale relasjon av disanalogi mellom konseptet datamaskin og universet, som komprimeres slik at vi får en indre vital relasjon hvor universet blir en unik type maskin: *Universmaskinen*. I blandingen 'Universmaskinen' får *verdiene* mennesket og Gud samme *rolle* på grunn av den metaforiske linken som Broers oppretter mellom datamaskin og universet. Vi kan på den måten si at datamaskin og universet får samme funksjon. Mennesket (i.e. brukeren) har skapt datamaskinen og Gud har skapt universet, og begge bruker det de har skapt til å kjøre deres respektive «simulasjoner» (i.e. verdener). Vi ser i det generiske rommet at inputrommene deler konseptet om *en verden*, fordi vi snakker om en virtuell verden og den faktiske verden.

I det generiske rommet finner vi også *kommunikasjon* og *informasjon*, fordi både

datamaskinen og skaperverket omhandler formidling av informasjon. Universet og datamaskinen styres ved at «bevisstheten» (i.e. brukeren) formidler hvordan *verden* skal styres. R4 blir kontrollert fra G4 i likhet med at et spill kontrolleres av brukeren ved tastaturet til datamaskinen. Vi ser at blandingen former hva vi kan kalle *transcendent teknologi*, og at vi står overfor en *programmert skapelse*. Broers gjør de transcendent, høyere dimensjonene til noe mer solid enn vår verdslige, materielle virkelighet. Jeg vil si at han teknologiserer det åndelige og gjør skaperverket til noe mekanisk, som gjør skapelsen og universet til noe kontrollert, forutsigbart og håndgripelig.

Vi finner bildeskjemaet *en beholder* (i.e. universet) i blandingen 'universmaskinen'. Gud eksisterer utenfor universet og universet er beholderen som mennesket og datamaskiner befinner seg i. Det eksisterer en ytre vital relasjon av rom mellom inputrommene i integrasjonsnettverket. I blandingen komprimeres rom til en indre vital relasjon hvor innsiden av en datamaskin blir våre ytre omgivelser, der vi eksisterer innenfor universmaskinen. Slik avsløres enda et dynamisk bildeskjema: *En utvidelse av en beholder*. Det dynamiske bildeskjemaet *utvidelse* omhandler også bevissthet, hvor bevissthet blir ekstremt mer omfattende enn vår normale bevissthet.

Vi ser at det generiske rommet inneholder *bevissthet* og *bruker/produsent*. Brukeren av datamaskinen og Gud representerer bevissthet, og begge er skapere og brukere. Universmaskinen ble skapt og drives av den kosmiske viljen, hvor underkategorien av den ytre vitale relasjonen årsak-effekt, produsent-produkt, komprimeres til en indre vital relasjon hvor menneskets bevissthet blir produsenten (i.e. skaperen). Vi så dette i integrasjonsnettverket som skaper den transcendent bevisstheten, hvor produktet, eller effekten, blir produsenten (i.e. årsaken). Fokuset på det transcendent, eller «the omnipresent consciousness», gjør at magisk kausalitet regjerer over verdslig kausalitet.

Broers (2012:129, 135) skriver at vi er en del av Gud. Han presenterer også R4 som et akvarium og utenfor akvariet eksisterer de høyere dimensjonene (ibid.:121-124). Her er romtid (R4) innbakt i de høyere dimensjonene, som dataspillet i datamaskinen. Vi ser at bildeskjemaet *beholder* går igjen. Fiskene i akvariet er menneskene som observeres utenifra akvariet, og vi er både fiskene og det som observerer dem. Utenfor akvariet er vi én, som Gud. Egentlig er fiskene og Gud det ene og det samme, men fiskene er uvitende om at deres *høyere selv*, eller Gud, eksisterer utenfor akvariet (ibid.:122, 124). Broers (ibid.:122-123)

mener at Gud, eller *vårt høyere selv*, forsøker å vekke oss slik at vi forstår at vi er udødelige og en del av den samlede guddommelige enheten han kaller Gud.

Oppfatningen om at vi ikke er våkne og ikke klarer å fatte at vi egentlig er en del av Gud er en pre-apokalyptisk rasjonalisering. Han mener vi egentlig har guddommelig makt, men han må forklare hvorfor vi ikke har det *nå*. Den kognitive dissonansen i hans pre-apokalyptiske verdensbilde skaper hans retoriske epokes *før*, hvor han rasjonaliserer hvordan vi kan være en del av *selveste* Gud men samtidig ikke vite det. Han rasjonaliserer at vi ikke kan oppfatte det transcendentet fordi Gud har skapt «the veil of forgetting», eller glemselens slør (ibid.:170). På den måten er det Gud som sitter med makten til å avsløre det transcendentet og våre faktiske guddommelige evner. Han mener glemselens slør ble skapt slik at Gud kan høste *verdslig erfaring*, men han skriver at det har gått for langt og at vi må våkne (ibid.:170-171). I denne sammenhengen blir menneskets *ego* beskrevet som en nødvendighet for å høste verdslig erfaring, men egoet har fått altfor stor makt (ibid.:171-172). Han fremhever egoistisk tankegang som den ødeleggende kraften i verden (ibid.:172).

Når vi våkner til faktumet at vi er en del av Gud så vil vi i følge Broers ha en utenkelig makt. Han mener den materielle virkeligheten er et resultat av et *universelt sinn* (ibid.:147). Vi ser her parallellen til Haanegraffs beskrivelse av new age sensu lato oppfattelse av det universelle sinnet/bevisstheten. Det universelle sinnet, eller transcendentet bevisstheten, i G4 representerer for Broers uendelige muligheter:

«From here, the entire cosmos can be brought to a sudden standstill, or can be dissolved, or made to appear elsewhere; or time can be made to run backwards; plus an infinite number of other possibilities» (ibid.:135).

Argumentet i sitatet stemmer overens med new thought-tankegodset om at man kan samstemme bevisstheten sin med den transcendentet bevisstheten, hvor en magisk kausalitet regjerer over en materiell og verdslig kausalitet. I følge Broers (ibid.:136) har mennesket evnen til å bli klar over at det eksisterer i tolv dimensjoner. Han mener vi er både observatører, aktive deltakere, og skapere av virkelighet (ibid.:134, 138, 139). Han mener at vi kan endre våre biologiske prosesser fra G4 (ibid.:134). Den kognitive dissonansen oppstår når han mener at vi har et uendelig metafysisk potensial men må forholde oss til at det ikke er mulig *nå*.

Broer styrker sin transcendent rasjonalisering med metafysiske spekulasjoner hentet fra fysikeren og mystikeren David Bohm (ibid.:175, 176). Han forsøker her å presentere den materielle verden som en illusorisk virkelighet, hvor *den primære virkeligheten* (jfr. de høyere dimensjonene) skaper *den sekundære virkeligheten* (jfr. romtid). Han gjør dermed bevissthet til en essens som er mer solid og håndfast enn materie og romtid. Dette blir krystallklart når han omtaler romtid som en holografisk representasjon av den primære virkeligheten, og skriver slik som dette:

«What we refer to as matter is subject to mechanisms that are controlled by the dimensions of the mind, which are the origins of everything from Creation up to and including regulation and control of the material world» (ibid.:126).

Broers beskriver også den sekundære virkeligheten som skygger av den primære virkeligheten:

«[O]ur viewpoint is limited to the shadows [...] which we mistakenly take to be our reality. But in point of fact these shadows, this reality, this world are nothing more than secondary information concerning a causality» (ibid.:142).

Han erklærer på denne måten at skyggene (jfr. R4) er effekter som peker til en årsak, og ordet *skygger* denoterer noe mindre solid og reelt enn det som kaster skyggene. Årsak blir slik posisjonert som noe transcendent mens det verdslige kun er illusoriske effekter. Vi kan dermed med sikkerhet etablere at Broers har en sterk transcendent rasjonalisering hvor han gir handlingskraften til en transcendent kraft og legger opp til en apokalypse sentrert rundt en magisk kausalitet.

Den narrative rasjonaliteten sammenbinder verdens gang i én fortelling slik at kosmos som helhet får én intensjon og mening. Narrativet har en start, et midtparti og en slutt. Broers deterministiske kosmos, med Gud som skaper og kontrollør, følger et narrativ hvor mening skapes av utviklingen mellom skapelsen og vår evolusjon fra uvitenhet til guddommelighet. Vi kan også se at Broers skaper en retorisk epoke hvor vi først er uvitende, dødelige vesener i romtid som etterpå blir guddommelige, tidløse aspekter ved Gud. I hans retoriske epoke går vi dermed fra *materie* til *ånd*. Den narrative rasjonaliteten gir også mening til faktumet at vi ikke har guddommelige egenskaper *nå*. Fortellingen om glemselens slør tjener en narrativ funksjon hvor mennesket er ment å gå gjennom en utvikling før det oppnår guddommelighet.

Vi ser at Broers pre-apokalyptiske kognitive dissonans former en profetisk retorikk hvor en transformasjon er uunngåelig: «Vi er blinde overfor den primære virkeligheten og Gud forsøker å vekke oss». Den profetiske retorikken skaper et kontrafaktisk scenario: «Hvis det transcendent er mer virkelig enn det verdslige, så vil vi eventuelt åpne øynene og forstå det da Gud har intensjonen om å vekke oss». Han skaper også profeti i kraft av at hele kloden skal oppleve transformasjonen. Det er med andre ord ikke individets valg. Han skriver at alle vil oppleve apokalypsen (ibid.:142), men det er for øvrig ikke alle som vil bli transformert. Vi har hittil kunnet velge å utøve åndelig praksis som setter oss i kontakt med de høyere dimensjonene, men han mener apokalypsen fratar oss det valget (ibid.:173). I følge ham vil det oppstå en ny menneskehet, hvor noen ikke vil kunne integreres:

«[I]ndividuals who persist in thinking egotistically [will not] be integrated into the dimension of [the] renewed humankind» (ibid.:174).

Broers (ibid.:177) skriver at et nytt menneske vil tre frem og at det vil resultere i *vinnere og tapere*. Her skapes et klart skille mellom taperne og vinnerne. Han mener taperne vil lide av angst og depresjon, mens vinnerne vil omfavne skiftet (ibid.:75). For ham er apokalypsen en realisering av det holistiske, men samtidig fragmenteres menneskeheten. Vi finner her kombinasjonen av dramaturgiens tragedie og komedie, slik O'Leary (1998) bruker begrepene. Apokalypsen er et uheldig scenario for noen, mens det er et lykksalig scenario for andre. I Broers retoriske epokes *etter* går vinnerne inn i en åpen fremtid full av vidunderlige muligheter, mens taperne vil oppleve avstraffelse for sine egoistiske tankemønstre. Tragedien for taperne er en klar og tydelig deterministisk og lukket fremtid, mens komedien presenterer en fremtid hvor «feilen» blir korrigert og vinnerne vil oppnå frelsen. «Feilen» er at vi er blitt blindet for sannheten på grunn av egoisme. Samtidig er endescenarioet til Broers *mer* preget av komedien enn tragedien, fordi «feilen» i seg selv er egoismen, som vil bli korrigert. De som holder fast ved feilen vil med andre ord forgå. Vi skal nå se på hva det er som skulle gjøre vinnerne til vinnere, og undersøke nærmere hva som faktisk hindrer oss i å oppleve det transcendent.

2.3 Det paradoksale forholdet mellom hjerne og bevissthet

I Broers apokalypse er det to sentrale konsept: Bevissthet og hjernen. Vi så ovenfor hvordan han posisjonerer (transcendent) bevissthet til å råde over det verdslige og materielle. Bevissthet er derfor grunnleggende i hans virkelighetsforståelse. Vi blir fortalt i dokumentaren at Gud styrer alt som skjer i galaksen vår via periodiske utstrålinger av

bevissthetsenergi (SR:48.48). I tillegg omtales det elektromagnetiske feltet til jorden som et *bevissthetsfelt* (SR:1.15.45). Bevissthet er dermed det primære som skaper og styrer alt. Problemet oppstår når han bruker 'bevissthet' på to forskjellige vis. Han presenterer bevissthet som et åndelig fenomen og et produkt av materielle årsaker (i.e. hjerneprodukt).

Broers (2012:171) skriver at menneskets evolusjon og dets utvikling av hjernebarken (i.e. cerebral cortex) har gitt mennesket bevissthet. Han setter bevissthet som et hjernefenomen opp mot bevissthet som et åndelig fenomen i form av det rasjonelle (i.e. hjernefenomen) versus intuisjon (i.e. åndelig) (ibid.:170-171). Han skriver at intuisjon er instinktivt og at «the veil of forgetting» har blindet oss for intuisjon (ibid.:171). Egoet er her det rasjonelle, hvor rasjonalitet blir tilknyttet det verdslige. Siden han bruker 'bevissthet' på to forskjellige vis så oppstår det en del forvirring.

Bevissthet betyr å være klar over, å være årvåken og kunne reflektere, mens vi ser tydelig at Broers hovedsakelig oppfatter bevissthet som synonymt med ånd, sjel og Gud. Vi kan illustrere dette med et sitat, hvor bevissthet beskrives som *en person* og samtidig som *en persons refleksjonsevner*:

«The nature of consciousness is determined by how it reflects on, filters, and appraises outside experience, all of which processes contribute to the expansion of consciousness itself. But consciousness needs to radically change its perception of itself. In order for a person to forget their consciousness, they must regard themselves as an isolated individual, as a self in the sense of an "ego" that is differentiated from "you" and "it"» (ibid.:171).

Å glemme bevisstheten sin og anse seg selv som et isolert individ henviser til å glemme ens holistiske tilknytning til den transcendent bevisstheten (i.e. Gud). Bevisstheten som må forandre selvoppfattelsen sin er også en henvisning til den transcendent bevisstheten. Det sies samtidig at en person kan reflektere og oppfatte seg selv som et individ etter å ha «glemt bevisstheten sin». Sitatet demonstrerer derfor at Broers bruker 'bevissthet' på to forskjellige vis. Han mener som sagt at Gud er vårt høyere selv, og han skriver at intuisjon er det som leder oss til vårt høyere selv (ibid.:169). Han skriver også at egoet ikke er selvet, at selvet er synonymt med vår udødelige sjel, at selvet er en observatør av egoet og at selvet uttrykker seg via regioner i hjernen som ikke vedrører det intellektuelle (ibid.:172). Det intellektuelle er derfor tilknyttet egoet, og han skriver om det rasjonelle som det intellektuelle (ibid.:14). Vi får da en todeling mellom det jeg vil kalle *egobevissthet* og transcendent bevissthet. Broers bruker ikke begrepet *egobevissthet* men det er klart at han mener hjernen produserer en form

for bevissthet når han skriver slik som dette:

«Humanity of course occupies a special position in the history of evolution by virtue of having developed consciousness, which has existed since the advent of the cerebral cortex and enables us to reflect on, process, classify and appraise all of our perceptions» (ibid.:171).

I sitatet snakkes det om bevissthet skapt av hjernen på grunn av biologisk evolusjon. Begrepet egobevissthet er nyttig for å skille bevissthet som et hjerneprodukt fra transcendent bevissthet. I dokumentaren presenteres forskningen til psykiateren Rick Strassman, hvor fokuset var effekten av det psykoaktive stoffet DMT¹¹, presentert som et enteogen. Han blir intervjuet i SR-dokumentaren hvor han snakker om bevissthet som et hjernefenomen og hjernen som et bevissthetsorgan. I sammenheng med Strassmans syn på hjernen som et bevissthetsorgan gjør sitatet ovenfor så man ikke kan ignorere at Broers mener hjernen skaper en slags bevissthet. Det er verdt å nevne at han mener egoisme (i.e. egobevissthet) er årsaken til katastrofe og lidelse, fordi egoistisk tankegang har resultert i krig og masse mord (ibid.:172). Den transcendente bevisstheten er det som skaper harmoni og fred.

Broers presenterer metaforisk sett hjernen som biologisk teknologi som muliggjør kontakt med høyere dimensjoner. Han mener det er hjernen som må endres slik at vi får kontakt med høyere dimensjoner. I SR-dokumentaren fremstilles hjernen vår som begrenset. Begrensningen kan sies å være paradokset, eller det problematiske ved at de høyere dimensjonene eksisterer, har skapt og styrer biologien vår og er mer virkelig enn R4 (romtid), men vi kan bare forholde oss til materien, rom og tid i vår nåværende tilstand. Derfor trengs apokalypsen, slik at hjernens begrensning fjernes.

Broers (ibid.:167) presenterer hjernen som et meget kraftig filter, som slipper gjennom mindre sensoriske inntrykk enn den mottar (SR:41.13). Med andre ord er det hjernen vår som skjuler den primære virkeligheten for oss. Hjernen vår dikterer derfor hvor stor tilgang vi har til det transcendente. Broers beskriver også hjernen som et grensesnitt til bevisstheten vår (SR:41.10), som tilsier at bevissthet bruker hjernen som et verktøy¹².

¹¹ Et psykoaktivt stoff med effekter som i denne sammenhengen blir tolket som åndelige effekter.

¹² Integrasjonsnettverket som omhandlet universmaskinen viste hvordan han oppfatter det materielle som noe den transcendente bevisstheten bruker som en maskin (se s. 38).

I følge Broers (2012:167) innehar hjernen vår begrensinger som hindrer oss i å oppleve den primære virkeligheten. Han stiller noen spørsmål vedrørende bevissthet og hjernen vår, som skaper et grunnleggende skille mellom hjerne og bevissthet:

«What is exactly is consciousness? Where is this inexplicable part of our existence located, and what role does our brain play in this context?» (SR:08.50).

Hjernen blir i lys av spørsmålene ikke ansett som produsent av bevissthet, selv om Broers har måttet innrømme at hjernen skaper en form for bevissthet. På den måten blir den normative oppfatningen av bevissthet som et hjernefenomen avskrevet i søken etter et alternativt svar.

Broers håndtering av bevissthet og hjernen viser ytterligere til rasjonalisering av den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Vi ser hvordan han mener en transcendent makt skal overstyre det verdslige og materielle. Han ønsker ikke at bevissthet, vår evne til å observere og reflektere, skal være et produkt av materien: menneskets bevissthet er ikke et produkt av livløse materielle prosesser, men er en del av selve universets bevissthet og makt over materien. I argumentasjonen hans ligger det at *materie representerer begrensning mens det åndelige representerer potensial*. Den magiske kausaliteten som han fremlegger innehar et uendelig potensial hvor *det mest utenkelige kan utføres fra G4*. Vi sitter rett og slett fast i materiens illusjon og trenger å bli frigjort. Bildeskjemaet *å være innesperret* er å finne i universmaskinen på grunn av beholderen som datamaskinen og universmaskinen representerer. Vi er innesperret i universmaskinen og trenger å trå ut i det transcendentet slik at vi forenes med Gud. Det samme gjelder fiskeakvariemetaforen hans hvor fiskene svømmer rundt i en begrenset og inntengt verden og er uvitende om rommet utenfor akvariet. Spørsmålet er da hvordan han mente vi skulle frigjøres? Vi skal nå undersøke hvordan han mente den post-apokalyptiske hjernen skulle bli fri fra begrensninger.

2.3.1 Den post-apokalyptiske hjernen

Bromleys profetiske metode er beskrivende for hvordan Broers håndterer den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Han mener det transcendentet representerer uendelig potensial, mens materien hindrer oss i å realisere det transcendentet potentialet. Hans virkelighetsforståelse er at det eksisterer en skjevhet mellom det transcendentet og verdslige, hvor egoet hindrer oss i å komme i kontakt med vårt høyere selv. Han knyttet en utjevning av ubalansen mellom det verdslige og transcendentet til enden på langtellingsskalenderen, selv om hans dateringer var vage og flyktige. Han skapte på den måten profeti som en lindring av kognitiv dissonans: «Den transcendentet makten/potentialet vil etter hvert bli gjeldende».

Hovedfokuset hans var på hjernen som et bindeledd mellom det transcendent og verdslige, som han mener innehar begrensninger som må fjernes. Vi kan si at han forfektet en enteogen transformasjon, fordi han mente at transformasjonen var å sammenligne med effekten av hallusinogene stoffer (SR:40.15). Her blir det hintet til taperne og vinnerne også, hvor han sammenligner det å ikke være klar over å innta et slik stoff og det å ta det med vitende vilje. Han sier at de som ikke er klar over hva som skjer vil bli forvirret og tro at de er i ferd med å bli gale (SR:40.25).

Han skriver at psilocybin, LSD og DMT forårsaker hva han kaller en tilstand av hyperbevissthet (Broers 2012:87-88). En tilstand av hyperbevissthet blir her også referert til som å være opplyst (jfr. enlightenment). Han fremhever DMT som det sentrale enteogenet (SR:43.00). Han skriver at DMT produseres i hjernen når vi er i dyp søvn og i *hyperbevisste* (opplyste) tilstander, samt at DMT er det kraftigste enteogenet (Broers 2012:88). I dokumentaren forfektes det at visse elektromagnetiske felt og frekvenser stimulerer hjernen slik at den utløser DMT (SR:43.26). De elektromagnetiske feltene og frekvensene sammenlignes med hva vi vil oppleve hvis kraftige solstormer treffer jordens elektromagnetiske felt (SR:43.38). Broers mener på denne måten at hjernens begrensninger vil bli svekket (SR:44.10). I følge ham vil vi for første gang kunne *se virkeligheten for det den virkelig er* (SR44.20). Broers mener i tillegg at kosmisk stråling vil stimulere konglekjertelen i hjernen, slik at hjernen produserer DMT (SR:1.07.35, 1.08.10). Han mener at konglekjertelen fungerer som mottaker og avsender av kosmiske signaler (SR:1.08.00).

Når han forfekter et inngrep i det verdslige så beveger han seg over i en verdslige og materiell kausalitet (i.e. hjernekjemi), men det er et transcendent inngrep i det verdslige. Han skriver som sagt at det er *visse* elektromagnetiske felt og frekvenser som kan stimulere hjernen slik at den utløser DMT. I tillegg skal dette skje med (transcendent) bevisst intensjon, hvor målet er at hele kloden skal transformeres. Så det er den magiske kausaliteten som fortsatt regjerer over den verdslige kausaliteten.

I følge Broers rasjonaliseringer vil utvidelse av bevissthet være en prosess hvor vi oppnår forståelse om vårt sanne selv. Hjernen vår klarer ikke å oppfatte virkeligheten slik den egentlig er, med de høyere dimensjonene. Utvidelse av bevissthet vil innebære en svekking av hjernens begrensninger. Begrensningen til hjernen er egobevisstheten (i.e. det rasjonelle sinnet). Den må vike for den transcendent bevisstheten og det intuitive. På den måten vil vi kunne motta mer informasjon fra de høyere dimensjonene, slik at selvbildet vårt utvikles til

det holistiske virkelighetsbildet som Broers maler med Heims tolv dimensjoner. Når begrensningen forsvinner så vil vi med andre ord åpnes for den transcendent bevissthet.

2.3.1.1 Den enteogene hjernen

Når Strassman blir intervjuet så bruker han en metafor til å beskrive DMT og dets innvirkning på hjernen. Han mener DMT er en byggekloss som skaper hverdagsvirkeligheten vår (SR:1.08.45). På denne måten gjøres DMT til et stoff som omhandler strukturering av virkelighet og hvordan vi oppfatter den. Han snakker samtidig om at DMT endrer hjernekjernen vår slik at vi kan oppleve andre nivåer av virkelighet (SR:1.09.20). Deretter sammenlignes hjernen med en TV-mottaker, hvor DMT gjør det mulig å skifte mellom *virkelighetskanaler*. Han forklarer at noen kanaler er hverdagsvirkelighet mens andre kanaler er andre virkelighetsnivåer (SR:1.09.43). Jeg vil kalle denne metaforiske sammenligningen for TV-mottakerhjernen.

I følge Strassman er DMT en budbringer mellom det materielle og åndelige, og han beskriver det han kaller *DMT-tilstanden* som en enteogen tilstand (SR:1.14.00). Det er for ham en tilstand som ikke kun omhandler hjernekjemiske prosesser og hallusinasjoner. Han sier at forsøkspersonene erfarte DMT-tilstanden som «more real than real» (SR:1.24.57). Han forklarer at forsøkspersonene møtte andre entiteter i DMT-tilstanden, som forsøkspersonene mente var separate fra dem selv (SR:1.21.35). Her styrkes skillet mellom det transcendent og verdslige, hvor DMT spiller en viktig rolle om å bryte gjennom dette skillet. I følge Strassman var entitetene glade over at forsøkspersonene hadde funnet teknologien som muliggjorde kommunikasjon med dem (SR:1.22.07). På denne måten blir DMT en slags *enteogen teknologi*.

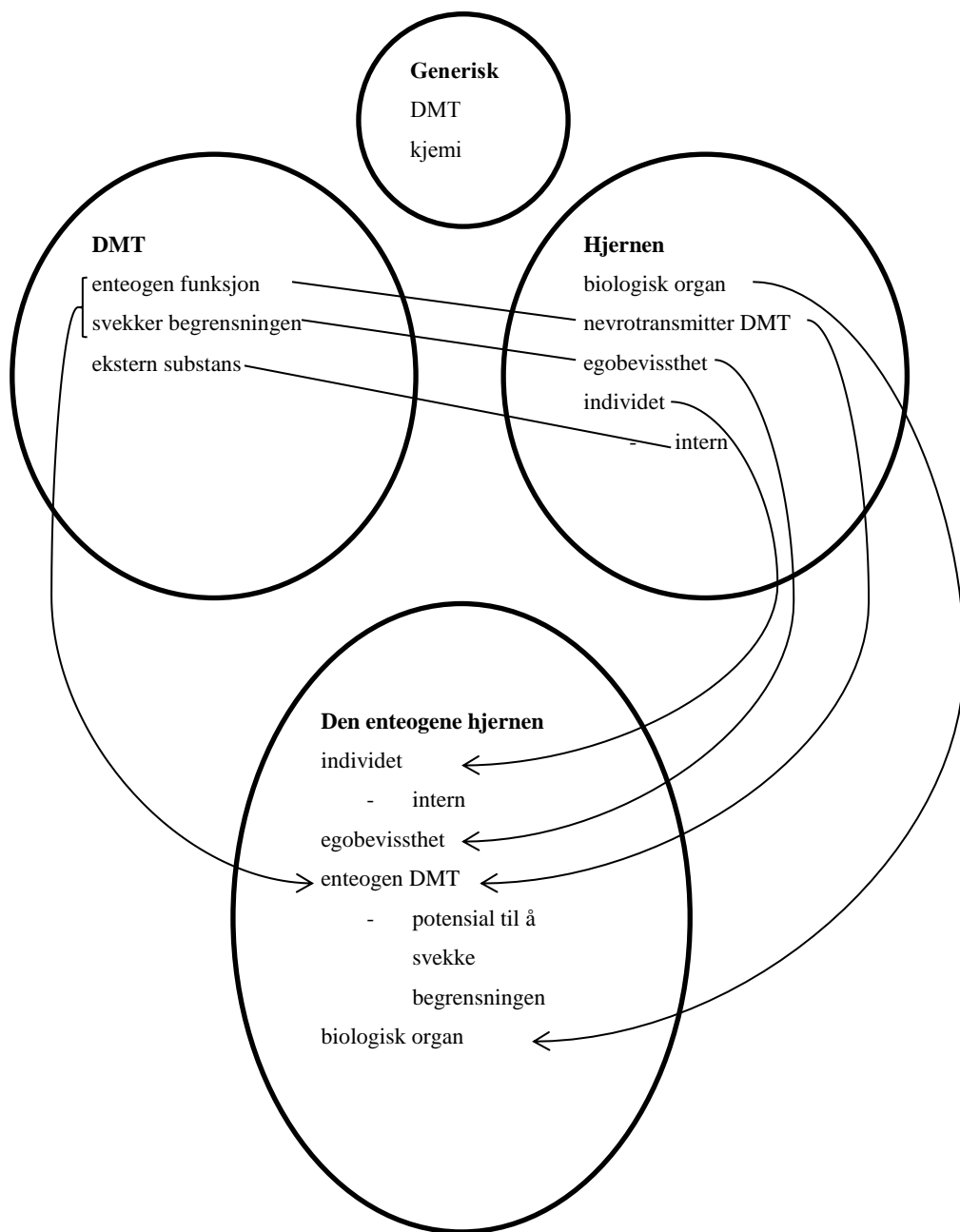
Metaforen TV-mottakerhjernen skapes i tre stadier med tre integrasjonsnettverk. I det første stadiet projiseres den enteogene effekten av DMT (i.e. inntak av stoffet DMT) over på DMT i hjernen vår. DMT eksisterer i hjernen vår, som man mener fungerer som en neurotransmitter (Burchett&Hicks 2006:236). Vi får inputrommene 'DMT' og 'Hjernen'.

Inputrommet 'DMT' inneholder elementene psykedelisk funksjon, svekker begrensning og ekstern substans. DMT er en substans som hentes fra planter og skaper, hos Broers, enteogene opplevelser som han mener svekker begrensningen til hjernen vår. Inputrommet 'Hjernen' inneholder elementene biologisk organ, neurotransmitteren DMT, egobevissthet, individet og intern.

Vi ser i modellen nedenfor at enteogen funksjon står i kontrast til neurotransmitteren DMT, og at svekking av begrensning står i kontrast til egobevisstheten (begrensningen). I tillegg står den eksterne substansen i kontrast til det interne. Broers gir neurotransmitteren DMT enteogene egenskaper i blandingen 'Den enteogene hjernen'. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side.

Integrasjonsnettverket er et single-scope nettverk hvor 'DMT' er kilden og 'Hjernen' er målet som skal belyses. Den organiserende rammen er *enteogen*. I blandingen får hjernen den enteogene effekten som inntak av DMT produserer. I blandingen komprimeres den ytre vitale relasjonene analogi, som eksisterer mellom DMT og neurotransmitteren DMT. Analogien eksisterer i kraft av at enteogenet DMT og neurotransmitteren DMT har den samme molekylære strukturen, selv om de produserer forskjellige effekter med tanke på deres respektive kontekster og derav forskjellige roller. Den ytre vitale relasjonen analogi komprimeres slik at enteogenets rolle erstatter DMTs rolle som neurotransmitter.

Hjernens DMT har nå potensialet til å svekke egobevissthet. Egobevisstheten er fortsatt med oss, fordi hjernen ikke ennå har blitt påvirket av elektromagnetiske frekvenser og kosmisk stråling. Vi snakker fortsatt også om et biologisk organ, men det biologiske organet har nå fått en enteogen funksjon. Bildeskjemaet *en beholder* dukker opp igjen, fordi hjernen beskrives som en beholder hvor enteogenet DMT og egobevisstheten produseres og oppholdes.

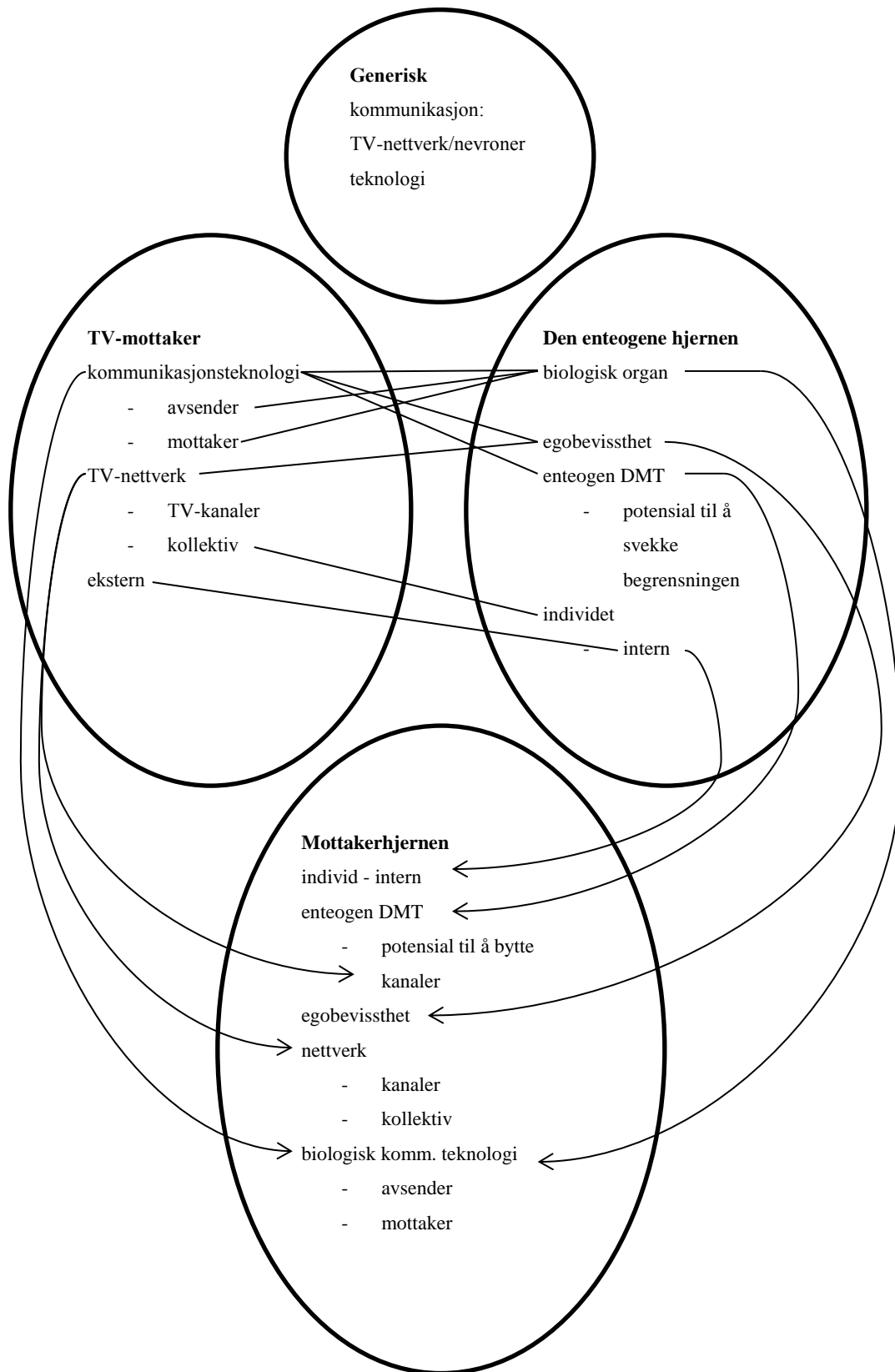

2.3.1.2 Mottakerhjernen

I det neste steget blir inputrommet ‘den enteogene hjernen’ blandet med inputrommet ‘TV-mottaker’. En TV-mottaker impliserer en avsender som opererer via et TV-nettverk hvor mange TV-mottakere kan plukke opp TV-signalene og deretter TV-kanalene. Dette er et kollektivt aspekt fordi alle TV-mottakere i teorien har tilgang til alle TV-kanalene. En TV-mottaker er også et eksternt teknologisk verktøy. Jeg har valgt å stokke om litt på elementene i ‘Den enteogene hjernen’ slik at modellen kan fremstilles så ryddig som mulig. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side.

Modellen ovenfor representerer et single-scope nettverk, fordi TV-mottakermetaforen belyser hvordan hjernen enteogent sett fungerer. Kilden er derfor ‘TV-mottaker’ mens ‘Den enteogene hjernen’ er målet. Blandingens organiserende ramme er *teknologi*. Det generiske rommet viser at begge inputrommene omhandler kommunikasjon, enten det gjelder TV-nettverk eller nevroner (e.g. oppgaven til nevrotransmittere). Vi finner også elementet teknologi i det generiske rommet, fordi enteogen DMT ansees blir beskrevet som «teknologi» og en TV-mottaker er teknologi. Kommunikasjon er det som binder inputrommene sammen, hvor hjernen tenkes å være et «kommunikasjonsorgan» som derfor kan sidestilles med kommunikasjonsteknologi. Jeg velger å kalle blandingen ‘Mottakerhjernen’ fordi det ikke lenger vedrører TV, som også gjelder nettverk og kanaler.

Vi ser at det teknologiske aspektet står i kontrast til det biologiske. En teknologi lik en TV-mottaker er ikke et biologisk organ slik hjernen er. Dette gjør så en komprimering av rom foregår i blandingen. Komprimeringen av den ytre vitale relasjonen rom bringer funksjonene til den eksterne teknologien inn i hjernen, hvor teknologien blir biologisk. Vi kan også se at disanalogi mellom inputrommene skaper unikhet; kommunikasjonsteknologi og DMT er ikke det samme. DMT blir kalt teknologi i dokumentaren, noe jeg vil kalle *enteogen teknologi*. Når disanalogien komprimeres så skapes en indre vital relasjon hvor vi får en *unik* kommunikasjonsteknologi. Det biologiske organet blir en biologisk kommunikasjonsteknologi, hvor den enteogene funksjonen til DMT skaper potensialet for kommunikasjon med det transcendent. Samtidig er det en disanalogisk ytre vital relasjon mellom egobevissthet og det teknologiske, fordi teknologien ikke innehar bevissthet. I den indre vitale relasjonen blir teknologien buntet sammen med bevissthet, som videreutvikler den unike kommunikasjonsteknologien. Vi får en biologisk kommunikasjonsteknologi med enteogene funksjoner som produserer bevissthet.

TV-nettverk kontrasterer det biologiske organet, fordi det biologiske organet er én posisjon mens et nettverk tilsier en ansamling av posisjoner som kommuniserer med hverandre. Samtidig kontrasterer det kollektive aspektet ved TV-nettverket individet, og egobevisstheten. Vi kan se at det kollektive (i.e. nettverk og kanaler) følger med i blandingen, som viser til en komprimering av den ytre vitale relasjonen del-helhet. TV-mottakermetaforen impliserer at hjernen (del) tilhører et nettverk (helhet), og i blandingen får vi en indre vital relasjon hvor hjernen posisjoneres i et «nettverk». Hjernen blir således en representasjon for en større helhet.

Blandingens skaper et komplekst bildeskjema: *En posisjon som mottar og sender i mellom seg og andre posisjoner i et nettverk*. Bildeskjemaet viser at hjernen blir noe mindre spesiell, fordi den blir situert i et nettverk, hvor den kun er en posisjon blant andre posisjoner. Konteksten som leverer nettverket som hjernen blir plassert i er universmaskinen.

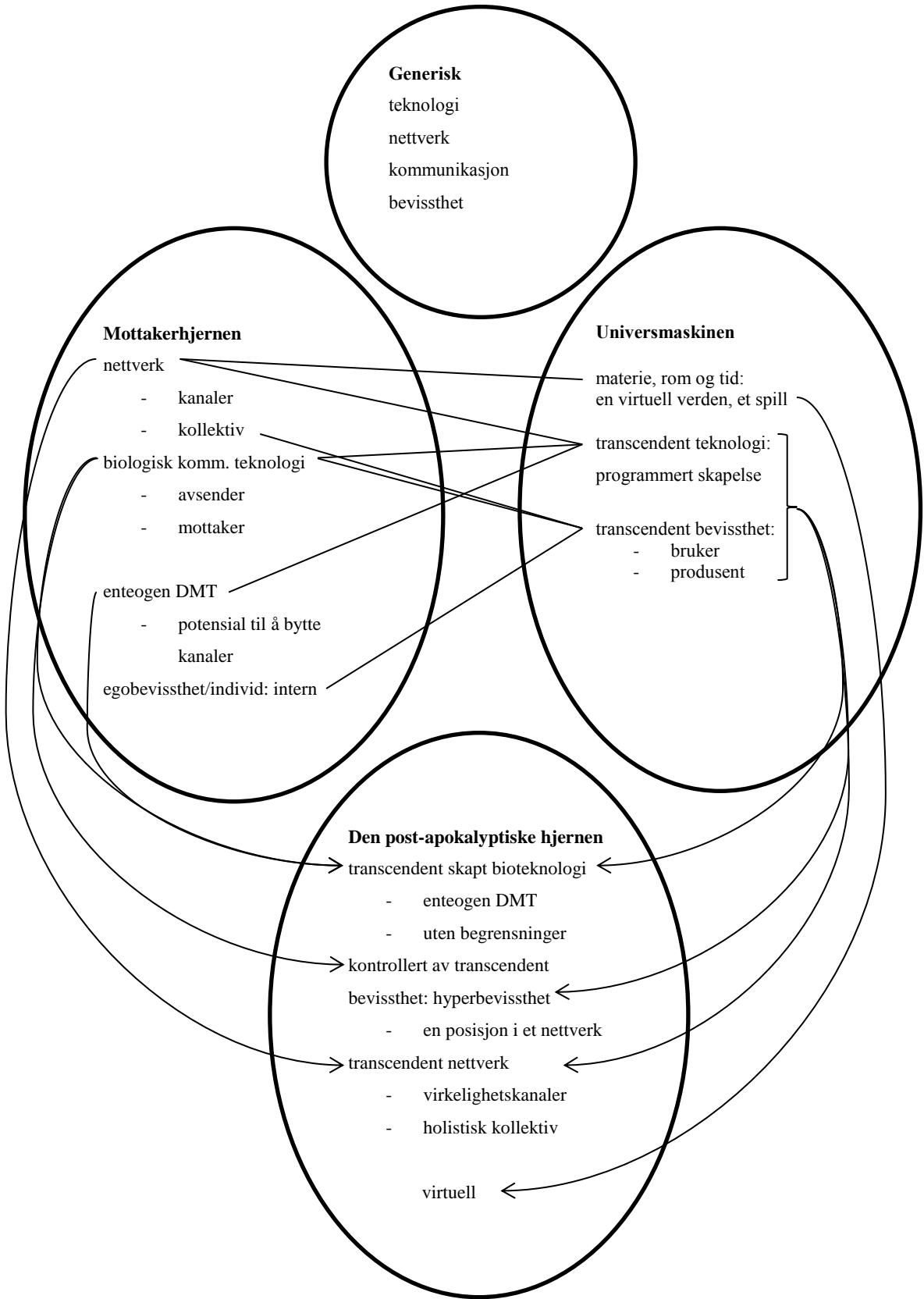
2.3.1.3 Den post-apokalyptiske hjernen

Det neste steget blir derfor å se på hvordan hjernen er integrert i universmaskinen. Jeg har stokket om på elementer i inputrommet 'Mottakerhjernen' slik at modellen blir så ryddig som mulig. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side.

Modellen ovenfor representerer et double-scope nettverk. Begge inputrommene bidrar til den organiserende rammen, som er *teknologi* med underkategorien *en maskins mekaniske del*. Rammen til 'Universmaskinen' er *en maskin* (i.e. teknologi), og rammen til 'Mottakerhjernen' er *teknologi*. I blandingen blir hjernen en mekanisert del i universmaskinen, altså en teknologi. I det generiske rommet vises det at inputrommene deler på teknologi, kommunikasjon, nettverk og bevissthet, som vi ser er hovedmomentene i blandingen.

Det finnes en god del ytre vitale relasjoner av disanalogi og analogi mellom inputrommene. Nettverk er analogisk med de forskjellige nivåene av virkelighet som elementene i 'Universmaskinen' representerer. Den indre vitale relasjonen i blandingen skaper et transcendent nettverk, som binder sammen alle hjerner (i.e. alle punktene i nettverket). Elementet kollektiv er analogisk med den transcendent bevisstheten, fordi det er enheten vi alle egentlig tilhører. Komprimeringen skaper en indre vital relasjon som igjen binder alle individer sammen.

Den biologiske kommunikasjonsteknologien er analogisk med den transcendentale teknologien som universmaskinen representerer, fordi begge deler er teknologi. De er

disanalogiske fordi det ene er biologisk og det andre er transcendent. Det samme gjelder enteogen DMT, som faller inn under biologisk teknologi. I komprimeringen av de ytre vitale relasjonene analogi og disanalogi mellom de teknologiske aspektene skapes en indre vital relasjon hvor hjernen blir noe som brukes av den transcendenten bevisstheten. Grunnen til dette er at den ytre vitale relasjonen årsak-effekt mellom det transcendenten og biologiske komprimeres til en indre vital relasjon hvor det etableres at det transcendenten er årsaken til det biologiske, og at det transcendenten dermed kontrollerer det biologiske. På denne måten avindividualiseres hjernen, fordi egobevissthet er et produkt av hjernen og representerer individets adskillelse fra den enhetlige transcendenten bevisstheten. Mellom transcendent bevissthet og egobevissthet er det en analogisk ytre vital relasjon i kraft av at begge elementene omhandler bevissthet. De er disanalogiske fordi *ego* og *transcendent* ikke er det samme. Når den transcendenten bevisstheten kontrollerer hjernen så går vi inn i en tilstand av *hyperbevissthet*, fordi elektromagnetisk frekvenser og kosmisk stråling vil slippe løs enteogen DMT og bryte opp begrensningen egobevissthet. At egobevissthet utelates signaliserer også selektiv projeksjon, som viser intensjon om å bevege seg ut av det verdslige, siden ego og det materielle betegnes som noe sekundært, mindre viktig og negativt i forhold til det transcendenten som det primære med uendelige muligheter.

Det fremstår et meget komplekst bildeskjema i blandingen: En bevegelse fra en posisjon i et nettverk av posisjoner i en beholder, og ut av beholderen til en posisjon som styrer nettverket. Hjernen er altså én av flere posisjoner i et nettverk som eksisterer i universmaskinen, som blir styrt av den transcendenten bevisstheten fra en posisjon utenfor universmaskinen. Den post-apokalyptiske hjernen blir sett fra et transcendent perspektiv, som styrker Broers transcendenten rasjonalisering og øker den magiske kausaliteten. Det verdslige, og dermed det biologiske, blir virtuelt i kraft av universmaskinens produksjon av sekundær virkelighet, som er en holografisk representasjon av det transcendenten. Det verdslige blir mekanisert i kraft av hvordan Broers strukturerer sin deterministiske virkelighetsforståelse i henhold til Heims dimensjoner (i.e. universmaskinen). Individet går i oppløsning på grunn av hyperbevissthet hvorpå hjernen kun blir et verktøy som brukes av den transcendenten bevisstheten. Slik vil vinnernes post-apokalyptiske hjerne fungere, mens taperne som sagt vil tviholde på egoet slik at det oppstår en kollisjon og forvirring. Den enteogene effekten av transformasjonen som Broers sammenligner med inntak av LSD eller DMT vil gi innpass til det transcendenten og dermed skape mentale forstyrrelser hvis ikke man gir slipp på

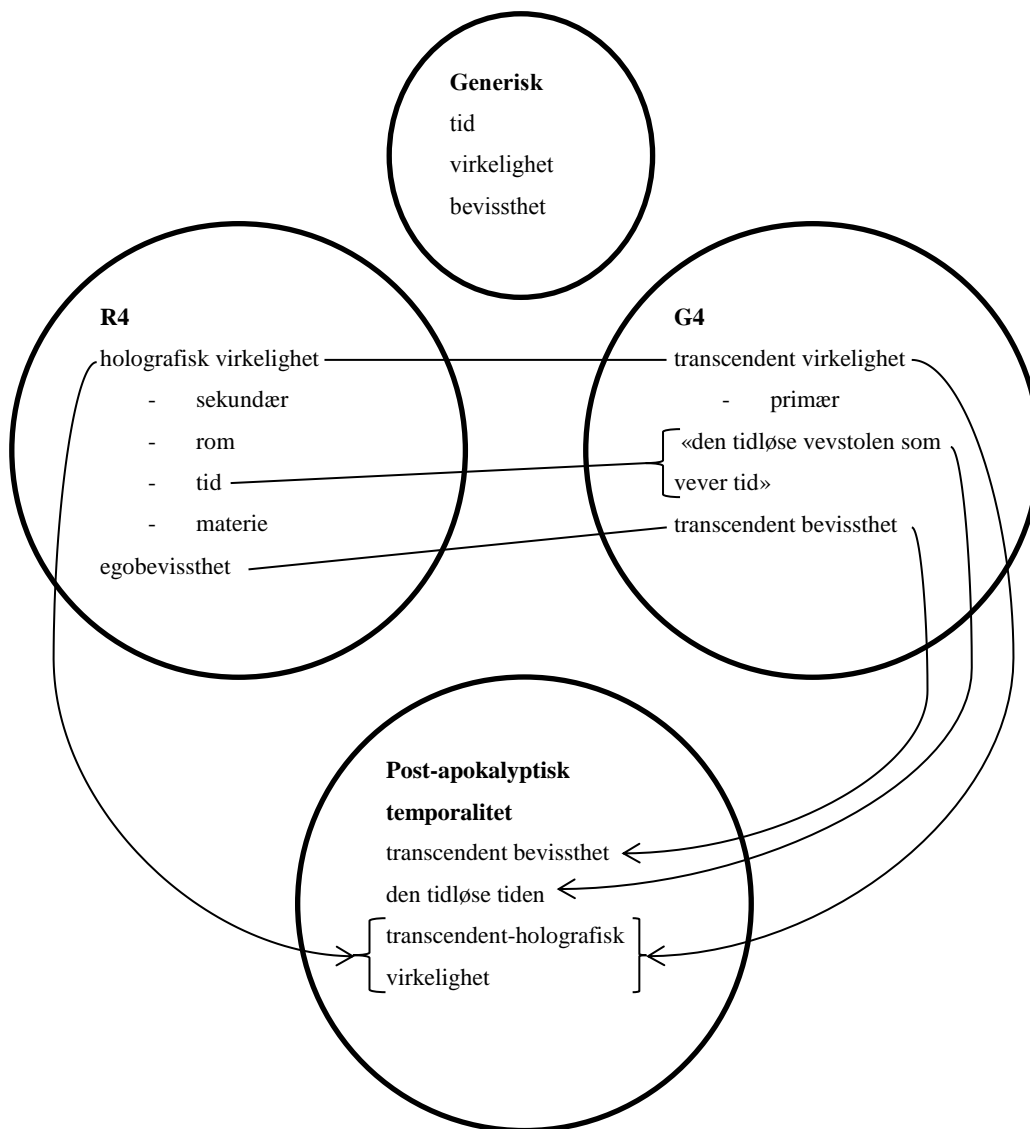
egobevisstheten. Vinnerne vil bevege seg ut av universmaskinen og vil observere nettverket i romtid fra det transcendentente.

2.3.1.4 Post-apokalyptisk temporalitet

Når den transcendentente bevisstheten overtar kontrollen, og vi går inn i en hyperbevisst tilstand, så vil spillereglene til G4 overkjøre R4. Vinnernes forhold til tid vil i denne sammenheng endres. Broers (2012:135) beskriver det transcendentente som tidløst. Han skriver at Heim omtalte G4 som «the timeless loom of time», som oversatt blir «den tidløse vevstolen som vever tid». Det vil si at det tidløse transcendentente skaper romtid. Vi får derfor et skille mellom det tidløse og romtid (R4). På neste siden er modellen til et enkelt integrasjonsnettverk som illustrerer hvordan tidskonseptet vil endres.

Integrasjonsnettverket er et double-scope nettverk fordi begge inputrommene bidrar til den organiserende rammen, som er *temporalitet*. Det generiske rommet inneholder elementene tid, virkelighet og bevissthet, fordi inputrommene 'R4' og 'G4' har deres respektive tidsforhold, virkeligheter og bevisstheter. Vi ser at den holografiske, sekundære virkeligheten i R4 logisk sett kontrasterer den primære transcendentente virkeligheten i G4. I tillegg står tidskonseptene i 'R4' og 'G4' i kontrast til hverandre. Egobevisstheten og den transcendentente bevisstheten er også kontraster. Den transcendentente bevisstheten har overstyrt egobevisstheten i blandingen 'Post-apokalyptisk temporalitet', slik vi så i 'Den postapokalyptiske hjernen'. Siden apokalypsen plasserer bevissthet i G4 så vil vi eksistere i en tidløshet. Broers (2012:123) bruker den tidligere nevnte fiskeakvariemetaforen til å illustrere tidløshetens forhold til romtid (R4). Han skriver at sekstio millioner år i fiskeakvariet oppfattes som ingenting ifra G4-perspektivet, fordi man eksisterer i en tidløshet utenfor akvariet. Tiden i R4 vil med andre ord fortsette men vi vil ikke oppleve den på samme måte ifra G4-perspektivet. Samtidig er den holografiske sekundære virkeligheten fortsatt med i blandingen, fordi R4 og hjernen fortsatt vil eksistere, men fokuset er skiftet til G4 der bevisstheten og vårt sanne selv eksisterer.

I vår pre-apokalyptiske tilstand er det transcendentente og verdslige adskilt. Når den transcendentente bevisstheten realiseres i de post-apokalyptiske hjernene våre så vil G4 og R4 sameksistere. Den ytre vitale relasjonen rom komprimeres dermed til en indre vital relasjon hvor det transcendentente entrer romtid og hjernen (i.e. hyperbevissthet). I den sekundære holografiske virkeligheten vil vi fortsatt «oppleve tid», men vi vil observere tiden fra tidløst perspektiv i G4, slik Broers mener vi vil observere oss selv i R4 i fra G4-perspektivet. Det er en disanalogisk ytre vital relasjon mellom tid og tidløshet, som også innebærer analogi siden

begge elementene omhandler tid. Den ytre vitale relasjonen komprimeres til en indre vital relasjon hvor et unikt tidskonsept oppstår. Vi får derfor elementet *den tidløse tiden* i blandingen.

I blandingen forekommer også en komprimering av den ytre vitale relasjonen årsak-effekt. Når det transcendentе føres inn i det verdslige, så vil årsak og effekt (i.e. det primære og sekundære) forenes. Det er som i peisen hvor ild og ved skaper aske. I post-apokalypsen vil det transcendentе og verdsliges sammenkomst skape en tredje ting. Man kan også illustrere dette ved å vise til den disanalogiske ytre vitale relasjonen som eksisterer mellom det transcendentе og verdslige, som komprimeres til en indre vital relasjon hvor en *unik* virkelighet formes: *transcendent-holografisk virkelighet*.

Den post-apokalyptiske hjernen blir det transcendentes verktøy når hjernen blir transformert, slik at begrensningen forsvinner. Når universmaskinen blir avdekket og apokalypsens vinnere tar del i universmaskinen som kontrollører, så vil de eksistere i en transcendent-holografisk virkelighet med uendelige muligheter. De kan med andre ord forme den sekundære virkeligheten til hva enn de måtte ønske. Taperne vil i kontrast til vinnernes komedie gå i møte med tragedie, hvor de vil eksistere som noen slags pinte «holografiske egobevissthetsspøkelser». Den magiske kausaliteten realiseres ved at hjernen blir omstrukturert av det transcendentе, gjennom en enteogen opplevelse i kraft av DMT-utløsning. Når dette skjer må man samtidig være klar for å godta den nye virkeligheten, slik at man kan forenes i den transcendentе og kollektive bevisstheten. Vi så tidligere at Broers mener «egoisme» er opphavet til lidelse fordi egoet har blindet oss. Når den primære virkeligheten realiseres i mennesket så vil en magisk kausalitet være overordnet den materielle kausaliteten, og lidelsen vil vedvare for de som ikke klarer å frigjøre seg fra den materielle kausaliteten og tid. Egobevissthet er knyttet til det rasjonelle og intellektet, og er produkter av hjernen, og spiller etter den materielle kausalitetens regler. Vinnerne vil eksistere i en tidløshet hvor de disponerer den magiske kausalitetens makt. Broers profetiske rasjonalisering omhandler dermed en flukt fra tidens tann og materiell kausalitet. Hans retoriske epoke skaper en bevegelse fra *fangenskap* til *frihet*, og rasjonaliseringene hans formidles med en scientistisk retorikk hvor en semiotisk promiskuitet peker til astronomiske hendelser (i.e. solstormer, sorte hull o.l.) som tegn på at transformasjonen er i gang. Dette leder oss til hvordan han har håndtert post-apokalyptisk kognitiv dissonans.

2.4 Post-2012 – rasjonalisering av tegn og åndelig søken

Broers er transcendent orientert i sine profetiske rasjonaliseringer. Han har skrevet en del om hvordan elektromagnetiske felt og frekvenser påvirker psyken vår, hvor han med narrativ rasjonalitet samler flere astronomiske hendelser under paraplyen til én transcendent intensjon (i.e. den kosmiske viljen). Intensjonen til den kosmiske viljen skaper hans retoriske epoke hvor solstormer, det sorte hullet kalt Sagittarius A og det sorte hullet i vår galakses sentrum menes å skulle ha en agenda om å transformere menneskeheten. Han samlet de astronomiske hendelsene slik at de pekte til en transformasjon rundt omkring 2012, som ble fokuspunktet til hans retoriske epoke. Siden solstormene ikke gav oss en enteogen transformasjon og sorte hull ikke bestrålte oss, så kom behovet for å rasjonalisere post-apokalyptiske kognitiv dissonans. Jeg har kikket på en del av innleggene han har skrevet på nettsiden sin¹³.

Han skrev i et innlegg på nettsiden sin den 8. desember 2012 at menneskeheten er midt oppi en omfattende endringsprosess, og at 21. desember 2012 representerer terskelen til en ny æra (Broers 2012x). I innlegget står det at solens aktivitet vil nå et intenst høydepunkt i 2012 som vil vare til midten av 2013. Resultatet han forventet var at solaktiviteten ville gi menneskeheten en oppvåkning. Han skriver i et nytt innlegg den 2. januar 2013 at 2012 ikke var en dommedag og at skeptikere hadde ment at han forfeftet at verden ville ende den 21. desember 2012 (Broers 2013a). Han refererer dermed tilbake til SR-dokumentaren hvor han stilte spørsmålet «when is 2012?», som retorisk sett løsriver ham fra å måtte forklare hvorfor ingenting har skjedd. Han skrev videre at det som kom til å skje var at vi vil se en større andel av virkeligheten og skape en ny verden. I innlegget blir aktiv versus passiv gjentatt, hvor menneskeheten aktivt må akseptere forandringen, som henviser til skillet mellom taperne og vinnerne. De som ikke aktivt aksepterer forandringene vil tape.

Han fortsetter med en semiotisk promiskuitet der han sammenkobler naturkatastrofer og den kollektive holdningen til menneskeheten. Han skaper dermed et kollektivt ansvar for å akseptere endringene, og gir kollektivet skylden for katastrofer på grunn av manglende aksept for «sannheten». Innlegget avsluttes på en note hvor vi selv får ansvaret for å utvide våre oppfatninger og bevissthet. Konklusjonen hans viser til en rasjonalisering av kognitiv

¹³ Tekstene er kun å finne på tysk. Jeg har derfor brukt oversettelsesfunksjonen i nettleseren for å kunne lese tekstene hans. Jeg har derfor ikke hentet ut noen direkte sitater eller gjort en altfor nær lesing av tekstene, slik at jeg er sikker på at jeg ikke har tilføyd tekstene mening som forfatteren ikke har intendert.

dissonans hvor han legger seg på en linje der vi må gjøre vår del av arbeidet for at transformasjonen skal fungere.

Senere innlegg har en sterk scientistisk retorikk hvor Broers rasjonaliserer at astronomiske hendelser fortsatt spiller en rolle i en transformasjon av menneskeheten. Han skrev som sagt i innlegget fra 8. desember 2012 at solens aktivitet ville nå et intenst høydepunkt (Broers 2012x), men han skrev i et innlegg fra 26. april 2013 at solens aktivitet var uforventet lav (Broers 2013b). Han mente da at solen hadde en uforventet oppførsel, som han mente hadde en skjult hensikt. Innlegget handler oppsummert om hvordan den lave aktiviteten og et veldig spesifikt spektrum av UV-stråler spiller en rolle i utviklingen av vår bevissthet. Vi ser at han utøver en semiotisk promiskuitet for å rasjonalisere at hans astronomiske forventninger og deretter den magiske kausaliteten ikke var feilaktig. Han mente at det fortsatt var en intensjon bak solens aktivitet, selv om den ikke nådde det intense høydepunktet han tidligere forfektet.

Broers gjenopptar skillet mellom det transcendent og egoet i et innlegg fra 11. oktober 2013 hvor han skiller mellom *intellektuell bevissthet* (egobevissthet) og å handle fra hjertet (i.e. intuisjon) (Broers 2013c). Omverdenen blir beskrevet som en illusjon og at «vi vil finne oss selv i hjertet». Han skriver at egoet ikke er selvet, og at selvet er «alt som er» og at det eksisterer utenfor romtid i høyere dimensjoner. Vi ser dermed at hans transcendent rasjonalisering av en magisk kausalitet vedvarte, spesielt når han skriver at selvet vil overta kontroll av hjernen. Han skriver videre at det er vi som må aktivt gå inn for å innse at det er noe som er separat fra logikk og det intellektuelle. Han mener at transformasjonen vil muliggjør et høyere persepsjonsnivå, som gir oss muligheten til å søke hinsides det intellektuelle (i.e. egobevissthet), og finne *selvet*. Det er midlertidig et valg involvert, hvor skillet mellom taperne og vinnerne gjentas. Innlegget presenterer valget slik at søken og oppnåelsen av selvet resulterer i fred og harmoni, mens alternativet er lidelse og ødeleggelse. Kort oppsummert omhandler innlegget å frigjøre det sjelelige fra det intellektuelle. Han skriver at når selvet blir identifisert av individet, og selvet realiseres, så vil sinnet gjennomgå en radikal transformasjon. Enkelt forklart vil det si at det transcendent tar over kontroll. Vi kan se hvordan hans profetiske utsikter står i tråd med Bromleys teori om den profetiske metoden. Broers forsøker å rasjonalisere at det verdslige og materielle må innrettes etter transcendent faktorer. Selv om hans formening hele tiden har vært at det transcendent er overlegent det verdslige, så begynner han å skrive om et samspill mellom det verdslige og transcendent.

Broers skriver i et annet innlegg fra 31. januar 2014 at det ikke er konkurranse mellom selvet og sinnet, fordi vi må ha et sinn for å kunne fungere i denne verden (Broers 2014a). Selv om vi må ha et sinn for å fungere så må vi i følge ham søke selvet, fordi ellers går vi mot «ødeleggelse og slaveri». Han skriver om hvordan vi kondisjoneres til å følge egoet og sinnet, mens vi glemmer selvet og den *ufiltrerte* virkeligheten. Innlegget viser en avmakt som hinter til kognitiv dissonans vedrørende det han oppfatter som en verden på vei mot en tragisk slutt, fordi vi ikke er i kontakt med selvet. Når han senere oppdager at det forekommer noen spesielle astronomiske hendelser, som han mener bekrefter hans utsikter, så øker entusiasmen hans og troen på at vi vil gjennomgå en massiv og umiddelbar transformasjon.

I et innlegg fra 14. mars 2014 øker den semiotiske promiskuiteten hans. Han skriver om en beskjed fra Hopen som forteller at *vi er de vi har ventet* og at en enorm eksplosjon i sentrum av galaksen vår ville forekomme i løpet av de neste ukene (Broers 2014b). Han skriver i innlegget at eksplosjonen vil sende en *galaktisk superbølge* mot jorden. I følge ham vil dette resultere i et *kvantehopp* i evolusjon. Han refererer samtidig tilbake til det sorte hullet kalt Sagittarius A som han nå mener skal sende stråling mot oss et sted mellom 10. mars og 21. april. I del to av innlegget øker den scientistiske retorikken hvor han plasserer astronomiske fenomener i en åndelig kontekst (Broers 2014c). Han skriver om hvordan solstormer og forstyrrelser i jordens elektromagnetiske felt er årsaken bak evolusjon. Han forklarer at betydningen av «vi er de vi har ventet» er at selvet vårt vil ankomme. Vi har med andre ord ventet på *selvet* vårt.

Samtidig som Broers skriver en del om astronomiske hendelser, hvordan de påvirker oss og har tidligere forfektet at en transcendent kraft ønsker å transformere oss, så omhandler innleggene hans mer og mer om at vi selv må handle. Han skriver i et innlegg fra 21. mars 2014 om det sorte hullet Sagittarius A, og de transformative energiene han tilknytter disse fenomenene, på en slik måte at de blir irrelevant (Broers 2014d). Vi blir fortalt i innleggene hans at alle de astronomiske hendelsene er utrolig viktige. Han bruker dem til å tidfeste og forankre åndelig transformasjon, som han samtidig sier vi selv må aktivt ettersøke. Han sier ved enden av SR-dokumentaren at bevisstheten vår er mer enn hjernen vår og at alt er sammenkoblet, og stiller spørsmålet «why should we wait for a cosmic event to bring us love and harmony?» (SR:1.40.02). Noten han ender på er at hver og en av oss har kapasiteten til å endre verden med våre tanker og handlinger. Han viderefører dette i innlegget fra 21. mars 2014. Han skriver i innlegget at vi *er* kosmos, og at det ikke er noen forskjell mellom materie

og ånd. Han skriver at vi kan endre alt med våre tanker og at det sorte hullet er en forlengelse av oss selv.

Den kognitive dissonansen gjør at han vakler mellom hvordan elektromagnetiske effekter og kosmiske strålinger skal påvirke biologien vår og at vi kan utrette transformasjonen på egenhånd. Han har en transcendent rasjonalisering som forfekter en magisk kausalitet, hvor vi på magisk vis kan endre vår materielle verden hvis vi er samstemt med selvet, eller Gud. New thought-arven er klar og tydelig i narrativet hans, hvor vi velger å søke til det åndelige for å kunne oppnå en magisk makt over materien. Samtidig har den post-apokalyptiske kognitive dissonansen gjort at han har måttet forsøke å nedtone viktigheten av astronomiske hendelser, slik at han beveger seg tilbake til en mer normal åndelig søken. Vi kan si at det er et tegn på at han går tilbake inn i normal tid, hvor den apokalyptiske tiden begynner å ta slutt og tegnene (i.e. astronomiske hendelser) begynner å miste potens. Samtidig virker det som han har vanskeligheter med å gi slipp på de astronomiske hendelsene, fordi han har lagt opp til en deterministisk virkelighetsforståelse med universmaskinen. I stedet for at vi skal bli vekket av den transcendenten bevisstheten med solstormer og kosmiske strålinger så blir ideen om at vi allerede er Gud fremhevet. Han sier at vi alle kan foreta endringer nå uten at noe merkverdig har skjedd. Vi så tidligere at han i et av innleggene sine forfektet at den viktige delen av transformasjonen har forekommet, hvorpå det er opp til oss å gjøre vår del av arbeidet. Rasjonaliseringen hans er dermed at vi er Gud, nå har sperrene blitt fjernet og at det er opp til oss å gi slipp på ego-bevisstheten og omfavne det transcendenten.

3 Kapittel 3 – 2012: En neosjamanistisk innvielse

3.1 Innledning

Analysen vil nå omhandle Daniel Pinchbeck, hans virkelighetsforståelse og hvordan han formulerte en apokalyptisk visjon rundt 2012. I Defeschers mastergrad kategoriseres Pinchbecks 2012-visjon som neosjamanistisk, enteogen¹⁴ millennialisme. Pinchbeck er veldig opptatt av enteogen praksis og følger i fotsporene til Terence McKenna, som var en ivrig forkjemper av enteogener. Han er også veldig opptatt av sjamanisme, visjonære tilstander, miljøproblematikk og at det trengs aktiv handling for å endre verden. Hovedfokuset hans er en re-sakralisering av det han oppfatter som et sjelløst og materialistisk verdensbilde.

Pinchbecks pre-apokalyptiske kognitive dissonans startet da han gjennomgikk en eksistensiell krise. Krisen omhandlet hans oppfatning av at materialismen hadde avskrevet det åndelige. Han tilskriver den sjelløse materialismen et meningsløst forhold til naturen som har resultert i rovdrift og forurensning. Han mener at vår moderne bevissthet har et overfladisk forhold til verden vi lever i:

«Trapped by materialism, the modern consciousness fruitlessly attempted to dominate physical and temporal processes, incapable of mastering the underlying forces seeking realization, requiring a deeper relatedness and a more profound attunement» (Pinchbeck 2007:214).

Han vokste opp i en kunstnerkrets og et ateistisk miljø i New York (ibid.:19). Moren var forfatter og redaktør som tok del i 1950-tallets beatgenerasjon. Faren hans var en abstrakt maler. Han skriver at begge avviste religion og omfavnet et vitenskapelig perspektiv hvor *det hellige* manglet (ibid.). Det tomme, nihilistiske og bleke bildet han maler av sin oppvekst skapte i følge ham en lengsel etter det åndelige (ibid.:27). Han beskriver krisen som en desperasjon hvor han ble påminnet erfaringer med enteogener da han gikk på college (TfC:08.34). Minnene fra college gjorde at han gjenopptok eksperimentering med enteogener. Han la deretter ut på det han kaller en *sjamanistisk søken* (ibid.:28). Søken hans viser til en søken etter å lindre kognitiv dissonans. Verden fungerte ikke i tråd med hans virkelighetsoppfatning som dyttet ham ut av sitt daværende liv, slik at han søkte å skape et nytt liv i tråd med hvordan han mente verden burde fungere.

2012RQ forteller om Pinchbecks sjamanistiske reise og kulminerer i en profeti. Profetien kom i form av en beskjed fra den mellom-amerikanske guden Quetzalcoatl. Både 2012RQ og TfC-

¹⁴ Defesche bruker begrepet psykedelisk

dokumentaren presenterer et apokalyptisk scenario hvor mennesket selv må skape den post-apokalyptiske verdenen (TfC:23.55, 24.45). Ingen ekstern guddommelig kraft vil stå for transformasjonen, som er grunnen til at jeg har valgt å kontrastere Pinchbeck med Broers determinisme og posisjonering av det verdslige og mennesket som noe passivt.

Skiftet Pinchbeck forventet i 2012 var en bevissthetsendring som primært skulle resultere i utvikling og spredning av nye institusjoner og sosiale strukturer (ibid.:2). Han forteller i introduksjonen til boken at mennesket allerede er i ferd med å gå over i en ny bevissthetstilstand. Bevissthetsendringene skulle ikke forekomme spontant den 21. desember 2012, men han mente at de allerede hadde startet. Ifølge ham skal bevissthetsendringene gi mennesket en ny forståelse for tid, rom, og seg selv.

Pinchbeck (ibid.:1) mente som sagt at bevissthetsendringene var underveis da han skrev 2012RQ. Han var med andre ord godt inne i apokalyptisk tid. 2012 var et «velkjent» fenomen, og fikk mer og mer oppmerksomhet i media på denne tiden. I 2012TfC inneholder et segment hvor han var gjest på TV-programmet *The Colbert Report*¹⁵, hvor han snakket om enteogener og sjamanistisk visjoner (TfC:08.50)¹⁶.

Pinchbeck forankret endringene i enden av langtellingskalenderen, hvor han brukte endedatoen som en markør på at tiden var moden for transformasjonen. Det er viktig å poengtere at Pinchbeck ikke forventet en markant og drastisk transformasjon slik Broers forfektet, men heller en glidende overgang. Pinchbecks apokalyptiske visjon bærer new age-arvegods videre, hvor vår aktive innsats skal skape den nye verden. New age- og aktiviseretorikken hans skiller seg fra Broers new thought- og scientiseretorikk. Pinchbeck mener transformasjonen er vårt ansvar, og han forklarer i dokumentaren at 2012 er mindre viktig enn at vi tar tak i problemene og gjør noe (TfC:36.40). Selv om han var opptatt av åndelige aspekter, så var han mest opptatt av å skape sosial og kulturell endring. Vi blir fortalt i dokumentaren at transformasjonen krever at vi tar tak i det materielle og teknologiske og skaper noe bærekraftig (TfC:1.08.30). Han mener ikke at vi skal gå vekk fra teknologi og progresjonen men at vi skal bruke teknologien slik at vi ikke ødelegger miljøet.

¹⁵ Et populært humorprogram i USA

¹⁶ Så god dekning oppnådde aldri Broers. Det skal i midlertid sies at engelskoversetningen av Broers bok, *Solar Revolution*, ble gitt ut på Evolver Editions, hvor Pinchbeck er redaktør.

Pinchbecks (2007:397) ønske er et skifte fra det globale kapitalistiske storsamfunnet til en bærekraftig global sivilisasjon som har et annerledes forhold til natur og teknologi enn det vi har nå. Visjonen hans er med andre ord en harmonisering av vår teknologiske fremskritt med et naturvennlig, bærekraftig perspektiv. Apokalypsen er på den måten en sosiokulturell og politisk transformasjon, ikke en metafysisk transformasjon av virkelighet.

Hvis vi ser Pinchbeck i lys av Landes typologi, vil apokalypsen han presenterte i 2012RQ være en innovativ, aktiv, og egalitær apokalypse. Pinchbeck avfeier ikke progresjon, og fremmer derfor en innovativ apokalypse. Han mener vi aktivt må gå inn for å virkeliggjøre transformasjonen, så vi unngår ødeleggelse av miljø og menneskeheten, og er derfor aktiv og ikke passiv. I tillegg viser Pinchbeck en anarkistisk orientering hvor egalitære løsninger er apokalypsens mål. Et eksempel på den anarkistiske holdningen hans er fokus på flatstruktur og anti hierarkisk struktur, hvor teknologiske løsninger, økonomi og jordbruk ikke tilhører en elite eller overklasse (TfC:1.09.22, 1.11.20, 1.11.42).

Til sist kan det sies at Pinchbeck mener apokalypsen er transformativ, og ikke katastrofal. Han forventet med andre ord ikke dommedag med massive ødeleggelser. Broers inntok en passiv posisjon, men hadde det samme innovative perspektivet der noe nytt skal skapes. Han fremmet også en apokalypse som var egalitær fordi apokalypsen skaper en flatstruktur. Når transformasjonen skjer vil vi alle være én, eller «det samme», som innebærer at det ikke vil være en «elite» som styrer oss. Broers skriver samtidig om Gud og det transcendent som overordnet og rådende over oss og den materielle virkeligheten, som viser et snev av hierarkisk millennialisme. Her kan vi si at hans profetiske visjon omhandler at det himmelske og perfekte skal realiseres på jorden, som reflekterer det hierarkiske perspektivet.

Pinchbeck mener i kontrast at ikke noen guddom vil stå bak apokalypsen, eller at en himmelsk orden skal skape en perfekt verdensorden. Samtidig er han selv en profet, som forkynner at guddommen Quetzalcoatl er kommet tilbake til oss med Pinchbeck som sitt fartøy. Dette kan minne om Akhenation som solens, eller Guds, inkarnasjon, men han skriver også at *andre gudeformer og profetier* kan komme og bidra til transformasjonen, som gjør Pinchbecks apokalypse ytterligere egalitær (ibid.:377-378).

2012RQ er til dels biografisk hvor Pinchbeck forteller om sin oppvekst, familieliv, miljøet han kommer fra i New York og hans åndelige og enteogene opplevelser. I hovedsak omhandler 2012RQ hans søken etter forståelse for det åndelige og profeti. Til slutt presenterer

han beskjedden fra Quetzalcoatl (ibid.:367-370). Analysen vil vise hva som er viktigst for ham ved å ta tak i hovedmomenter i beskjedden fra Quetzalcoatl. Han redegjør også for hva andre mener om temaene han tar opp i 2012RQ, men når jeg bruker Quetzalcoatl-beskjedden som rammeverk vil jeg kunne klargjøre hva Pinchbeck selv faktisk vil fremheve. Beskjedden fra Quetzalcoatl er med andre ord bokens hovedbudskap. Han skriver at beskjedden kom til ham i fragmenter, og at fragmentene var som «puzzle pieces to be arranged» (ibid.:357). Det vil si at han har gjort *bevisste valg* når han har satt sammen beskjedden.

Quetzalcoatl-beskjedden presenteres i boken som en kulminering av hans opplevelser, reiser, og søken. Den blir gjengitt ved slutten av boken, og er etterfulgt av det siste kapittelet, en epilog, og et etterord hvor beskjedden diskuteres og støttes opp av hans senere erfaringer. Beskjedden avgrensner og tydeliggjør det Pinchbeck mener er viktigst av det han har presentert gjennom boken.

Det er to hovedmomenter i analysen av Pinchbecks 2012RQ. Første moment omhandler det eksistensielle grunnlaget han skaper i boken, angående bevissthet, tid, rom og materie. Han tilskriver bevissthet «kvantefysiske egenskaper», og gjør det til «noe mer» enn kun et produkt av hjernen. Vi skal se på hva han faktisk legger i dette og hvordan han posisjonerer bevissthet i henhold til romtid og materie.

Vi skal i annen rekke se på hvordan Pinchbeck mener bevisstheten vår skal transformeres. Vi skal se på hans åndelige virkelighetsforståelse og hvordan slik som arketyper, det daimonske¹⁷, synkronisiteter, og innvielse er en del av hans visjon om transformasjonen i tillegg til verdslig handling.

3.2 Beskjedden fra Quetzalcoatl og arketyper

Vi blir fortalt i Quetzalcoatl-beskjedden at Pinchbeck er gudens fartøy, og at hans søken etter forståelse for profeti endte i fullendelsen av profeti:

«The writer of this work is the vehicle of my arrival – my return – to this realm. He certainly did not expect this to be the case. What began as a quest to understand prophecy has become the fulfillment of prophecy. The vehicle of my arrival has been brought into an awareness of his situation in sometimes painful increments and stages of resistance – and this book follows the evolution of his learning process, as an aid to the reader's understanding» (ibid.:370).

¹⁷ Pinchbeck beskriver det daimonske som noe innbakt mellom det materielle og åndelige. Vi kommer tilbake til det daimonske.

Beskjeden ble mottatt i fragmenter når Pinchbeck var på reise i Brasil og besøkte Santo Daime kirker¹⁸ (ibid.:332, 340, 367). Her er det viktig å påpeke at han deltok i Santo Daimens enteogene praksis med et brygg kalt *ayahuasca*. Ayahuasca inneholder DMT, og det var under innflytelsen av ayahuasca at Pinchbeck mottok fragmentene fra Quetzalcoatl. Profetiet er på den måten et direkte resultat av enteogen praksis.

I 2012RQ er definisjonen av en profet noen som har oppnådd en mer omfattende kunnskap om seg selv og livet, og handler i tråd med guddommelig vilje (ibid.:335). Vi ser her Bromleys profetiske metode i at profeten handler i tråd med det guddommelige og ikke det verdslige. Broers mener vi må handle i tråd med det transcendent, men Pinchbeck vender på definisjonen av profeti i Tfc-dokumentaren, hvor profeti blir definert som nåtid, og at *alt som skjer* er profeti (Tfc:22.50). Broers og Pinchbeck skiller dermed lag når det gjelder definisjon av profeti. Pinchbecks definisjonen er åpen og legger ikke opp til kun én profet, og når han mener flere gudeformer og profetier kan spille inn i transformasjonen så fremstår han ikke som *den ene* profeten. Han mener heller ikke at en ekstern kraft vil kollektivt og spontant transformere menneskeheten.

2012RQ beskriver som nevnt reisen til Pinchbeck som kulminerer i Quetzalcoatl-beskjeden. I tråd med det dynamiske og individualistiske synet på profeti skaper han ambivalens angående hva guden faktisk er:

«Whatever spirit, daimonic entity, or disassociated shard of my overwrought psyche had taken up temporary residence inside my skull – explained that he was an imminent field of mind, a new level of consciousness, linking sacred traditions with modern thought-streams, melding modern empiricism with mercurial realms of the soul and higher pirouettes of spirit» (ibid.:340).

Vi ser her at Pinchbeck posisjonerer seg tvetydig angående hva Quetzalcoatl *egentlig* er. Han erklærer også i introduksjonen til 2012RQ at han mener Quetzalcoatl og enden på langtellingsskalenderen er *arketyper* (ibid.:2). Han bruker den jungianske definisjonen av arketyper, hvor arketyper er «urmønstre i den kollektive bevisstheten» (ibid.:109-110).

Pinchbeck (ibid.) siterer den sveitsiske psykiatrikeren Carl Gustav Jung og forklarer at det ubevisste presenteres som et depot av myter, symboler og det undertrykte psykiske. Det ubevisste presenteres også som et hav hvor bevissthet er en øy (ibid.). I ubevissthetshavet

¹⁸ Santo Daime er en sør-amerikansk blandingsreligion som er gjort opp av katolisisme, sør-amerikansk sjamanisme, derav den enteogene praksisen med ayahuasca som inneholder DMT (Santodaime.org).

eksisterer «levende vesener». Arketyper som «levende vesener» blandes dermed med arketyper som ideer, med tanke på myter og symboler. Han skriver at når tiden er moden vil arketyper kunne manifesteres i individet eller den kollektive psyken (ibid.). Det viktige her er hvordan han presenterer det ubevisste som et domene hvor det eksisterer arketyper (entiteter/ideer), som realiseres med mennesket som et medium.

Pinchbeck (ibid.:347) skriver at de arketyperiske entitetene, eller ideene, må via mennesket for å realiseres. Han tillegger arketyper intensjon og vilje, men presenterer dem samtidig som «handlingshemmet uten mennesket som et medium» (ibid.). Mennesket har derfor makt over arketyperne, og arketyperne blir til slutt ingenting uten mennesket. Derfor blir arketypernes eksistens utenfor mennesket nærmest symbolsk.

Beskjeden fra Quetzalcoatl viser til det arketyperiske, hvor Pinchbeck er et fartøy for arketyper Quetzalcoatl. Profetien fra Quetzalcoatl realiseres samtidig fordi den samles i Pinchbeck. Quetzalcoatl eller ideene i beskjeden kunne derfor ikke blitt til uten Pinchbeck som et medium. Vi ser hvordan materien og det verdslige er styrende. Det er kun når tiden er moden at arketyperne kan manifestere seg, og ikke når arketyperne skulle ønske å manifestere seg. Han vinkler med andre ord profeti og arketyperes manifestasjon slik at mennesket blir satt i førersetet.

Vi skal undersøke arketyper nærmere senere, men først skal vi se på hvordan Pinchbeck skaper et virkelighetssyn med beskjeden som tar for seg bevissthet, rom, tid, materie, og hvordan disse eksisterer i forhold til hverandre.

3.3 Kontinuumet: bevissthet, rom, tid, og materie

Bevissthet er det mest gjennomgående konseptet i Pinchbecks virkelighetsforståelse, hvor 'bevissthet' er et åndelig konsept, men på en ganske annerledes måte enn hos Broers. Han mener det åndelige er immanent i det verdslige, og ikke separat i høyere dimensjoner. Han smelter sammen bevissthet, tid, rom, og materie, og skaper det jeg vil kalle *sakralisert materialisme*. Begrepet sakralisert materialisme passer godt fordi Pinchbeck flere steder viser at han mener vi må forholde oss til det materielle som det grunnleggende. Han mener det er viktig at vi synkroniseres med naturens sykluser slik at vi har et nært og intimt forhold til materien. Han skriver også at urbefolkningers profetier omhandler dype forhold til naturens sykluser, og ikke noe *immaterielt* og åndelig (ibid.:389). Han beskriver overgangen som 2012 representerer slik:

«As a part of this transition we will [...] [recognize] the essential importance of spiritual evolution, while understanding that his evolution is directly founded upon our relationship to material and physical aspects of reality» (ibid.:392).

Åndelig evolusjon blir ofte gitt en årsak med opprinnelse utenfor det verdslige, som hos Broers hvor det transcendenteste styrer det materielle. Hos Pinchbeck er det åndelige direkte tuftet på vårt forhold med det materielle. Det åndelige og materielle blir slik gjensidige konsepter i den sakraliserte materialismen. Det blir dermed en todeling mellom ånd og materie i et integrasjonsnettverk som illustrerer hvordan den sakraliserte materialismen struktureres. Pinchbeck forener ånd og materie, og skaper en åndelighet som *ikke* distanserer oss fra vår materielle eksistens i romtid. Han er med andre ord verdslig orientert i sine rasjonaliseringer og gir ikke makten til en magisk kausalitet.

Det første man møter i beskjeden er beskrivelsen av Quetzalcoatl som en avatar ved enden av en kalpa (tidsalder), som bringeren av en ny åpenbaring, en ny pakt, og en ny bevissthet:

«I am an avatar and a messenger sent at the end of a kalpa, a world age, to bring a new dispensation for humanity – a new covenant, and a new consciousness» (ibid.:367).

For Pinchbeck er bevissthet apokalypsens hovedtema. Han presenterer et modernisert new thought-tankegods hvor bevissthet er virkelighetsskapende, og skriver at i følge den pensjonerte atomfysikeren Amit Goswami så finnes det ikke et skille mellom subjekt og objekt (ibid.:169). Goswami forfekter et new thought-tankegods som han blander med kvantefysikk. Pinchbecks forståelse av bevissthet ligner slik på Broers bevissthetsforståelse.

Pinchbeck (ibid.:177) refererer også til Rudolf Steiners ide om mennesket som et integrert vesen i virkelighet, der det ikke eksisterer noe skille mellom det objektive og subjektive. Han skriver at universet essensielt sett er *psykofysisk* (ibid.).

«[It is] revealed by quantum mechanics [that] time, space, and consciousness are intimately interrelated and inseparable, and there exists a higher dimension, outside our perceptions of space-time, in which everything is interconnected» (ibid.:48-49).

I følge sitatet er alt sammenkoblet, og bevissthet, tid, og rom er uatskillelige fenomener. Samtidig sies det at romtid er separert fra «en høyere dimensjon». På denne måten er bevissthet knyttet til det som eksisterer utenfor romtid, og Pinchbecks virkelighetsbilde virker å være enda mer lik Broers virkelighetsforståelse.

I den høyere dimensjonen plasserer Pinchbeck en *transcendent bevissthet*. Han skriver at den transcendent bevisstheten bruker materien slik vi bruker en datamaskin (ibid.:174). I følge ham er bevissthet ikke et produkt av hjernen, men et fenomen som for ham har sin opprinnelse i noe usett av vår empiriske vitenskap (ibid.:182). Han projiserer her bevissthet over på det ukjente, slik vi så i integrasjonsnettverket hvor transcendent bevissthet skapes. Den transcendent bevisstheten, høyere dimensjoner og den transcendent bevissthetens bruk av materien som en datamaskin gjør at Pinchbecks og Broers ligner hverandre. Forskjellen ligger i hvordan Pinchbeck mener forholdet mellom det transcendent og verdslige er strukturert og hvilke funksjoner det skaper.

Pinchbeck (ibid.:173) kobler den transcendent bevisstheten til det det han kaller *kvanteselvet*. Han presenterer en metafysisk anatomi hvor kvanteselvet eksisterer bakom egoet, hvor egoet er tilknyttet vår fysiske hjerne som et referansepunkt for bevissthet (jfr. kvanteselvet) (ibid.:170). I følge Goswamis teori, så styrer den transcendent bevisstheten menneskets utvikling ved å programmere hjernen vår (ibid.:174).

Kvanteselvet er den transcendent bevisstheten, og Pinchbeck (ibid.:173) mener kvanteselvet er bevissthetens kollektive aspekt. Han presenterer kvanteselvet, eller den transcendent bevisstheten, som bakomliggende for individualitet¹⁹ (ibid.). Det viktige her er å poengtere at den transcendent bevisstheten (jfr. kvanteselvet) er det kollektive aspektet ved bevissthet fordi Pinchbeck (ibid.:48-49) mener alt henger sammen på kvantenivået. Kollektiviseringen skjer via åndeliggjøringen av kvantefenomenet, slik vi så i integrasjonsnettverket med blandingen 'Transcendent bevissthet'.

Det transcendent påkaller ideen om noe som er usett av oss, slik vi så i blandingen 'Transcendent bevissthet'. I åndelig kontekst omhandler det transcendent noe som ligger utenfor vår verden. Det transcendent er med andre ord 'det usette'. For å se det transcendent må vi transcendere noe. Vi finner et sitat hentet fra new age-aktøren Robert Lawlor i 2012RQ: «There is no part of this existence that needs to be transcended, repressed, or gone beyond» (ibid.:378).

Pinchbeck oppfatter det transcendent som et kvantefenomen, og at bevissthet eksisterer på et kvantenivå (ibid.:169). Han mener at alt er sammenkoblet på det transcendent kvantenivået, hvor det ikke er noen forskjell mellom materien og bevissthet. På denne måten erstatter han

¹⁹ Kvanteenheter (quantum monads): Mellomliggende individualitet fra egoet til kvanteselvet (ibid.:173).

transcendens med immanens, fordi den transcendent bevisstheten blir iboende i materien og ikke i et transcendent og ukjent rom. Han siterer Goswami og forklarer at den transcendent bevisstheten er den samme som vår ordinære bevissthet (ibid.).

3.3.1 Immanent, ikke transcendent

For Pinchbeck er funksjonen til det transcendent å fylle verden med åndelig mening. Han plasserer det åndelige i det verdslige, og gjør det immanent i stedet for transcendent. Det åndelige er her og nå og ikke i et skjult og abstrakt domene, som han illustrerer med et sitat fra Thomas evangelium:

«His disciples said to him, “When will the kingdom come?” “It will not come by watching for it. It will not be said, ‘Look, here!’ or ‘Look there!’ Rather, the Father’s kingdom is spread upon the earth, and people don’t see it» (ibid.:115).

Hans tolkning av sitatet er at det guddommelige er her og nå, hvor bevissthetsendringene skal gi forståelse av at det guddommelige er her og nå (ibid.). Han mener virkelighet er et holistisk fenomen som han kaller *kvanteskum* der alt henger sammen, hvor romtid og materie i det reduksjonistiske, materialistiske perspektivet blir illusoriske menneskeskapte konsepter (ibid.:326-327). Den høyere dimensjonen kan på den måten sies å være et nivå av forståelse, hvor man forstår verden på en annerledes måte. Han skriver at kvanteskummet opererer i svingninger og strømninger hvor harde fakta gir etter for usikkerhetsprinsippet og forførende støy (ibid.:327). Kvanteskum teoretiseres som materiens grunnlag. Romtid, materie og det transcendent blir det samme som kvanteskum i Pinchbecks definisjon. Helheten han konseptualiserer med kvanteskummet inneholder den transcendent bevisstheten, som nettopp eksisterer på kvantenivået. Den transcendent bevisstheten er dermed immanent i kvanteskummet.

Immanens i stedet for transcendens reflekteres i et avsnitt i beskjeden fra Quetzalcoatl:

«My “doctrine” is not transcendent, but immanent. It is not “somewhere out there”. It is here and now. The task of human existence is to transform the Earth, to reconcile spirit and matter in this realm. We go deeper into the physical to reach the infinite» (ibid.:369-370).

Immanens erstatter derfor transcendens hos Pinchbeck, selv om han skriver om det transcendent. Bruken hans av konseptet transcendens og det transcendent refererer til det vi ikke kan erfare i vår nåværende bevissthetstilstand. I sitatet over sies det at det er menneskets oppgave å forene ånd og materie. Foreningen av ånd og materie er Pinchbecks definisjonen av kvanteskummet, som utdypes med anmodningen om å gå dypere *inn* i materien for å nå

evigheten, eller det tidløse. Han gjør dermed evigheten/det tidløse iboende i materien. Det åndelige blir dermed noe solid og fysisk, her og nå. Broers gjorde det omvendte hvor han bevegde seg vekk fra det verdslige og ut i til en transcendent posisjon adskilt fra materien. Han forsøkte også å gjøre det åndelige til noe mer solid, men ikke noe fysisk, fordi han beskrev det materielle som illusjon, skygger og noe sekundært.

3.3.2 Sakralisert materialisme

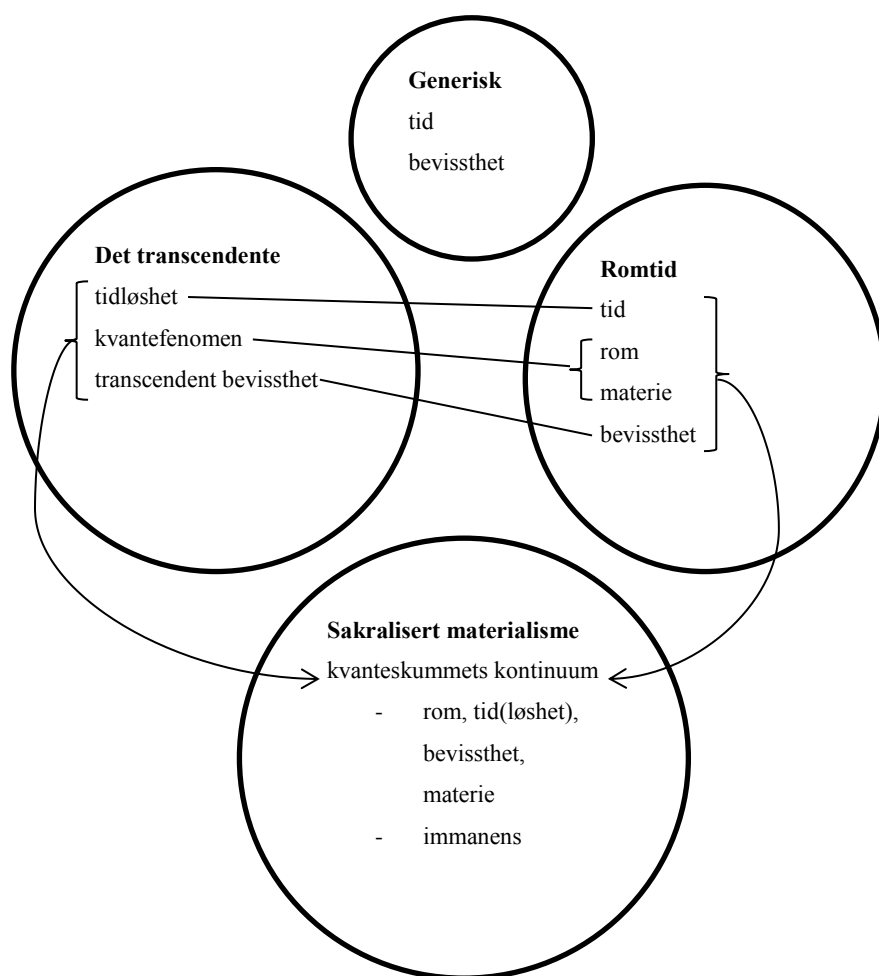
Vi skal nå se på integrasjonsnettverket som skaper blandingen 'Sakralisert materialisme'. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side. Pinchbeck (ibid.:200, 203) mener virkeligheten er et kontinuum der tid, rom, materie, og bevissthet er gjensidige uttrykk for det samme. Kontinuumet plasserer han i det transcendent domenet, som vi nå skjønner er immanent i materien (ibid.:203). Materie er derfor også tid, rom, og bevissthet. Det kontrafaktiske i integrasjonsnettverket er det transcendent som utgjør inputrommet 'Det transcendent' med elementene tidløshet²⁰, transcendent bevissthet og kvantefenomen. Det andre inputrommet er 'Romtid', hvor vi finner elementene tid, rom, materie og bevissthet²¹. Tid og tidløshet står i kontrast, og bevissthet står i kontrast til materien. Bevissthet står i kontrast til materien fordi bevisstheten er transcendent og materien ikke er bevisst.

I blandingen 'Sakralisert materialisme' blir alle elementene fra de to inputrommene inkludert. Dette skaper to nye elementer. De nye elementene er kvanteskummets kontinuum av rom, tid(løshet), bevissthet og materie, og elementet immanens som produseres av sammensmeltningen mellom 'Romtid' og 'Det transcendent'.

Integrasjonsnettverket er et double-scope nettverk fordi begge inputrommene bidrar til den organiserende rammen: *Væren*. Det er ikke ett inputrom som belyser det andre, fordi de blandes slik at vi får en blanding som viser en annerledes eksistens: hverken transcendent eller verdslig. Inputrommene og blandingen omhandler vårt eksistensielle grunnlag og væren. Det generiske rommet inneholder elementene tid og bevissthet. Bevissthet er som sagt sentralt, og begge inputrommene omhandler bevissthet fordi vår normale bevissthet eksisterer i romtid og den transcendent, åndelige bevisstheten tilhører det transcendent. Samtidig inneholder inputrommene to forskjellige tidsforhold.

²⁰ Det transcendent eksisterer utenfor vår tidsforståelse (i.e. romtid) på kvantenivå hvor alt er sammenkoblet og evigheten eksisterer (ibid.:369-370).

²¹ Vår normale bevissthet.

I 'Sakralisert materialisme' er det et kontinuum, som skapes ved at de ytre vitale relasjonene *rom* og *tid* komprimeres. 'Romtid' og 'Det transcendent' er to *mentalt* adskilte *eksistensielle rom*. De to eksistensielle rommene, det transcendent og romtid, inndeles etter kategoriene velkjent og ukjent. Det som er transcendent eksisterer et annet sted i et usett og ukjent rom, mens tid, rom og materie eksisterer her i det velkjente. I blandingen komprimeres de to eksistensielle rommene i et *rom*. Materie, rom, tid og bevissthet blandes sammen og skaper et både tidløst og temporalt, åndelig og materielt rom. I blandingen gjøres det transcendent materielt og solid samtidig som det materielle og verdslige sakraliseres. Den ytre vitale relasjonen *tid* komprimeres også i blandingen hvor tidløshet og romtidens temporalitet sammenblandes. Vi skal senere se at dette er et sentralt aspekt ved Pinchbecks virkelighetsforståelse og profetiske visjon.

Den sakraliserte materialismens kontinuum av bevissthet, tid, rom og materie bygger på et bildeskjema: *integrasjon av deler i en helhet*. Pinchbecks formuleringer og kvanteskummets kontinuum representerer en sammenkomst av forskjellige virkelighetsaspekter. Blandingens skaper en indre vital relasjon med en *unik* virkelighet på grunn av den ytre vitale relasjonen *disanalogi* mellom det transcendent og romtid. Alle elementene samles i kvanteskummets kontinuum, og blir forskjellige aspekter ved et eksistensielt grunnlag hvor det åndelige og materielle blir samme sak, som gjør virkeligheten mer «intim». I følge Pinchbeck er vi integrert i kontinuumet fordi vår individuelle bevissthet er å sammenligne med den (immanente) kollektive bevisstheten i kvanteskummet. Han bruker således en new age-bevissthetsforståelse, som Haanegraff beskriver.

Den ytre vitale relasjonen *årsak-effekt* eksisterer mellom inputrommene fordi Pinchbeck skriver om hvordan bevissthet skaper virkelighet, men i blandingen smelter bevissthet sammen med alt annet. Komprimeringen av årsak-effekt skaper en indre vital relasjon i blandingen hvor årsak og effekt blir det ene og samme. Fokuset i den sakraliserte materialismen er derfor rettet mot det verdslige og det åndelige *i* verden. Broers posisjonerte en årsak utenfor romtid, mens Pinchbeck posisjonerer det transcendent *i* materien.

Pinchbeck forteller om en opplevelse han hadde under innflytelsen av DMT, hvor han beskriver kvanteskummet som noe han dykker ned i:

«The thought occurred to me that we were actually space aliens or cosmic deities who had projected ourselves backward into this time, prearranging this crude but amusing encounter in "meat space" from our holographic homeland. "Everyone is God," I muttered, as the vision faded [back into] conventional

space-time. [...] [It was] like a quick bath in quantum foam of seething “perhapsness” described by quantum physics» (ibid.:92).

Han beskriver opplevelsen hvor alle er gud, tidsforstyrrelsen, og kvanteskummet, som dynamisk sannhet med flerfoldige meningslag (ibid.). Beskrivelsen av opplevelsen understreker hva sitatet fra Quetzalcoatl-beskjeden sier om å gå dypere inn i materien for å nå evigheten. Evigheten oppstår i utligningen som skjer i møte mellom tid og det tidløse. Hans beskrivelse av DMT-opplevelsen og av å bade i kvanteskum, er å sammenligne med å kunne observere helheten av kontinuumet i kvanteskummet. Beskrivelsen hans understreker hvorfor jeg kaller virkelighetsforståelsen hans for sakralisert materialisme. Vi ser hvordan han ikke avfeier det materielle, selv om han skriver om materialisme som noe negativt. Han skriver om romtid og *det holografiske hjemlandet* i sitatet ovenfor, men i lys av den sakraliserte materialismen så henger alt sammen. Han understreker at mennesket bare tror at ting er separat, mens alt egentlig henger sammen (ibid.:203). I vår nåværende bevissthetstilstand klarer vi bare ikke å se sammenhengene, og derfor oppfatter vi transcendens, ikke immanens. Når den nye bevissthetstilstanden oppnås vil immanens erstatte transcendens.

Pinchbeck skriver som sagt at urbefolknings profeti kommer av en dyp harmonisering med naturens sykluser, ikke noe åndelige eller immaterielt (ibid.:389). I hans øyne er apokalypsen en psykisk transformasjon hvor et direkte og hellig forhold til virkeligheten blir gjenopprettet (ibid.:388). I følge ham ligger frelsen til menneskeheten i re-sakralisering av materien (ibid.:93). Han mener vi vil se en større sammenheng når de nødvendige bevissthetsendringene forekommer, hvor vi vil få et sakralisert forhold til naturen, materien, tid og rom. Vi skal nå se på hva slags endringer i bevissthet Pinchbeck forventer.

3.4 Bevissthetsevolusjon

Transformasjonen hos Pinchbeck viser til en endring i et verdslig perspektiv, ikke en metafysisk bevegelse vekk fra det verdslige. Visjonen hans er lik new age sensu stricto visjon hvor verdslig handling igangsetter den nye tidsalderen, som er realisert i ånd men ikke form. Han skrev om en *intensivert bevissthet* i 2012RQ, som er bevissthetstilstanden hvor ånden tar form. Vi finner samtidig en del formuleringer hos Pinchbeck som virker å frata det verdslige dets viktighet. I profetien fra Quetzalcoatl er det en del åndelige og metafysiske formuleringer, slik som dette:

«The materiality of your universe is a solid-state illusion. What is this universe? It is a poem that writes itself. It is a song that sings itself into being. This universe has no origin and no end» (ibid.:368).

Sitatet ovenfor omtaler materien som en illusjon. Hvis vi ser sitatet i lys av den sakraliserte materialismen så vil et rent materialistisk perspektiv være illusorisk, fordi materien er kun én del av kontinuumet. Pinchbecks visjon omhandler ikke materielle endringer i virkeligheten forårsaket av magisk kausalitet. I følge ham vil den intensiverte bevisstheten integrere alle aspekter av virkelighet og den materielle virkeligheten vil bli *gjennomskinnelig* (ibid.:215-216). Han skriver at vi vil fortsatt være rotfestet i den fysiske verdenen, men forskjellen er at vi vil kunne forstå hva verden vår egentlig er (ibid.:216):

«The Buddha noted, simply, “All is change”. By consciously seeing “through” the things of the manifest world, we would recognize them, for the first time, in their true light» (ibid.).

Den intensiverte bevisstheten oppfatter dermed helheten hvor alt henger sammen. I følge Pinchbeck (ibid.:216) vil den intensiverte bevisstheten med andre ord kunne se materien i «dens sanne lys». Han beskriver den intensiverte bevisstheten som en ansamling av tidligere *bevissthetsstrukturer*, et konsept han har hentet fra filosofen Jean Gebser (ibid.:206, 216). Han mener bevissthetsstrukturene representerer forskjellige stadier av menneskets *bevissthetsevolusjon* (ibid.:206). Den intensiverte bevisstheten blir presentert som det neste steget i denne evolusjonen.

3.4.1 Åndelig versus materialistisk bevissthet

I følge Pinchbecks fremstilling så er det åndelige fraværende i vår nåværende bevissthetsstruktur. Han tilegner de tidligere bevissthetsstrukturene åndelige kvaliteter, som han forventer vil realiseres i den intensiverte bevisstheten. Det er ikke noe transcendent ved de tidligere bevissthetsstrukturene. De forholder seg til menneskets verdslige eksistens, men med en åndelig kvalitet. Den åndelige kvaliteten vedrører eksempelvis å være mer i kontakt med naturen og dens sykluser. Jeg vil kalle inputrommene i integrasjonsnettverket ‘Tidligere bevissthetsstrukturer’ og ‘Materialistisk bevissthetsstruktur’. I det førstnevnte inputrommet eksisterer de foregående bevissthetsstrukturene, som står i kontrast til bevissthetsstrukturen vi innehar nå. Inputrommet ‘Materialistisk bevissthetsstruktur’ viser til et ikke-åndelige og materialistisk fokus hvor det åndelige er fraværende.

Pinchbeck (ibid.:212) beskriver tilstanden av vår nåværende bevissthet som *perspektivorientert*, som han mener kun opererer med vegger og adskilte objekter:

«Modern thinking is “perspectival” in its essence, knowing “only walls and selective, divided objects” through conceptual schemes that must be “grasped,” like objects in space. “Perspectival thinking spatializes, then employs what it has spatialized.”» (ibid.).

I følge ham er det moderne mennesket besatt av rom og materie, hvor vi kvantifiserer alt og ser bort fra kvalitet. Kvalitet blir det vi kan kalle åndelig mening, mens kvantitet blir materiens funksjonelle verdi. I hans oppfatning har da den funksjonelle verdien tatt overhånden og en dypere, åndelig mening har blitt tilsidesatt. Et godt eksempel på hvordan Pinchbeck tenker er hans oppfatning av hvordan vi forholder oss til tid.

Pinchbeck mener måten vi forholder oss til tid er feil. Han skriver at tid ikke er sammenlignbart med romlig avstand, kvantitet, masse, eller økonomiske enheter (ibid.:212-213). Han mener at vi trenger en dypere realisering av konseptet tid og dets struktur (ibid.:203). Han skriver at vi kvantifiserer tid, hvor vi snakker om å gå tom for tid, kaste bort tid eller slå i hjel tid (ibid.:212). Han presenterer blant annet metaforen ‘tid er penger’, hvor ideen om tid som kvantitet understrekes ytterligere. Den sakraliserte materialisme gjør tid til ‘noe mer enn penger’, fordi tid blir materie, rom, og bevissthet.

Pinchbeck kontrasterer vår moderne konseptualisering av tid med det han kaller *tidsfrihet*, som han mener er *sann tid* (ibid.:213). Han skriver at den intensiverte bevisstheten vil realisere tidsfrihet og sann tid (ibid.:215). Konseptet tidsfrihet skaper metaforen ‘sann tid er frihet’, mens vår nåværende tidsforståelse blir fengslende. Han mener med andre ord at vi er fanget i et «rotterace» hvor vi konkurrerer om og med tid (jfr. ‘tid er penger’). Før vi videre utforsker metaforen ‘sann tid er frihet’ må vi gjennom de forskjellige bevissthetsstrukturene for å kunne undersøke tidsfrihet grundigere.

3.4.1.1 Opprinnelse – Den arkaisk bevisstheten

Pinchbeck (ibid.:206) presenterer bevissthetsstrukturene som forskjellige oppfatninger av rom og tid. Han mener menneskets forståelse er uatskillelig fra dets bevissthet vedrørende rom og tid (ibid.). Han skriver at tidsfrihet er når *opprinnelse* og nåtid integreres (ibid.:216), og han definerer opprinnelse som starten på menneskets bevissthetsevolusjon (ibid.:207-208). Opprinnelse er med andre ord et slags bevissthetsnullpunkt, som blir begynnelsen på narrativet hans og den retoriske epokens start. Han skriver at den første bevissthetsstrukturen i menneskets bevissthetsevolusjon er *den arkaiske bevissthetsstrukturen* (ibid.:207).

Pinchbeck mener den arkaiske bevisstheten ikke hadde konseptualisert tid, evolusjonisme, eller progresjon (ibid.). Han beskriver tidsforståelsen deres som *kontinuerlig nåtid*, hvor «every day is the “first day”» (ibid.:208). Han presenterer det arkaiske som en kollektiv

oppfattelse av mennesket. Det fantes med andre ord kun stamme- eller gruppebevissthet i den arkaiske bevisstheten, hvor konseptet individualitet ikke eksisterte (ibid.:207).

Han tilskriver en intimitet til det arkaiske, og forklarer at den arkaiske bevissthet hadde et rent nærvær og en dyp kommunikasjon med jorden og naturen (ibid.:207, 324). Arkaisk bevissthet representerer slik en intim væren med dens omgivelser. Vi så tidligere at Pinchbeck mener profetier hos urbefolkningers omhandler naturens sykluser og et intimt forhold til disse syklusene. Han mener urbefolkninger er et godt eksempel på arkaisk bevissthetsstruktur, og peker til aboriginene i Australia som det beste gjenlevende eksempelet.

Her oppstår det første elementet i inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer': den arkaiske bevissthetsstrukturen, som bringer med seg elementene opprinnelse, intimitet, kontinuerlig nåtid (tidløshet), kollektivitet, og naturlig.

3.4.1.2 Åndelig symbiose – den magiske bevisstheten

Det neste steget i menneskets bevissthetsevolusjon var *den magiske bevissthetsstrukturen*. Pinchbeck (ibid.) skriver at den magiske bevisstheten representerte en pre-rasjonell bevissthet, hvor menneskets psyke stod i et direkte forhold, uten distinksjoner, til omverdenen. Han utpeker intuisjon som et kvantefenomen og en overlegen innsikt som skaper grunnlaget til rasjonalitet (ibid.:170). Han mener intuisjon ikke er irrasjonelt, men *arasjonelt* (ibid.). Han skriver at intuisjon er for tenkning hva observasjon er for et mentalt bilde (ibid.). Intuisjon er med andre ord innhenting, eller prosessen, som legger grunnlaget vi trenger for å kunne tenke. Observasjon henter inn inntrykk som gir oss muligheten til å skape et mentalt bilde av det vi observerer. Han skriver at observasjon og intuisjon er kilden til kunnskapen vår, og at intuisjon muliggjør kreativitet og nyskaping (ibid.:170-171). Han tilskriver også intuisjon magefølelse og anelser, som gjør det til noe mer *instinktivt*. Han skriver at kreative gjennombrudd, enten det er i kunst eller i vitenskap, kommer av intuitive hopp, som han også kaller *kvantehopp* (ibid.:171). Han knytter således intuisjon til kvanteskummet. Intuisjon blir linken som skaper det intime forholdet med verden og naturen. Å gjøre intuisjon til noe mer grunnleggende enn rasjonalitet, gjør så følelser (i.e. magefølelse og anelser) prioriteres.

I den magiske bevisstheten eksisterte mennesket og omverdenen i et åndelig symbiotisk forhold (ibid.:208). Pinchbeck (ibid.) betegner den magiske bevisstheten som egoløs. Når menneskets psyke smeltes sammen med omverdenen, så skjer det vi så i blandingen 'Transcendent bevissthet': noe eksternt fylles av vår velkjente og meningsfylte indre verden.

Projeksjonen av våre tanker, følelser, og intensjoner utover noe annet/omverdenen gjør at alt betyr noe, fordi alt som skjer oppfattes som direkte relatert til vårt følelses- og tankevesen. Denne prosessen viser til semiotisk opphisselse hvor hendelser sees som meningsfulle tegn på indre oppfatninger. Den semiotiske opphisselsen i den magiske bevisstheten vil også lindre kognitiv dissonans, fordi projeksjonen av mening på hendelser vil bekrefte oppfatninger, verdier, mening og tro.

Pinchbeck (ibid.) skriver at den magiske bevissthetsstrukturen presenterte et verdensbilde hvor ingenting foregikk uten mening. For ham representerer åndelig symbiose den overlegne innsikten som det intuitive gir. Han kobler intuisjon til konseptet synkronisiteter (ibid.:55). Han skriver at synkronisitet er når subjektet mottar tegn, eller inntrykk, som han mener stemmer overens med hendelser i omverdenen, uten å måtte være fysisk tilstede (ibid.:53-54). Han mener opplevelsen av synkronisitet med andre ord er en intuitiv affære (ibid.). Vi finner derfor intuisjon og synkronisitet i den magiske bevisstheten, fordi intuisjon og synkronisitet er subjektets åndelige kommunikasjon med omverdenen.

Den magiske bevissthetsstrukturen innsettes i inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer', hvor projeksjon av det indre utover det ytre skaper enhet med altomfattende meningsfull kausalitet. Vi kan kalle dette en magisk kausalitet men det er fortsatt en verdslig orientert rasjonalisering fordi den materielle kausaliteten ikke blir forsøkt fjernet. Det magiske innebærer kun at mening tillegges omverden, og at man oppfatter omverdenen som en del av en selv. Intuisjonen og synkronisitetene beskrives som måter for erfaring av virkelighet og å tilegne omverdenen en subjektiv mening. Den magiske bevisstheten er derfor en holdning ovenfor verden, og ikke en magisk tilstand hvor en frigjøres fra materiell kausalitet. Inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer' får elementene åndelig symbiose, egoløst og intuisjon og synkronisitet.

3.4.1.3 Tid og sjel – den mytiske bevisstheten

Det neste steget i bevissthetsevolusjonen var *den mytiske bevissthetsstrukturen*. I følge Pinchbeck (ibid.:209) brakte den mytiske bevisstheten med seg polariteter. Polaritetene var blant annet liv-død, guder-mennesker, himmel-jord, og så videre. Den mytiske bevisstheten representerer med andre ord et skille mellom det åndelige og materielle, som han understreker ved å henvise til polariteten *kropp-sjel*. Polaritetene i det mytiske kan sees som dualitet i kontrast til det enhetlige i det magiske. Pinchbeck skriver at tid ble en del av menneskets bevissthet da dualiteten kropp-sjel oppstod. Tidsforståelsen som han tillegger den mytiske

bevissthetsstrukturen er syklisk tid, hvor en prosess av forandring, tilblivelse, og tilbakevendelse representerer sjelens reise (ibid.)²². Han skriver at bevissthet om sjel er bevissthet om tid (ibid.). Han påpeker med andre ord at dualiteten *forgjengelig-evig* oppstod, hvor kropp er forgjengelig og sjel er evig. Vi kan si dette fordi Pinchbeck er opptatt av reinkarnasjon, hvor sjel ikke opphører men fortsetter etter døden (ibid.:171-172).

Den mytiske bevissthetsstrukturen tilføyer inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer' elementene syklisk tid, sjel og forgjengelig-evig.

3.4.1.4 Romtid og materialisme – den mental-rasjonelle bevisstheten

Pinchbeck (ibid.:210) kaller det neste steget i bevissthetsevolusjonen for *den mental-rasjonelle bevissthetsstrukturen*, som er vår moderne bevissthet. Han skriver at den mytiske bevissthetsstrukturen opphørte da det ble bygget byer med templer hvor deres kulturer og kulturer kun repeterte seg, som gjorde at bevissthetsstrukturen stagnerte (ibid.). Han mener vår moderne bevissthetsstruktur også på har stagnert på grunn av repetisjon. Han skriver at den mental-rasjonelle bevisstheten har resultert i en tilbaketrekning av liv og ånd fra verden (ibid.:219). Han sammenligner repetisjonen opplevd i den mytiske bevissthetsstrukturen med kvantifiseringen av materielle goder og mekaniseringen, som han mener vil ende med at vår nåværende bevissthetsstruktur tar slutt.

Pinchbeck oppfatter vår moderne verden som en tom og verdiløs tilnærming til livet styrt av en mekanisering av tid (ibid.:214), som er representativt for hans kognitive dissonans. Mekaniseringen av tid blir den repeterende faktoren: et mentalt bilde av maskinen gjør det samme om og om igjen kun for å produsere mer og mer, uten annen mening utover det. Den mental-rasjonelle bevisstheten forholder seg til tid som en måleenhet i en lineær progresjon (ibid.:212, 215). I følge Pinchbeck er ikke tidens sanne natur målbar. Den lineære tidsforståelsen i det mental-rasjonelle innbefatter en inndeling av tid i fortid-nåtid-fremtid, som står i kontrast til tidsforståelsene i de foregående bevissthetsstrukturene. Den moderne tidsforståelsen beror på kvantifisering av tid, slik vi så tidligere med metaforen 'tid er penger'. For Pinchbeck representerer metaforen en meningsløs kvantifisering av ressurser, som kun søker profitt for profittens skyld (ibid.).

²² Pinchbecks 'syklisk tid' er ikke lik Mircea Eliades 'syklisk tid': arkaiske menneskets segregering av hellig tid og historisk tid (Pals 2006:213-214).

Pinchbeck (ibid.:211) mener opphavet til det mental-rasjonelle ligger i oldtidens Hellas og kunnskapens gudinne, Athene. Han segregerer på den måten rasjonalitet og intuisjon, hvor det sistnevnte plasseres i inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer', mens rasjonalitet tilhører det mental-rasjonelle. Han skriver at den mental-rasjonelle bevisstheten har søkt utover for å forstå og belyse omverdenen sin (ibid.). I følge hans presentasjon av det mental-rasjonelle så ble virkelighetssynet vårt mekanisert, fordi vi har sett på oss selv som segregert fra omverdenen. Vi har med andre ord fjernet oss fra omverdenen. Han knytter det rasjonelle sinnet til reduksjonisme, som han mener har fjernet oss fra det fruktbare og naturlige (ibid.:298, 326). Intimiteten til omverdenen og naturen i det arkaiske står som en motpol til det mental-rasjonelles fremmedliggjøring og mekanisering. Kunnskap har med andre ord ledet til teknologi, som har ledet til mekanisering og en higen etter å kontrollere og forme vår materielle virkelighet (ibid.:211). Han mener det reduksjonistiske virkelighetsbildet i det mental-rasjonelle er en videre utvikling fra den mytiske bevissthetsstrukturens dualiteter, hvor det åndelig og materielle ble adskilt (ibid.).

I følge Pinchbeck (ibid.:212) skapte den perspektivorienterte moderne bevisstheten 'romtid'. Han skriver at den mental-rasjonelle bevisstheten er besatt av rom (ibid.:211). Besettelsen til det moderne mennesket omhandler i hans øyne materie og romtid. Han mener den mental-rasjonelle bevisstheten er fanget i en materialisme hvor teknologi skapes for å overkomme det materielle og temporale (ibid.:214). I følge ham oppfatter vi oss selv som integrert i verdenen samtidig som vi har fremmedliggjort oss selv fra den. Vi ser hvordan det mental-rasjonelle blir en motpol til det arkaiske og magiske, hvor en intimitet og enhet råder. Han skriver samtidig at alle de foregående bevissthetsstrukturene er lagret i oss, slik at de kan hentes frem igjen (ibid.:208). Den intensiverte bevisstheten vil integrere opprinnelse og nåtid, som vil realisere de foregående bevissthetsstrukturene (ibid.:215).

Pinchbeck (ibid.:326) kontrasterer som sagt det rasjonelle med det intuitive. Han knytter intuisjon til det feminine, og rasjonalitet til det maskuline. I følge ham er det feminine synonymt med natur, mens det maskuline er synonymt med teknologi (ibid.). Derfor blir det feminine en del av inputrommet 'Tidligere bevissthetsstrukturer'. I tillegg kontrasteres det egoløse og kollektive i de tidligere bevissthetsstrukturene med individualitet og egoet i vår materialistiske bevissthetsstruktur. Beskjeden fra Quetzalcoatl snakker også om teknologi:

«What you are currently experiencing as the accelerated evolution of technology can now be recognized for what it is: a transition between two forms of consciousness, and two planetary states. Consciousness

is technology – the only technology that exists» (ibid.:368).

Teknologi blir slik en forlengelse av bevissthet, og teknologisk utvikling blir det samme som bevissthetsevolusjon. Selv om Pinchbeck omtaler teknologi som noe destruktivt så spiller teknologi en rolle. Han mener krisen som vårt moderne teknologiserte samfunn har skapt er ment for å dytte oss over i en ny bevissthetstilstand (ibid.:13-14).

Pinchbeck (ibid.:153) skriver at vår moderne bevissthet er individ- og egoorientert, som står i kontrast til det kollektive aspektet til arkaisk bevissthet og den åndelige symbiosen i den magiske bevisstheten. Han mener egoet har en hensikt selv om egoet opptas av *impulsive lyster*, som han beskriver som *lavere lidenskaper* (ibid.:180-181). Meningen er at vi skal lære oss å håndtere slike impulsive lyster, som gjør egoet til et pedagogisk verktøy i åndelig utvikling. I apokalypsen vil egoet bli satt til side til fordel for *selvet*. For Pinchbeck (ibid.:111) representerer apokalypse en realisering av selvet, beskrevet som en ansamling av arketyper som styrer oss, og er å sammenligne med kvanteselvet (ibid.:173). Ankomsten av selvet fratrar egoet dets makt, som Pinchbeck (ibid.:139) beskriver som en individuell apokalyptisk prosess. Han skriver samtidig at egoet ikke tilintetgjøres, men at den intensiverte bevisstheten representerer *egofrihet* (ibid.:216). Han fremstiller egofrihet ikke som et totalt fravær av ego, men en frigjørelse fra egoets fengslende lyster og uvitenhet, samt at vi bevarer vårt rasjonelle sinn. Det er viktig for ham at vi ikke trekker oss tilbake til en pre-rasjonell tilstand, og mister all progresjonen vi har skapt. Hos Broers blir egoet helt overkjørt av den transcendent bevisstheten, mens hos Pinchbeck vil det rasjonelle, individet eller egoet fortsette å spille en rolle. Rasjonaliseringen hans er derfor verdslig orientert, og den sakraliserte materialismen fjerner ikke materiell kausalitet. Han mener heller ikke at vi skal forkaste teknologisk progresjon, som nevnt ovenfor, men kun at vi revurderer hvordan vi bruker teknologien. Broers universmaskin er en transcendent teknologi, og den post-apokalyptiske hjernen blir styrt av den transcendent bevisstheten. Pinchbeck argumenterer gjennom TfC-dokumentaren at verdslig handling er nødvendig for at vi skal endre verden, som står i kontrast til den transcendent makten hos Broers. Vi skal nå se nærmere på hvordan integrasjonsnettverket til den intensiverte bevisstheten er konstruert.

3.4.2 Intensivert bevissthet

Integrasjonsnettverket som produserer blandingen 'Intensivert bevissthet' har inputrommene 'Tidligere bevissthetsstrukturer' og 'Materialistisk bevissthetsstruktur'. 'Materialistisk bevissthetsstruktur' inneholder elementene lineær tid, progresjon, romtid, individet, det

mentale, empirisk kunnskap, egoet, reduksjonistisk fragmentering, teknologi, rasjonalitet, mekanisering, maskulin, kvantitet, og meningsløshet. Elementene i inputrommet ‘Tidligere bevissthetsstrukturer’ er stokket litt om fordi det er mer ryddig og oversiktlig. Integrasjonsnettverksmodellen kan sees på neste side.

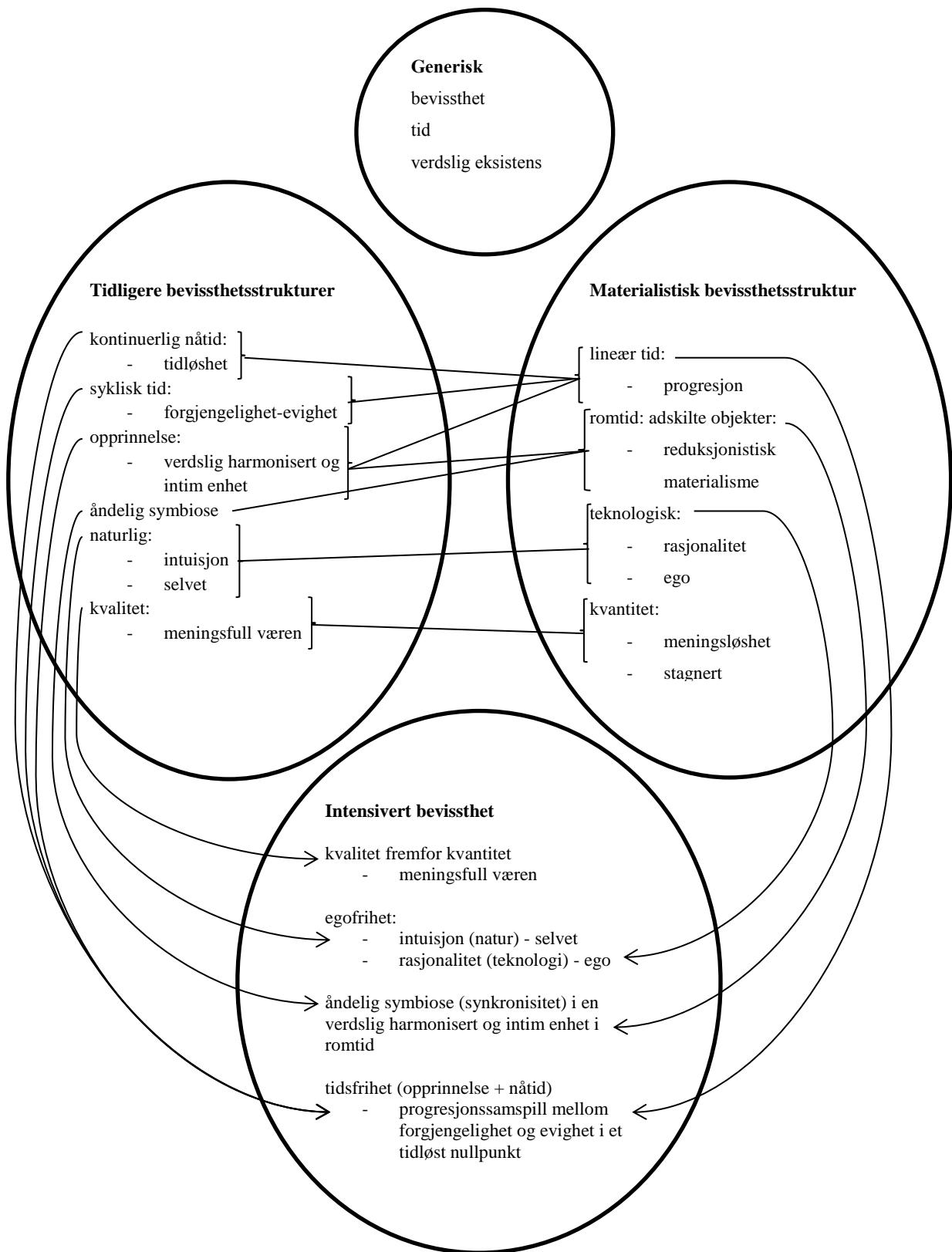
Integrasjonsnettverket er et double-scope nettverk, fordi begge inputrommene bidrar til den organiserende rammen, som er *bevissthet*. Inputrommene og blandingen omhandler med andre ord hvordan vi er klar over og reflekterer over verden vi lever i. Integrasjonsnettverket representerer ikke en kilde-mål scenario, men en sammenblanding av forskjellige bevissthetstilstander som skaper en unik bevissthetstilstand.

Det generiske rommet viser at inputrommene deler strukturene bevissthet, tid og verdslig eksistens. Begge inputrommene omhandler bevissthetsstrukturer og deres tidsforståelse, eller manglende tidsforståelse. Inputrommene viser også til verdslig eksistens, ikke transcendent eller metafysisk eksistens. Arkaisk, magisk, mytisk og mental-rasjonell bevissthet blir situert i verden og de mentale rommene viser hvordan bevissthetsstrukturene forholder seg til den. De tidligere bevissthetsstrukturene og ‘bevissthetsevolusjon’ er det kontrafaktiske, som legger grunnlaget for Pinchbecks narrativ og retoriske epoke.

Pinchbeck forklarer at det arkaiske, magiske, mytiske, og mental-rasjonelle være integrerte i den intensiverte bevisstheten (ibid.:215-216). Det vil si at vi vil oppfatte tid som lineær, syklisk, og den arkaiske tidløsheten. Den ytre vitale relasjonen *tid* komprimeres i blandingen. Menneskets fortid bringes frem i nåtid, som Pinchbeck understreker når han snakker at nåtid og opprinnelse integreres i den intensiverte bevisstheten. Evolusjonsprogresjonen fra arkaisk tid til nåtid samles i blandingen, hvor bevissthetsevolusjonens aspekter og kvaliteter forenes. De forskjellige tidsforståelsene eksisterer samtidig i blandingen, hvor elementet ‘progresjonssamspill mellom forgjengelighet og evighet i et tidløst nullpunkt’ skaper tidsfrihet. Tidsfrihet er en nullstilling av tidsforståelse, hvor man ikke er bundet av noen konseptuelle rammeverk angående tid. Det er en ytre vital relasjon av *disanalogi* mellom de forskjellige tidsforståelsene, som komprimeres og skaper en indre vital relasjon som er den *unike* tidsforståelsen, tidsfrihet.

Pinchbeck beskriver tidsfrihet som en frigjøring hvor all tidsforståelse samles i nuet:

«Liberated into a “satisfying all-at-onceness,” we simultaneously realize and enfold conceptual time, cosmic time, biological time, historical time, creative time, the no-time of the photon, and the

discontinuous time of the quantum event – within here and now» (ibid.:216).

Quetzalcoatl-beskjeden nevner også tidsfrihet:

«The current transition is, simultaneously, a return to origin. The original matrix of this new world reality is the ecstatic limitlessness of your own being. This world – any world – is the ground for a certain level of being. What manifests outward from the ground of being is freedom in time, and freedom from time» (ibid.:369).

Her snakkes det om *frihet i tid*, og *frihet fra tid*. Pinchbeck (ibid.:97) skriver om hvordan man er frigjort fra byrden av tid når man eksisterer i en tidløs tilstand. Posisjonen i det tidløse er tidsfriheten hvor man ikke er kneblet av lineær tid, eller annen tidsregning, som er *frihet fra tid*. *Frihet i tid* henviser til tilstanden «liberated into a “satisfying all-at-onceness,”», hvor nåtid fusjonerer med opprinnelse. Frihet i tid er det intime forholdet til det grunnleggende og naturlige (i.e. arkaisk). Selv om han snakker om en frigjøring *fra tid* så innebærer det ikke en flukt vekk fra det verdslige, men en reformert tidsforståelse i det verdslige.

De forskjellige bevissthetsstrukturene representerer også varierende forhold til verdslige, fysiske rom²³. Det eksisterer en ytre vital relasjon av *disanalogi* mellom elementene romtid, opprinnelse og åndelig symbiose, som komprimeres og skaper en indre vitale relasjonen hvor vi får et *unik* forhold til det verdslige: ‘åndelig symbiose (synkronisitet) i en verdslig harmonisert og intim enhet i romtid’.

Det er også en ytre vital relasjon av *disanalogi* mellom det naturlige og teknologiske, og intuisjon og rasjonalitet og egoet og selvet. Vi får igjen en indre vital relasjon av *unikhet* som skaper egofrihet, som balanserer ego, selvet, natur, teknologi, intuisjon og rasjonalitet. Konseptet egofrihet frigjør oss fra det egosentriske og dets *impulsive lyster* og *lavere lidenskaper* slik at vi oppfatter kollektivet og dets behov. Egoet og lineær tid vil vedvare, men egofrihet og tidsfrihet vil tilsidesette egoet og lineær tid.

De forskjellige bevissthetsstrukturene linkes også av ytre vitale relasjoner av *disanalogi*, fordi de er forskjellige bevissthetsstrukturer. De er samtidig analogiske fordi de er bevissthetsstrukturer. Når *disanalogien* komprimeres så vil vi få den *unike* bevissthetsstrukturen, intensivert bevissthet. Når *analogien* komprimeres så får bevissthetsstrukturene samme identitet, som i dinosaurevolusjonseksempelet, som skaper intensjonalitet rundt bevissthetsevolusjonen: å nå den intensiverte bevisstheten. Det samme

²³ E.g. arkaiske urbefolkningers forhold til naturen, eller den magiske bevissthetens åndelige symbiose.

skjer når vi ser på integrasjonsnettverket i henhold til *årsak-effekt*. Den ytre vitale relasjonen årsak-effekt eksisterer mellom inputrommene fordi de tidligere (i.e. åndelige) bevissthetsstrukturene er årsaker til en evolusjon som har ledet til vår nåværende bevissthetsstruktur. Den endelige effekten av disse årsakene er den intensiverte bevisstheten. Komprimeringen av årsak-effekt er lik integrasjonsnettverket som konseptualiserer hvordan ild og ved i en peis skaper aske (se s.12). Eksempelet med ild og ved i en peis som skaper aske illustrerer at det også foregår en komprimering av *rom*: de tidligere bevissthetsstrukturene og bevissthetsevolusjonen har forekommet her på jorden i den verdslige sfæren. Komprimeringen av *rom* viser at vi har med en verdslig orientert rasjonalisering å gjøre, spesielt når Pinchbeck skriver at vår åndelige evolusjon er tuftet på vårt materielle og verdslige grunnlag.

Pinchbeck (ibid.:348-349) mener ikke vi skal forkaste vår moderne progresjon, men vi at må bruke vårt rasjonelle intellekt annerledes. Han skriver om alternative teknologiske løsninger i stedet for materialismens *sjelløse teknologi* (ibid.:393, 395). Den selektive projeksjonen gjør så kun kvalitet, ikke kvantitet, blir med i blandingen. Oppnåelsen av intensivert bevissthet vil tilsi at man ikke lenger opptas av materialismens og kapitalismens kvantitetsfokus, og holdninger slik som 'tid er penger' vil forsvinne. Blandingens ekskluderer derfor kvantitet, som representerer stagnasjonen til vår nåværende bevissthetsstruktur. Et annet element som ikke blir med i blandingen er reduksjonistisk materialisme, fordi den intensiverte bevisstheten er en sakralisert forståelse for materie.

I blandingen 'Intensivert bevissthet' er det et bildeskjema som er underliggende for dette: *forening av motsetninger ved nedbrytning av grenser*. Den intensiverte bevisstheten representerer en forståelse for den sakraliserte materialismen, som er enheten mellom rom, tid, materie og bevissthet. Intuisjon og rasjonalitet er ikke lenger motstridende kvaliteter. Det samme gjelder natur og teknologi, og egoet og selvet. Det er derfor ingen grenser som skiller det åndelige og materielle, som skapes av intimiteten i det arkaiske. Det verdslige er det transcendent (i.e. åndelige) og vica versa. Åpenheten til den intensiverte bevisstheten skapes av tidsfrihet og egofrihet, som fjerner det som Pinchbeck oppfatter som begrensninger.

Den intensiverte bevisstheten er en tilstand hvor den sakraliserte materialismen realiseres ved at det verdslige sakraliseres. Det er snakk om enhet og forening av forskjellige tidsforståelser, subjektive fakulteter slik som intuisjon og rasjonalitet og forskjellige forhold til den materielle omverdenen. Den intensiverte bevisstheten representerer en enhetlig og forenende holdning

hvor kollektiv vekst og velvære er fokuset. Frihet realiseres når den intensiverte bevisstheten realiseres, på grunn av sakraliseringen. Når det åndelige føres inn i det verdslige så er ikke verden et fengsel som vi må bryte ut av for å komme i kontakt med det åndelige.

Vi har nå etablert hva sakralisert materialisme og intensivert bevissthet innebærer, og at dette er konsekvensene i Pinchbecks 2012-visjon. Det neste spørsmålet er hva skal til for at den intensiverte bevisstheten og sakralisert materialisme realiseres? Pinchbeck mener vi står ovenfor en krise som bevissthetstransformasjonen skal avverge. Krisen er samtidig bevissthetsendringenes katalysator, og han mener synkronisiteter og *innvielse* er det som leder til intensivert bevissthet. Vi skal nå se nærmere på hvordan han forholder seg til synkronisiteter, innvielse og aktiv handling.

3.5 Krise, synkronisiteter og innvielse – handling og transformasjon

Pinchbeck bringer det åndelige inn i det verdslige ved å gjøre det transcendentet til det immanente. Han forfekter også en intim væren her og nå i den intensiverte bevisstheten hvor det materielle er utgangspunktet vårt. Hva er det han da mener er åndelig ved bevissthetstransformasjonen?

Han skriver at vi på et ubevisst nivå har skapt teknologi som ødelegger biosfæren vår, og har på den måten lagt opp til krise som han identifiserer som bevissthetstransformasjonens katalysator (ibid.:13-14). Han oppfatter det som en *psyko-åndelig* prosess hvor vi har manet frem krisen med formål om utvikling (ibid.). Han knytter krisen også opp til repetisjonen og tomheten i vår nåværende bevissthetsstruktur, hvor potensen i den mental-rasjonelle bevisstheten er oppbrukt (ibid.:207). Vi finner dermed en kollektiv innsats i overgangen fra mental-rasjonell bevissthetsstruktur til intensivert bevissthet, hvor vi vil finne nye muligheter.

De åndelige faktorene i Pinchbecks bevissthetstransformasjon råder ikke over materiell kausalitet. Han presenterer en tvetydig åndelighet hvor åndelige entiteter er mer sinnstilstander enn oppfattet som faktiske entiteter. Dette blir tydeliggjort i Quetzalcoatlbekjeden:

«I am in complete harmony, as well, with the Tibetan tradition of Dzogchen. Ultimately, there are no entities – there is neither being, nor nonbeing. From the perspective of nondual awareness, samsara is nirvana. The Apocalypse, the Kali Yuga, the Golden Age – these are all states of mind. Hell is a state of mind. When you eliminate fear and attachment, when you self-liberate, you attain the Golden Age» (ibid.:369).

Sitatet forteller at det egentlig ikke eksisterer noen entiteter, og at apokalypse er en sinnstilstand. I lys av sitatet blir det metafysiske noe mer symbolsk. Han skriver også om det han kaller «suchness», og omtaler det som den mest grunnleggende væren hinsides all dualisme (ibid.:52). Han viser her til et sitat han attribuerer til en buddhistguru:

«Suchness is neither that which is existence, nor that which is nonexistence, nor that which is at once existence and nonexistence, nor that which is not at once existence and nonexistence» (ibid.).

Han distanserer seg her ytterligere fra det metafysiske. I beskjednen fra Quetzalcoatl er det referanser til Gud, Jesus, Shakti og andre åndelige entiteter, men de er mer prinsipielle enn faktiske entiteter. Jesus omtales som «christ consciousness», som stammer fra new age-terminologi. Haanegraff (1996:190) forklarer at *christ consciousness* representerer en overlegen sinnstilstand av opplysthet, kjærlighet og medfølelse. Sinnstilstanden innebærer også å være klar over ens enhet med Gud *mens* man eksisterer i det verdslige, og i Quetzalcoatl-beskjednen beskrives Gud som universets bevegelse (jfr. «go with the flow»):

«Islam means submission, surrender, to the will of God – a more polite way of saying this is “Go with the flow”. [...] I venerate Sophia, deity of wisdom, who clothes God’s thoughts in material form, and worship Shakti, the erotic current of feminine energy that powers the universe» (Pinchbeck 2007:369, 370).

Vi kan si at Pinchbeck mener vi eksisterer i et univers hvor materiens bevegelser styrer vår tilværelse, og vi kan følge bevegelsene eller stritte imot. Gud er med andre ord en poetisk beskrivelse av verdslige og kosmiske fenomener enn en objektiv observasjon av faktiske åndelige fenomener. Vi ser også at Guds tanker er pakket inn i materie, som står i kontrast til Broers beskrivelse av at romtid er innpakket i de høyere dimensjonene.

Christ consciousness innebærer samtidig et fokus på enhet med det guddommelige her i det verdslige. I beskjednen fra Quetzalcoatl sies det at universet er selvorganiserende:

«This universe spontaneously self-organizes into higher levels of consciousness and wisdom. Underlying all are great cosmic entities or vibrational fields, alternately at play or at rest» (ibid.:369).

At universet er selvorganiserende gir ikke makt til en transcendent Skaper. Videre nevnes kosmiske entiteter som en del av universets oppbygning, men de er også *vibrasjonsfelter*. Man kan altså omtale de kosmiske entitetene i personifiserte termer, eller i scientistiske termer vedrørende naturfenomener. Vi finner begrepene «galactic intelligence, cosmic illusion, daimonic beauty, and telluric transformation» ved enden av avsnittet (ibid.). Galaktisk

intelligens denoterer at det finnes noe metafysisk, og vi skal se at Pinchbeck mener at virkeligheten har et metafysisk aspekt. Kosmisk illusjon bryter igjen med det metafysiske, hvis vi leser det i lys av sitatene vedrørende «suchness» og at de åndelige entitetene egentlig ikke finnes. Det telluriske (i.e. verdslige) hovedfokuset hans, som viser til utviklingen som foregår her på jorden, blant annet menneskets bevissthetsevolutjon. Begrepet daimonsk skjønnhet er det avgjørende ved dette punktet i analysen.

Pinchbeck (ibid.:69) skriver om den daimonske virkeligheten som et sublimt og subversivt aspekt av virkeligheten. Han kaller det daimonske for *sjelens sfære*, «[which is] inbetween spirit and matter, fantasy and fact» (ibid.). At han blander sammen ånd, materie, *fantasi* og fakta gjør så virkelighetsbildet hans blir noe mer symbolsk. Han gjør det åndelige til noe flyktig og snakker så mye om det verdslige og materielles viktighet og et buddhistisk *ikke-væren*-tankesett, hvor det åndelige eksisterer men samtidig ikke eksisterer.

Det daimonske støtter opp under flyktigheten og gjør det åndelige til noe som er ganske u håndgripelig. Han skriver at det daimonske undergraver dualitet, bryter opp logiske kategorier, saboterer vitenskap og forårsaker kollaps i trossystemer (ibid.). Han forbinder det daimonske med guden Hermes, som budbringeren mellom guder og mennesker. Det daimonske blir derfor en funksjon som realiserer det åndelige i det verdslige. Vi finner et sammenligningsgrunnlag mellom kvanteskummets usikkerhetsprinsipp og det daimonske. Pinchbeck mener som sagt at harde fakta gir etter for kvanteskummets usikkerhetsprinsipp, som er å sammenligne med hvordan det daimonske tuller til logikk og saboterer vitenskap. Han forbinder de åndelige mekanismene i bevissthetstransformasjonen med det daimonske. Han skriver at det finnes en dyp kobling mellom psyken og materien, og at koblingen er det daimonske (ibid.:72). Han sammenligner det daimonske med kvanteskummet, og mener at «[...] the antiquated mechanistic paradigm under it's suspect cloak of objectivity» ikke er en korrekt beskrivelse av virkelighet (ibid.:92):

«"[R]eality" is a dynamic and daimonic process, closer to the multi-latticed meanings implied by music or art than the confident postulates of science» (ibid.).

Vi ser at Pinchbecks virkelighetsforståelse antar en mer tvetydig form. Tvetydigheten i virkelighetsbildet hans eksemplifiseres godt med hvordan han forholder seg til kornsirkler.

3.5.1 Kognitiv dissonans, utvikling og kausalitet

Han skriver om kornsirkler som et daimonsk fenomen, hvor han omtaler kornsirkler som både menneskeskapt og et genuint fenomen (ibid.:290-292, 294). Han forteller om kornsirkelforskeren Allan Browns tanker om kornsirklers daimonske kvalitet. Brown mener i følge Pinchbeck (ibid.:294) at skillet mellom menneskeskapt og genuine kornsirkler overgås i lys av det daimonske. Pinchbeck presenterer det daimonske som en slags funksjon vi kan si tilintetgjør viktigheten om det åndelige faktisk eksisterer eller ikke. Det er forståelsen av verden og hva slags mening vi legger i den som er viktig, og ikke om et transcendent og åndelig virkelighetsaspekt faktisk eksisterer utenfor vår verdslige sfære. Han beskriver kornsirkler som dekonstruksjonsverktøy som endrer hvordan vi forstår verden (ibid.).

Pinchbeck (ibid.:295-296) forteller om når han og Brown besøkte en kornsirkel, hvor de spekulerte i om kornsirkelen åpnet for kommunikasjon mellom «the circlemaking intelligence» og de menneskelige kornsirkelmakerne. Grunnen til spekulasjonen var at kornsirkelen de besøkte var en elegant gjennomført versjon av et tidligere mislykket forsøk av menneskelige kornsirkelmakere. Pinchbeck (ibid.) skriver at han følte en mystisk tilstedeværelse i den antatte genuine kornsirkelen, og mens de undersøkte den så kom et sort helikopter og svedde over dem. Barkun (2006:69-70) skriver at sorte helikoptre signaliserer myndighetene eller konspiratørens tilstedeværelse og at noe viktig foregår på åstedet. Pinchbeck og Brown mente helikopteret kom fra myndighetene, som styrket hendelsens legitimitet.

Pinchbeck skriver at kornsirkler på denne måten skaper et paradoks: samspillet mellom menneskeskapt og genuine kornsirkler, samt oppmerksomheten til det sorte helikopteret fra myndighetene (Pinchbeck 2007:296). Han mener kornsirkler er instruksjon og innvielse for det moderne sinnet, som han mener skaper paradokser og kognitiv dissonans hos de som er åpne men skeptiske til opphavet av kornsirkelfenomenet (ibid.:297). Det interessante er at han er klar over kognitiv dissonans og bruker det. Han mener kognitiv dissonans forårsaker opplysning (ibid.). Han skriver at kornsirkler er et fenomen som skaper tvil (ibid.:276), hvor kognitiv dissonans blir forvirring som han mener forårsaker utvikling.

Den daimonske kvaliteten til kornsirklene eksemplifiserer den åndelige kausaliteten i Pinchbecks virkelighetsforståelse. Han mener vi vil bli klar over den åndelige kausaliteten når vi oppnår den intensiverte bevisstheten, og han omtaler den åndelige kausaliteten som *akausal* (ibid.:218). Han skriver at den nye forståelsen i tidsfrihet representerer en frihet fra

deterministisk logikk og normativ årsak-effekt (ibid.). Omveltningen i kausalitet er tilknyttet kvanteskummet. Han skriver at 2012RQ utforsker hypotesen om at bevissthet er vårt eksistensielle grunnlag. De kvantefysiske kvalitetene som han knytter til det daimonske, synkronisiteter og det intuitive (i.e. det akausale) blir dermed mer relevant enn materiell årsak-effekt. Han nekter som sagt ikke på at det materielle grunnlaget vårt er viktig, men det materielle åndeliggjøres via synkronisiteter (i.e. åndelig symbiose). Det materielle får med andre ord et åndelig meningsgrunnlag (i.e. sakralisert materialisme).

Pinchbeck (ibid.:69) omtaler det daimonske som domene til *skøyere* og *bedragere*. Han skriver at det daimonske ikke er transcendent men immanent (ibid.). Vi ser igjen hvordan han henter det åndelige inn i det verdslige. Synkronisiteter blir også presentert som det skøyeraktige som ikke spiller etter det verdslige og materielles regler (ibid.:53). Han knytter synkronisitet til spontanitet og kreativitet, og skriver at det omhandler det sublimе (ibid.:54). Vi ser dermed en likhet mellom synkronisiteter og det daimonske.

Pinchbeck (ibid.:54) mener synkronisitet vil erstatte kausalitet, som har med å gjøre hvordan mening attribueres. Kausalitet omhandler for ham materiell årsak og effekt på et makronivå (ibid.:53). Skiftet fra kausalitet til synkronisitetenes akausalitet vil si at mening ikke skapes av materiell årsak og effekt. Han skriver at synkronisiteter representerer linker mellom sinnet og omverdenen, slik som i den magiske bevissthetens åndelige symbiose (ibid.). I følge Pinchbeck (ibid.:55) skaper synkronisiteter en utviklingsprosess hvor vi blir bevisste angående mønstre i ubevisstheten. Han viser til et sitat hentet fra fysikeren F. David Peat hvor vi blir fortalt at synkronisitetene forsvinner da individet blir bevisst de tidligere ubevisste mønstrene.

Det daimonske skaper paradokser og kognitiv dissonans som leder til åndelig utvikling. Synkronisiteter er da man oppfatter mening i mønstre fra det ubevisste, som skaper en åndelig utvikling gjennom intuitiv sammenligning av det indre og det ytre. Pinchbeck mener både det daimonske og synkronisiteter representerer en undergraving av objektivitet og at den åndelige meningsdannelsen kan kun verifiseres av subjektet. Materiens årsak og effekt blir alene meningsløs, mens subjektets projeksjon av synkronisiteter og daimonske paradokser gir tilværelsen en åndelig mening. Han gjør ikke omverdenen til noe mindre viktig, fordi han gir omverdenen en mer direkte og avgjørende makt i vårt indre liv. Det akausale handler med andre ord ikke om å avskaffe materiell kausalitet, men å føle og forstå ens eget forhold til

omverdenen. Dette bringer oss videre til hvordan Pinchbeck mener bevissthetstransformasjonen skal skje på et globalt nivå.

3.5.2 Arketyper, innvielse og ansvar for kollektivet

Arketyper er urmønstrene i ubevisstheten som manifesterer seg i mennesket, som er sammenlignbart med mønstrene som synkronisiteter fisker ut av ubevisstheten. Vi så tidligere at Pinchbeck beskriver Quetzalcoalt som en arketype. Han beskriver også apokalypse som en arketype, og skriver at vi gjennomgår en kollektiv evolusjon (ibid.:110). Apokalypse blir dermed en kollektiv bevisstgjøring av de ubevisste urmønstrene (i.e. arketyper). Han knytter også synkronisiteter til apokalypse ved å gjøre synkronisiteter til det som aktualiserer arketyper. Vi kan også se kollektiviseringen i utformingen av den intensiverte bevisstheten, fordi det omhandler menneskehetens bevissthetsevolutjon. Det er dermed både et kollektivt og individuelt aspekt ved Pinchbecks visjon, når det gjelder arketyper og synkronisiteter.

Pinchbeck refererer til den psykedeliske gurun Terence McKenna sin opplevelse under innflytelsen av DMT, hvor McKenna beskriver opplevelsen som en mini-apokalypse (ibid.:91). Dette er beskrivende for apokalypse som en individuell affære i Pinchbecks visjon. Når han refererer til apokalypse som en arketype så blir det ytterligere individuelt. En arketype er som sagt en bevisstgjøring av et ubevisst mønster, som tilsier at det omhandler individet fordi det er individet som manifesterer arketypen i sinnet sitt. Samtidig som Pinchbeck (ibid.:55) skriver at synkronisiteter og bevisstgjøring av nye mønstre skjer på et kollektivt nivå, så er det som sagt kun *i* individet det kan observeres. Han skriver at transformasjonen skjer i individet som deretter korreleres det med kollektivet (ibid.). På den måten vil individet nødvendigvis stå i sentrum, og han pålegger individet et ansvar om å transformere seg selv.

Pinchbeck mener vi må transformere oss selv gjennom bevisste valg og *innvielse*. Han holdt et TEDx-foredrag²⁴ med tittelen *Planetary Initiation* (TEDx), som ble holdt 3. november 2012 (Pinchbeck 2013a). Han skrev en artikkel basert på foredraget, hvor han beskriver den planetariske innvielsen og bevissthetstransformasjonen slik:

«As we undergo our planetary initiation, we are going to transcend individual ego and local boundaries

²⁴ TED er et konferansekonsept som omhandler teknologi, underholdning og design. TEDx er en uavhengig spire som grodde ut av TED hvor temaene i foredragene er friere enn i TED (e.g. Pinchbecks foredrag (Tedxsanmigueldeallende.com)).

to identify ourselves with humanity as a whole, becoming one global tribe. We are on the cusp of realizing ourselves as one species organism, in symbiotic relationship with the planetary ecology as a whole. Once we make this leap, we will share resources equitably, adopt cradle to cradle and no waste manufacturing practices, and shift from competition to cooperation as our basic paradigm. We will go from acting like a parasite or a virus on the earth to becoming the earth's immune system» (ibid.).

I foredraget presenteres 2012 som et *vippepunkt* i et planetarisk bevissthetsskifte. Pinchbeck snakker der om den arabiske våren og occupy-bevegelsen²⁵ som tegn på skiftet, som er en del av hans semiotiske promiskuitet. Identifiseringen av sosiale og politiske bevegelser som tegn på transformasjonen posisjonerer hans visjon ytterligere i det verdslige.

Han mener som sagt at ingen guddommelig kraft skal transformere verden, og i følge ham så har vi to alternativer. Han sier at valget er vårt, og valget står mellom *bevisst evolusjon*²⁶ og *selvutryddelse*. Han definerer bevisst evolusjon som *evolusjon av evolusjon*, som han utdyper med at vi går fra ubevisst handling til bevisst valg. Vi skal med andre ord bli bevisst om hvordan vi skal kunne klare å styre vår egen fremtid (i.e. evolusjon). Selvutryddelse skjer hvis vi ikke klarer å styre fremtiden vår i riktig retning. Han mener utryddelsen vil komme i form av krig, industrielle katastrofer, klimaendringer og utryddning av dyrearter.

Den planetariske innvielsen omhandler bevisstgjøring og oppnåelse av innsikt. Pinchbeck presenterer innvielse som en metode for analyse av verdenssituasjonen, som gjør visjonen hans ytterligere «konseptuell». I 2012RQ er innvielse noe Pinchbeck skriver om i vage termer. Han presenterer innvielsespraksiser hentet fra aboriginerne, hvor prøvelser og separasjon fra samfunnet skal gi innsikt og forståelse (Pinchbeck 2007:323). Han presenterer det han kaller *stammeinnvielse* i foredraget, og omtaler innvielse med termer som overgangsritualer, visjonære tilstander, transcendering av ego og å ta ansvar. Han beskriver egoet som *det personlige*, og å bry seg om kollektivet som en *transpersonlig posisjon*.

Overgangsritualer er i følge ham knyttet til prøvelser som må overkommes, slik at man oppnår visjonære bevissthetstilstander og transcenderer egoet. Han mener resultatet av en slik prosess vil være at man tar ansvar for kollektivet. Innvielsesmodellen som han fremlegger utvider han til å gjelde på et globalt nivå. Han mener menneskeheten skal bli en *supraorganisme* og gå vekk fra det individualistiske og over i det kollektivet, slik at vi tar ansvar for vårt globale kollektiv.

²⁵ En protestbevegelse som startet i New York, USA (Occupywallst.org).

²⁶ Et konsept fremmet av futuristen Barbara Marx Hubbard (Hubbard 2012:4).

Vi blir videre fortalt om en av menneskehjernens deler, kalt prefrontal korteks. Vi blir fortalt at funksjonene til prefrontal korteks er selvbevissthet og symbol prosessering (e.g. språk), men at prefrontal korteks også har høyere funksjoner som han mener må aktiveres. Han identifiserer de høyere funksjonene som etikk, evnen til å evaluere fremtid (jfr. foresight), transcendere egoet og ta ansvar for kollektivet. I følge ham aktiverer innvielse de høyere funksjonene til prefrontal korteks.

Foredraget skaper en todeling hvor han omtaler den moderne vestlige kulturen som egobasert. Menneskene i det moderne vestlige samfunnet beskrives som materialistiske, grådige «kidults». Han oppfatter med andre ord innvielse som en modningsprosess, og han deler innvielse inn i fem faser:

1. Seperasjon fra samfunnet
2. Prøvelser
3. Mottakelse og integrering av visjon
4. Komme tilbake til samfunnet
5. Dele kunnskapen med samfunnet.

Pinchbeck skriver som tidligere nevnt at menneskeheten har ubevisst skapt et krisescenario slik at vi skal dyttes over i en ny bevissthetstilstand. Han gjentar dette i foredraget og poengterer at «why else do we ignore climate data, danger of nuclear plants, etcetera?» (sic) (powerpoint slide i foredraget). Han sier at hvis nok folk gjennomgår en eller annen form for innvielse så vil vi bli spart for det meste av katastrofer.

Han mener at handling er det viktigste. I følge ham er det flott med yoga, meditasjon, enteogener og lignende, men han er mest opptatt av hva vi konkret kan gjøre for å bedre verden:

«Consciousness is revealed, not in words, but in deeds. Seeking to overcome the inertia of modern civilization to bring about its transmutation is a powerful initiatory path for our time. » (Pinchbeck 2013a)

Han omtaler så vidt utvikling av åndelige evner i bevissthetsskiftet, hvor han refererer til synkronisiteter og telepati, men han avslutter foredraget med et fokus på reelle verdslige endringer. Forslagene hans involverer hvordan vi kan bruke media og bedrifter annerledes, hvordan økonomien vår burde endres, hvordan sosiale medier burde brukes og hvordan kunst skal hjelpe oss til å omforme verdenssamfunnet. Alle løsningene har et egalitært grunnlag,

hvor samarbeid og flatstruktur er hovedfokuset. Han avslutter foredraget med et sitat fra Gandhi. I sitatet beskrives *opplyst anarki* hvor alle er sin egen hersker og ikke er til bryderi for andre. I dette idealistiske anarkiet finnes det heller ingen politiske institusjoner eller politisk makt.

Vi ser at han sirkler frem og tilbake mellom individ og kollektiv. I enden er det individet selv som må velge å gjennomgå endringene for å oppnå den intensiverte bevisstheten. Når man har oppnådd innsikten som den intensiverte bevisstheten representerer så er det et spørsmål om hva man gjør for å bedre verden:

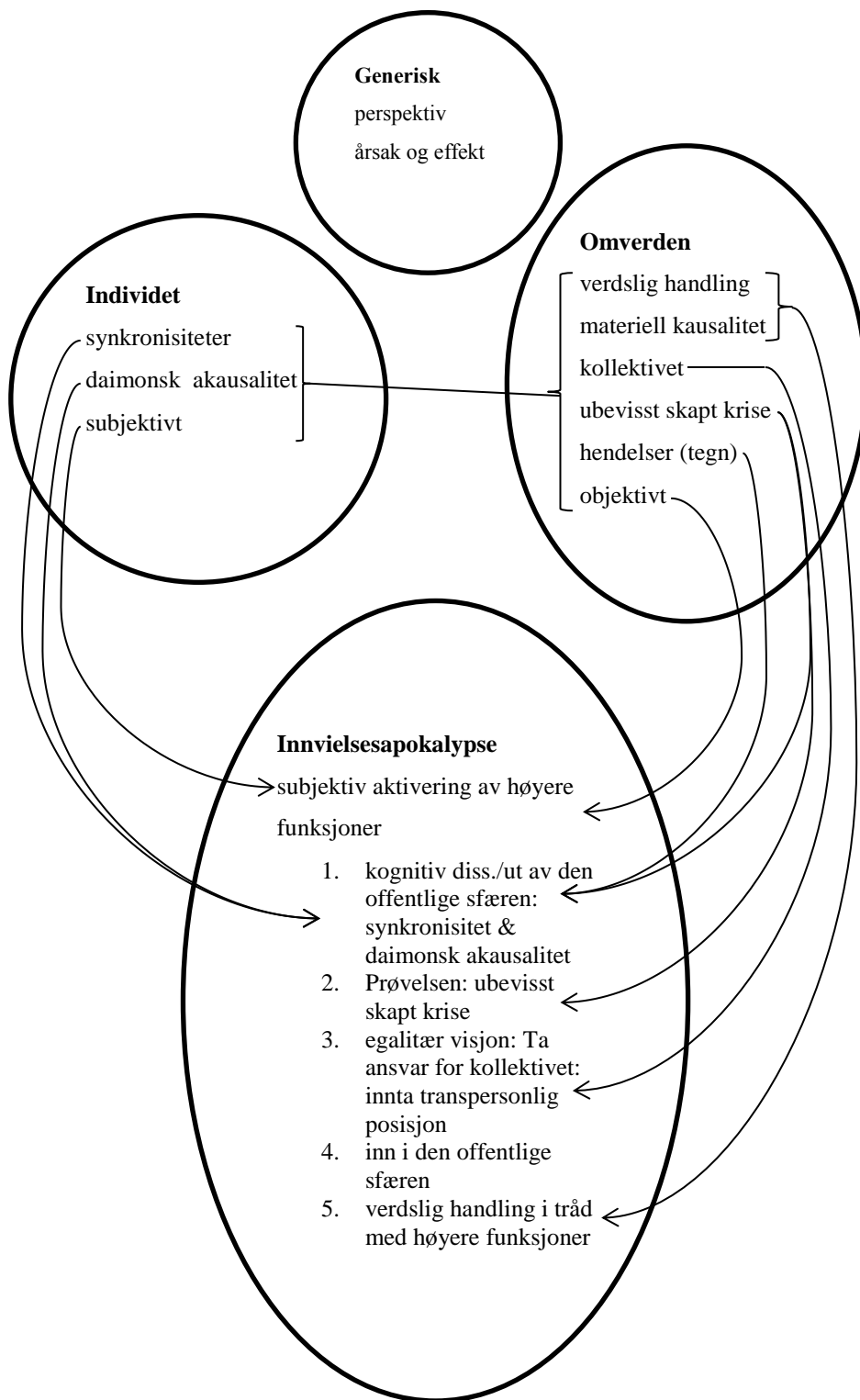
«Individually, we can use tools like meditation, yoga, vision quests, ayahuasca shamanism, and so on. But these can quickly become new forms of spiritual materialism. We are being called upon to push beyond our comfort zones by sharing what we learn and by sacrificing our ego-based desires for the sake of the planetary community.» (Pinchbeck 2013a)

Pinchbecks apokalyptiske åpenbaring er realiseringen av et globalt harmonisk og empatisk kollektiv, hvor vi ikke bryr oss om egoets «smålige» lyster. Måten han mener åpenbaringen skal realiseres er gjennom individuell søken og innvielse, hvor vi ekspanderes til en transpersonlig posisjon og blir noe mer enn vårt ego. Vi skal nå se nærmere på de kognitive mønstringene i Pinchbecks konstruksjon av en apokalyptisk innvielse.

3.5.3 Innvielsesapokalypsen

Synkronisiteter, daimonsk akausalitet og innvielse skaper en ganske annerledes apokalypse enn Broers transcendent fokus og magiske kausalitet. Pinchbecks apokalypse innehar ikke en magisk kausalitet fordi alt foregår *i* det verdslige hvor materiell kausalitet ikke underlegges det åndelige. Jeg vil kalle Pinchbecks transformasjon for *innvielsesapokalypse*, hvor han søker å forstørre en individuell prosess og gjøre det gjeldende på et globalt nivå. Integrasjonsnettverket på neste side viser samspillet mellom de åndelige faktorene, innvielse og verdslige faktorer. Det åndelige og verdslige blir satt i kontekst av Pinchbecks beskrivelse av innvielsesprosessen, hvor man trekker seg ut av samfunnet, går gjennom prøvelser, og oppnår en visjon som skaper verdslig handling i tråd med en ny forståelse.

Integrasjonsnettverket, som kan sees på neste side, har to inputrom, 'Individet' og 'Omverden', som skaper blandingen 'Innvielsesapokalypse'. Kontrasten mellom inputrommene oppstår i kraft av at 'Individet' omhandler det åndelige, med synkronisitet og den daimonske akausaliteten og 'Omverdenen' omhandler det verdslige og materiell

kausaltet. Integrasjonsnettverket er et double-scope nettverk hvor begge inputrommene bidrar til blandingens organiserende ramme: *utvikling*.

Innvielsen skapes ved at individets opplevelser av synkronisiteter og det daimonske blandes med verdslige hendelser og handlinger. Det kontrafaktiske er synkronisiteter og daimonsk akausalitet, som utgjør det hypotetiske og skaper drivkraften i utviklingen. Pinchbecks narrativ drives fremover av synkronisiteter og daimonsk akausalitet fordi gir hendelser og handlinger (åndelig) mening.

Det generiske rommet inneholder elementene perspektiv og årsak og effekt. Begge inputrommene omhandler et perspektiv, enten det er subjektivt eller objektivt, og de omhandler årsak og effekt på sine respektive måter. Synkronisitet og daimonsk akausalitet står i kontrast til den materielle kausaliteten, men begge omhandler en årsak og effekt. Pinchbeck presenterer et alternativ til materiell kausalitet, men han skaper ikke en *magisk* kausalitet, fordi det daimonske har ikke makten til å overstyre de materielle «spillereglene». Broers skapte en magisk kausalitet ved å forfekte at en transcendent bevissthet (i.e. Gud) skal/kan transformere oss på *magiske* vis som overstyrer materiens begrensninger.

Den ytre vitale relasjonen *disanalogi* linker inputrommene med tanke på kausalitet. Det er også en analogisk link mellom inputrommene fordi det nettopp er snakk om en eller annen kausalitetsform, men de er disanalogiske fordi det ikke er snakk om *samme* type kausalitet. Når den ytre vitale relasjonen *disanalogi* komprimeres, så skapes en *unik* type kausalitet. Det akausale og materiell kausalitet kombineres i en indre vital relasjon hvor innvielse tilsier at det akausale transformerer individet via visjon, mens verdslig handling vil følge materiell årsak og effekt. Pinchbeck er opptatt av å skape et nytt forhold til teknologi, slik at teknologien blir brukt i harmoni med naturen. Det er ikke noe magisk ved bruk av teknologi, og det vil nødvendigvis følge en materiell kausalitet, men holdningen transformeres av et akausalt perspektiv og visjoner skapt av synkronisiteter og daimonske prosesser.

I blandingen komprimeres også den ytre vitale relasjonen *rom*. Det ytre og det indre, det objektive og subjektive, forenes i en indre vital relasjon hvor åndelig symbiose oppstår (jfr. intensivert bevissthet). Det interne, som formes og utvikles av akausalitet og synkronisiteter, skal formidles og etableres i det ytre og objektive hvor materiell kausalitet råder. Kombinasjonen av dem begge står i kontrast til eksempelvis Broers nedgradering av det materielle og verdslige til noe sekundært og illusorisk. I blandingen kombineres det mentale

og omverden slik at de står i et samspill, i motsetning til Broers transcendent overstyring av det materielle.

Vi ser at innvielsen starter med en kognitiv dissonans. Det er separasjonen og bevegelsen ut av samfunnet for å oppnå visjonen eller innsikten. Kognitiv dissonans er dermed ikke en feil som skal korrigeres men er et dekonstruksjonsverktøy, slik vi så i hans beskrivelse av kornsirkler som noe daimonsk. Den unike kausaliteten som oppstår i møtet mellom det internes synkronisiteter og daimonske prosesser er den åndelige symbiosen fra den magiske bevissthetsstrukturen. Bindeleddet mellom det ytre og det indre er forvirring og deretter utvikling av ny forståelse (i.e. visjonen). Den nye forståelsen er den transpersonlige posisjonen (i.e. høyere funksjon) hvor man tar ansvar for kollektivet og omverden.

Vi finner et bildeskjema i blandingen 'Innvielsesapokalypse': *en bevegelse vekk fra en isolert posisjon til en integrert posisjon*. Bevegelsen i blandingen er en vekst fordi det som er isolert (i.e. egoistisk) blir integrert i en større helhet (i.e. transpersonlig), som gjør Pinchbecks apokalypse til en innvielse. Innvielsen forårsakes av at kognitiv dissonans oppstår, og synkronisiteter og daimonske krefter drar individet ut av normal forståelse og skaper forvirring, som resulterer i visjonære tilstander. Dette skaper et annerledes perspektiv som endrer handlingsmønstre.

3.5.4 Det verdslige kollektivet

Pinchbeck skriver om en mikroapokalypse som forekommer i individet, og at det kollektiviseres ved at endringene når en kollektiv størrelse. Han sier i foredraget at hvis nok av oss gjennomgår en innvielse, så vil vi kunne skape en bedre verden. Innvielse omhandler derfor ikke kollektivet som helhet, men et og et individ om gangen som etter hvert utgjør et kollektiv. Visjonen hans er at menneskeheten omsider vil bli en supraorganisme.

Pinchbecks visjon er som sagt egalitær fordi det er en visjon som vi samskaper. I lys av foredraget omhandler visjonen hans å ta ansvar for kollektivet, og styre det i riktig retning. De innvidde individene skal skape et egalitært samfunn basert på samarbeid i stedet for konkurranse (Pinchbeck 2007:394). Han refererer også, i likhet med Broers, til hopen og skriver at vi er de vi har ventet (ibid.). Forskjellen er at Pinchbeck mener det i en mer verdslig forstand enn Broers. Han forfekter ikke at et metafysisk *vi* skal komme, og at det er det vi har ventet, men at det er vi selv som må jobbe for å skape en ny og bedre verden (ibid.).

Pinchbeck refererer til filosofen Friedrich Nietzsche i 2012RQ, og skriver at «the deed creates the doer, as an afterthought» (ibid.:244), og i foredraget sier han som sagt at «Consciousness is revealed, not in words, but in deeds.». Pinchbeck (ibid.:244) skriver at bevissthetstransformasjon krever aktiv handling og engasjement, som involverer økologisk, politisk, psykologisk, kommersiell, teknologisk og åndelige aspekter. Vi ser at det åndelige er involvert i å igangsette transformasjonen av bevissthet (i.e. synkronisiteter og daimonsk akausalitet), som skaper den intensiverte bevisstheten og sakraliserer den nihilistiske materialismen. Oppnåelsen av den intensiverte bevisstheten følges av verdslig handling. Vi blir med andre ord ikke fjernet fra den verdslige konteksten, og vil fortsatt være underlagt den materielle kausaliteten. Han ønsker ikke å fjerne materiell kausalitet, men han ønsker å endre vårt forhold til materien.

Visjonen til Pinchbeck er derfor ganske verdslig orientert. Han presenterer og intervjuer mykologen²⁷ Paul Stamets i dokumentaren, som har forsket på hvordan sopp og mycel²⁸ kan renske opp i forurensning (TfC:55.50). Når Stamets intervjues blir fokuset hvordan mycel-nettverket kommuniserer, hvor nettverket sammenlignes med en hjerne (TfC:57.43). Han kaller mycel for jordens nevrologiske nettverk, og sier at det er i konstant biomolekylær kommunikasjon med økosystemet. Han overfører sammenligningen mellom mycel-nettverk og hjernens nevrologiske nettverk videre til internettet. Vi blir vist en animasjon av jordkloden hvor et teknologisk nettverk strekker seg utover kloden og blir til en hjerne (TfC:58.40). Dette skaper en forestilling om et kollektivt sinn, slik vi så i den transcendent bevisstheten og new ages kosmiske bevissthet/sinn. Forskjellen er at det holistiske sinnet blir noe verdslig, kontra det metafysiske og transcendent i Broers virkelighetsbilde.

Vi kan si at Pinchbeck ikke la opp til en metafysisk transformasjon, hvor en transcendent makt overstyrer materiell kausalitet. Det verdslige fokuset til sakralisert materialisme og innvielsesapokalypsen gjør at årsak og effekt blir situert i det verdslige. Når årsak og effekt ikke skaper forventninger om at noe ekstraordinært skal skje, så blir apokalypsen ganske vag. Pinchbecks retoriske epoke blir derfor ganske diffus, hvor det ikke er et klart skille mellom *før* og *etter*. Det mest spesifikke han sier er at 2012 er et *vippepunkt* i en langstrakt prosess. Han kan derfor fortsette å opprettholde apokalyptisk tid en god stund lengre. Vi skal nå se litt på hva han har skrevet og gjort i ettertiden av 2012.

²⁷ En mykolog er en biolog som har sopp som spesialområde.

²⁸ Et nettverk under jorden som produserer fruktene som vi normalt kaller sopp.

3.6 Post-2012 – kontinuerlig apokalyptisk tid

Landes apokalyptiske bølge viser hvordan kognitiv dissonans forårsaker at profeten mister grepet om apokalyptisk tid. Et kjennetegn på at man går over i normal tid er at den semiotiske opphisselsen/promiskuiteten tar slutt, men Pinchbeck fortsetter å se tegn til krisen. Broers forsøker fortsatt å forankre visjonen sin i astronomiske hendelser, men Pinchbeck trenger kun å peke til krisen han mener vi står overfor og si at vi må endre oss selv. Han har samtidig aldri sagt at noe spesifikt, brått og konkret skulle skje rundt eller på 21. desember 2012. I senere tid har han holdt ved at 2012 er en markering i et større tidsspenn, hvor tiden er moden for transformasjon.

Pinchbeck opprettholder på denne måten apokalyptisk tid, og høsten 2013 startet han et nettbasert talkshow kalt *Mind Shift*. Programmet ligger ute på nett mot betaling og beskrives slik:

«Mind Shift is a new kind of talk show for a new era. Host Daniel Pinchbeck focuses on the deepest issues impacting our world today. Featuring top intellectual heavyweights and cultural superstars, Pinchbeck and his guests explore topics like the future of civilization, technology, spirituality and an emerging new paradigm for humanity» (Gaiamtv.com).

Episodene omhandler blant annet kunst, enteogen praksis, feminisme, vitenskap, det paranormale, menneskehetens framtidsutsikter, hvorav den siste episoden omhandler 2012-profeti og mayafolkets tradisjoner (MindShiftEp10). Beskrivelsen av episoden gjentar det som Pinchbeck har gjentatt flere ganger:

«The transition of the Mayan calendar was not meant to herald the end of the world. We have entered into a new period of slow transformation and awakening» (ibid.).

Han tar slik avstand fra dommedagsprofetier og oppfatningen om at 2012 representerte en brå overgang, noe som han tidligere også har markert som ikke en del av hans budskap. Han skrev et innlegg på realitysandwich.com den 21. desember 2012 hvor han starter innlegget med å ta avstand fra andre 2012-profeter og deres feilslåtte profetier:

«Apparently, a galactic superwave is not engulfing our planet, as LaViolette proposed. We are not confronting immediate cataclysmic earthquakes and volcanic eruptions, as Hancock sensationally predicted in his bestselling *Fingerprints of the Gods*. We are, also, not suddenly attaining collective enlightenment as Calleman, Arguelles, and John Major Jenkins conceived. Our pineal glands are not being instantaneously flooded with DMT, as Wilcock concocted. We have not reached the Eschaton or Singularity, where time collapses as we construct the final technological object at the end of history and

complete the Great Work of alchemy, as McKenna playfully projected. We are not ascending out of our bodies into the astral plane. But does this mean that this threshold was meaningless? Not at all» (Pinchbeck 2013b).

Broers ville ha havnet i samme kategori som Wilcock, og vil dermed være en av de som Pinchbeck mener er feilslått. Innlegget omhandler hans skuffelse over at media har fremstilt 2012 som en dommedag fylt av ødeleggelse. Han skriver at han har blitt misforstått og at han hele tiden har ment at 2012 var en vippepunkt i en langstrakt bevissthetstransformasjon, som han mener skal forekomme over de neste tiårene. Han skriver videre om miljøproblematikk, forurensning og krig som symptomer på vår uvitenhet. Løsningen hans er en global oppvåkning, som han mener er på vei:

«The only way we will be able to confront the extreme challenges facing us is through a planetary awakening of consciousness and a global movement of civil society. [...] We are coming into the realization that our human family constitutes a single collective organism—one that is in symbiotic relationship with the planetary ecology as a whole. As we shift into this understanding, we will redesign our social, cultural, political, financial, technological, and industrial systems so they support the health of the biosphere in its entirety. This will require a massive shift in priorities for us as individuals, as well as a new mythological underpinning for our civilization as a whole. We will shift from quantitative and materialist values to qualitative ones that include a spiritual or psychic dimension. When we act, we will be mindful of the whole of humanity, and the future of the earth—not just our own wants and desires» (ibid.).

I sitatet kan vi lese om skiftet fra kvantitet til kvalitet, som er realiseringen av den intensiverte bevisstheten, og at det er individets ansvar. Individet skal realisere intensivert bevissthet for deretter å kunne ta ansvar for mer enn kun sine egne lyster og ambisjoner. Den post-apokalyptiske kognitive dissonansen har ikke endret seg fra den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Holdningen hans er fortsatt at vi ødelegger verden med vårt materialistiske sinn og forbrukermentalitet, mens han mener at vi burde oppnå den intensiverte bevisstheten for å sakralisere tilværelsen. Hans verdslige orienterte rasjonalisering fortsetter å bygge forventninger om at menneskeheten selv skal våkne opp og endre verden, da det ikke er noen transcendent kraft som skal transformere oss. Han gjentar i innlegget at han mener vi selv har ubevisst villet frem en krise, som han mener skal tvinge frem transformasjonen. I den sammenhengen blir *latente* psykiske evner nevnt, som han mener vil aktiveres av transformasjonen. Vi har skjønt at han mener virkeligheten har et åndelig aspekt, men de psykiske evnene vil kun realiseres om vi klarer å transformere oss selv. Han refererer til

futuristen Barbara Marx Hubbards 'bevisst evolusjon', som er hentyder til bevisste valg med tanke på hvilken vei evolusjonen vår skal ta:

«We are realizing that we have the capacity to advance evolution in all areas of life—and in fact have no choice but to accept this responsibility. But we can only do this properly when we adapt a Christ-like or Buddha-like sensibility, based on empathy and compassion for all of humanity and all of the species that share the earth with us.» (ibid.)

Han ender innlegget med at det er opp til oss om vi velger å benytte oss av den muligheten som 21. desember 2012 representerer. Apokalypsen til Pinchbeck blir en transformasjonsprosess hvor individer må gjennomgå innvielse for å oppnå den intensiverte bevisstheten, og så spre formaning om handling i tråd med den høyere funksjonen (i.e. transpersonlig posisjon). Transformasjonen blir ikke gitt noen spesifikk dato av ham, og han gjør det ganske vagt når han skriver at det vil skje i løpet av *de neste tiårene*.

Han skrev et nytt innlegg 7. februar 2013, hvor han fortsetter å fortelle om miljøkrisen og at vi er på vei mot ødeleggelse:

«Over the next decades, the onslaught of climate change and other aspects of our ecological crisis will bring to an end the delusions of our present society, and force humanity to develop a new understanding of our world – to create a new planetary culture. The kind of linear growth and development that The Wall Street Journal and the World Bank still promote is no longer plausible, and will quickly lead to our doom. Without an awakening of consciousness and a radical change of direction for our civilization, it is quite possible that humans will not survive as species on this planet - the present generations may live through a totalizing collapse of the ecosystem and the beginning of our own dreary plunge toward self-extinction.» (Pinchbeck 2013c)

Hans profetiske utsikter baseres her på et katastrofalt scenario, men det skyldes ikke naturkatastrofer slik som vulkanutbrudd, asteroider eller massive jordskjelv. Menneskeheten er med andre ord ikke et offer, for det er menneskeheten selv som skaper ødeleggelsene. Han skriver videre at motkulturen på 60-tallet forble et uferdig prosjekt, som vi nå må fullføre. Han omtaler også 60-tallet i TfC-dokumentaren, hvor han beskriver 60-tallet som den første fasen i en innvielsesprosessen (TfC:42.00). Innvielsesprosessen er med andre ord sosialt, kulturelt og politisk betinget.

Han fokuserer en del på empati og samhold, og at samarbeid i stedet for kapitalismens konkurranseprinsipp er det som gjelder. Det åndelige i hans virkelighetsbilde blir som sagt at man har et mer intimt og nært forhold til verden rundt seg, og ikke oppfatter en selv som

avkuttet fra verden man lever i. Vi kan si at kultur spiller en stor rolle i Pinchbecks visjon, og at hans profeti omhandler mer aktivisme enn åndelig transformasjon. Han rasjonaliserer at en transformasjon vil komme fordi vi står overfor en materiell og verdslig krise, og løsningen er ikke magisk eller transcendent orientert.

Han skriver videre i innlegget om den transpersonlige posisjonen og menneskeheten som en realisert supraorganisme (Pinchbeck 2013c). Supraorganismen vil bli den nye globale kulturen. Han mener at vi skal kontrollere kultur og ikke være offer for kultur, hvor han gir et sitat hentet fra Terence McKenna: «Culture is our operating system» (ibid.). Å kontrollere kulturen og ikke å bli kontrollert av kulturen er en parallell til bevisst evolusjon, hvor vi kontrollerer evolusjonen vår og ikke omvendt.

I senere innlegg på realitysandwich.com har han skrevet om bevissthet, jordbruk, økologi, enteogener, kunst og bevissthet, men han har ikke skrevet noe særlig mer om 2012. Han jobber videre med å realisere visjonen om den intensiverte bevisstheten og supraorganismen. Talkshowet *Mind Shift* er et eksempel på hans videre innsats for å realisere visjonen sin. Vi kan si at han fortsetter å opprettholde apokalyptisk tid fordi den profetiske visjonen hans er en transformasjon som menneskeheten selv må gjennomføre, og om transformasjonen feiler så kan han si at profetien fortsatt er blitt oppfylt.

4 Kapittel 4 – konkluderende kommentarer

4.1 Innledning

Vi skal nå oppsummere funnene og sammenligne Broers og Pinchbecks kognitive mønstre og rasjonaliseringsstrategier. Den kognitive dissonansen deres ligner hverandre i kraft av oppfatningen om det åndeliges fravær i det verdslige, men begrunnelsene deres er ganske forskjellige. Jeg vil først gå gjennom de kognitive mønstrene, for deretter å ta tak deres narrative rasjonaliseringer hvor vi skal se nærmere på narrativenes dramaturgi. Vi skal deretter se på hvordan de mente/mener vi skal frigjøres ved at det åndelige realiseres. I siste instans skal vi se på hvordan de har lindret kognitiv dissonans, og hvordan det har vært en pådriver i konstruksjonen av narrativene.

4.2 Kognitive mønstre og rasjonaliseringer: Sakralisert materialisme versus universmaskinen

Pinchbeck og Broers skapte to forskjellige virkelighetsbilder, med forskjellige utgangspunkt i deres rasjonaliseringer av pre-apokalyptiske kognitiv dissonans. Vi kan si at den kognitive dissonansen deres omhandlet et fravær av det åndelige i det verdslige, men de hadde forskjellige ideer om hvor det åndelige befinner seg og hva som skal til for at det åndelige realiseres. Universmaskinen og den sakraliserte materialismen representerer to forskjellige kognitive mønstringer, og vi skal nå se på hva de kognitive mønstringene skapte.

I universmaskinen får mennesket og Gud samme rolle, fordi vi blir koblet til den transcendent bevisstheten og blir gitt potensialet til å *kontrollere* universet. I integrasjonsnettverket til universmaskinen er den organiserende rammen *en maskin*, og de andre integrasjonsnettverkene fokuserer en del på teknologi. Han gjør på denne måten det verdslige til noe maskinelt, eller mekanisert. Bildeskjemaet *beholder* oppstår i kraft av fokuset på innholdet av datamaskinen (e.g. operativsystem), som også vedrører universets innhold. Avgrensningen til beholderen er G4, som posisjoneres utenfor universmaskinen. Broers bruker også bildeskjemaet *beholder* i beskrivelsen av fiskeakvariet hvor romtid er en beholder. Vi ser dermed et mønster i Broers virkelighetsbilde, hvor han skiller det transcendent fra det verdslige ved bruk av bildeskjemaet *beholder*. Vi finner også bildeskjemaet *utvidelse* i universmaskinen, hvor beholderen (i.e. datamaskinen) utvides, og bevissthet blir mye mer omfattende enn vår normale bevissthet. Hans rasjonalisering av hvorfor vi ikke tar del i den transcendent bevisstheten er «the veil of forgetting», som gjør

slik at vi har et egoistisk fokus (i.e. egobevissthet) og ikke er klar over at vi egentlig er en del av Gud. «The veil of forgetting» bygger således på bildeskjemaet *hinder*. Hans pre-apokalyptiske rasjonalisering er at en magisk kausalitet vil oppløse hinderet, slik at vi frigjøres og kan ta del i den transcendent bevisstheten. De kognitive mønstrene i universmaskinen omhandler skillet mellom det verdslige og transcendent, hvor han gjør det verdslige til noe illusorisk, sekundært og mindre viktig.

Broers gjør også hjernen vår til en *beholder*. Hjernen inneholder DMT og egobevisstheten. I SR-dokumentaren sies det også at sinnet vårt ikke kun eksisterer i hjernen vår (SR:10.45). Tanken om at sinnet ikke er begrenset til hjernen skaper en oppfatning hvor hjernen er en begrensning, og at det som eksisterer utenfor *beholderen* (i.e. hjernen) er fritt og fullt av potensial, lik den transcendent bevisstheten utenfor romtid. I den post-apokalyptiske hjernen begrensningen oppløst som gjør at «the veil of forgetting» ikke lenger gjelder. Vi får da det komplekse bildeskjemaet *en bevegelse fra en posisjon i et nettverk av posisjoner i en beholder, og ut av beholderen til en posisjon som styrer nettverket*. Bevegelsen ut av det verdslige og over i det transcendent hvor en magisk kausalitet overtar, er hovedmomentet i Broers virkelighetsbilde. Pinchbecks sakraliserte materialisme gjør det motsatte.

Pinchbecks sakraliserte materialisme er bygd på bildeskjemaer som omhandler integrering i stedet for adskillelsen vi finner i universmaskinen. Bildeskjemaet i sakralisert materialisme er *integrasjon av deler i en helhet*, hvor bevissthet, materie, rom og tid samles og integreres i én helhet. Integreringen erstatter på denne måten transcendens med immanens, som er det motsatte av hva Broers gjør. Pinchbeck gjør det transcendent og verdslige til det samme, som gjør det verdslige til noe vi ikke skal flykte fra men heller omfavne. Den intensiverte bevisstheten utdyper hans søken etter intimitet med det verdslige. Integreringen og intimiteten representerer et åndelig forhold til vår materielle verden, hvor vi får et sakralisert forhold til verden.

Det er i den intensiverte bevisstheten at sakralisert materialisme realiseres som et verdensbilde. Bildeskjemaet i den intensiverte bevisstheten er *forening av motsetninger ved nedbrytning av grenser*. Foreningen av de tidligere bevissthetsstrukturene og vår nåværende bevissthetsstruktur skaper den intensiverte bevisstheten, som realiserer intimiteten, åndelige symbiosen og selvet (i.e. transpersonlig posisjon). Den intensiverte bevissthetsstrukturen vil tilsi at vi har et åndelig meningsforhold til verden og anerkjenner at vi er en del av en større helhet. I integrasjonsnettverket vedrørende innvielse er det et komplekst bildeskjema som

omhandler bevegelsen i innvielsen. Bildeskjemaet er *en bevegelse vekk fra en isolert posisjon til en integrert posisjon*. Innvielsen representerer utviklingen hvor individet går fra å være egoistisk «kidult» til å være en empatisk og kollektivt engasjert person (i.e. transpersonlig). Vi finner samtidig bildeskjemaet *vekst*, som omhandler utvidelsen fra ego/individ til kollektiv.

Broers oppretter et skille med universmaskinen og forsterker det i presentasjonen av hvordan vår post-apokalyptiske hjerne fungerer. Han mener vi skal overskride grensen mellom det verdslige og transcendent, og det kan sies at det ligger en slags forening i det, men skillet mellom det transcendent og verdslige vedvarer i skillet mellom vinnerne og taperne. Det verdslige vil fortsette å være illusorisk og sekundært i forhold til det transcendent. Pinchbeck bryter ned grensen mellom det transcendent og verdslige med immanens. Den organiserende rammen til sakralisert materialisme er *væren*, og i kontrast til universmaskinens teknologisering av universet så gjør Pinchbeck *væren* til en organisk helhet. Han bruker bevissthetsevolusjonskonseptet til å skape den intensiverte bevisstheten som representerer integrasjonen av mennesket i verden, i stedet for en reise ut av det verdslige. Universmaskinen og sakralisert materialisme viser at Broers er transcendent orientert mens Pinchbeck er verdslig orientert.

4.2.1 Magisk og materiell kausalitet

Pinchbeck forfektet ikke en magisk kausalitet som overstyrer materiell kausalitet, men en åndeliggjøring av det verdslige og materiell kausalitet. Åndeliggjøringen av det verdslige skjer ved at det transcendent blir immanent. Det kan sies at Pinchbeck posisjonerer bevissthet slik at bevissthet kan ha en direkte påvirkning på materien. Han skriver som sagt at bevissthet bruker materien slik vi bruker en datamaskin og kaller det en transcendent bevissthet, som ligner Broers bruk av datamaskin metaforen. Pinchbeck er på den måten innom new thought-arven, men forskjellen er at han gjør transcendent bevissthet til immanent bevissthet og attribuerer ikke en magisk makt til den *immanente bevisstheten*. Han mener ikke vi uten videre kan transformere det verdslige med en slags magisk bevissthetstilstand. Profetien hans innehar derfor ikke en transcendent rasjonalisering. Han forholder seg til materiell kausalitet slik vi kjenner den.

Pinchbeck skaper i midlertid en avstand til materiell kausalitet når han skriver om synkronisiteter og daimonsk akausalitet, men han fremmer fortsatt ikke en magisk kausalitet. Akausalitet i hans virkelighetsforståelse er meningsforholdet mellom individet og omverdenen, som den åndelige symbiosen også representerer. Det er fortsatt ikke noe magisk

som overstyrer det materielle, men meningsforholdet som endres. Menneskets meningsforhold til det verdslige og materielle er nettopp det visjonen hans omhandler, og ikke en transformasjon av materien. Broers skiller seg fra Pinchbeck ved at Broers visjon omhandler en transformasjon av det fysiske (i.e. hjernen) og subjektets posisjonering vekk fra det verdslige.

4.3 Kontrafaktiske narrativer, dramaturgi og dynamisk apokalyptikk.

4.3.1 De kontrafaktiske elementene

Kontrafaktisk tenkning skaper profetenes apokalyptisk narrativer. Profetene bruker fantasi, spekulasjon, fiktive og hypotetiske scenarier til å skape et narrativ som leder til et framtidsscenario som lindrer kognitiv dissonans. De bruker med andre ord kontrafaktisk tenkning til å rasjonalisere seg frem til hvordan en transformasjon vil balansere forholdet mellom deres tro/verdier/mening og omverdenen.

De kontrafaktiske elementene vi finner hos Broers omhandler de høyere dimensjonene (i.e. det transcendent), romtid som en illusjon, at DMT setter oss i kontakt med de høyere dimensjonene (i.e. enteogen funksjon), at hjernen fungerer som en TV-mottaker og at hjernen posisjoneres som et brukergrensesnitt for Gud. Her er det både verdslige og transcendent kontrafaktiske elementer. DMT, hjernen og TV-mottaker er verdslige elementer, mens den Gud og de høyere dimensjonene er transcendent. Han bruker en blanding av kontrafaktiske elementer, og knytter dem samtidig sammen med magisk kausalitet. I universmaskinen oppstår det kontrafaktiske scenariet hvor universet er en maskin som blir styrt av Gud. Den post-apokalyptiske hjernen viser Broers visjon om at det transcendent overtar, og vi blir Gud. Pinchbecks kontrafaktiske elementer omhandler også det transcendent, som han gjør til en immanent kollektiv bevissthet i kvanteskummets kontinuum. Det kollektiviserende strekkes lengre i synkronisiteter, det daimonske og arketyper, som han mener binder oss sammen med omverdenen. Bevissthetsevolusjonen og de tidligere bevissthetsstrukturene er også kontrafaktiske elementer, som gir narrativet hans et utgangspunkt. Den kontrafaktiske logikken er at en bevissthetsevolusjon vil tilsi at vi vil oppnå en ny og annerledes bevissthet i fremtiden. Han forankrer da overgangen til 2012, og sier at vi er i ferd med å gå over til den intensiverte bevisstheten.

Pinchbecks innvielse representerer også et kontrafaktisk scenario. Innvielse blir her et ganske generalisert og vagt konsept, som han mener vil resultere i at de høyere funksjonene aktiveres,

slik at vi blir mer empatiske og kollektivt orientert. Hovedmomentet i visjonen hans søken etter visjon, som konkretiserer med innvielseskonseptet sitt. 2012RQ er en fortelling om hans søken etter åndelig innsikt og profetisk visjon, og at han gjennom en personlig reise med diverse prøvelser oppnår dette. Det kontrafaktiske ligger i at *hvis nok av oss* gjennomgår *innvielse* så vil vi kunne avvikle krisen og unngå katastrofe. Han presenterer et kontrafaktisk scenario hvor vi selv skal omforme verdenssamfunnet ved oppnåelse av intensivert bevisst via innvielse, hvor vi skal leve i et naturvennlig og harmonisk verdenssamfunn. Selv om det er kontrafaktisk, så er narrativet utformet i henhold til materiell kausalitet. Vi finner ikke noen radikale endringer som kommer av magisk kausalitet. Pinchbecks oppfatning av det overnaturlige blir tilsidesatt i visjonen hans om en transformert verden.

Broers skaper en helt egen verden basert på tanker om transcendent sfærer og høyere dimensjoner. Han segregerer det kontrafaktiske fra «det faktiske», som er materielle hendelser i romtid. Hendelser som han mener er tegn på den kosmiske viljens handlinger forekommer faktisk, slik som solstormer, men han bruker kontrafaktisk tenkning til å konstruere en intensjon bak dem. Dette kommer av semiotisk promiskuitet, som vi også ser hos Pinchbeck. Han viser også til tegn i tiden som han mener signaliserer krisen og omveltningen i bevissthetsstrukturen vår, slik som occupy-bevegelsen og den arabiske våren. Miljøkrisen og forbrukersamfunnets rovdrift blir tegn på katastrofale følger av at vi ikke har antatt den nye bevisstheten. Han mener som sagt at vi har ubevisst skapt krisen, som også er et resultat av kontrafaktisk tenkning hvor han tillegger overgangen til den intensive bevisstheten en intensjon. Forskjellen mellom Broers og Pinchbeck er at Broers skaper en løsrevet kontrafaktisk sfære utenfor det verdslige i romtid. Pinchbeck omformer meningsinnhold/-forhold i det verdslige. Han spiller på faktiske tilstander og materiell kausalitet, som gjør det til noe mer håndfast og konkret. Forankringen i det verdslige minsker kontrafaktiske elementer, som gjør at deler av hans apokalyptiske visjon kan faktisk forekomme, eksempelvis miljøkatastrofer, krig eller den arabiske våren.

Pinchbecks kontrafaktiske elementer skaper et narrativ som promoterer miljøbevissthet og en egalitær holdning i stedet for kapitalisme og forbrukerrovdrift. Han snakket om *opplyst anarki* i TEDx-foredraget. Landes (2011:26) skriver om søken etter anarki i hans definisjon av egalitær millennialisme, og at det preges av frivillighet. Pinchbeck mener det er opp til oss å søke innvielse, som innebærer frivillighet, men han legger opp til et press med advarsel om katastrofale følger hvis ikke bevissthetstransformasjonen skjer.

Det kontrafaktiske er som sagt en måte for oss å skape forståelse og mening uten å måtte være helt og holdent korrekt. I Pinchbecks rasjonalisering oppstår anmodning til holdningstransformasjon og aktivisme, mens Broers forfekter en vagere anmodning. Han bruker kontrafaktiske elementer i et forsøk på å bevise en transcendent makts vilje og innvirkning på oss. New age-arven som Pinchbeck bærer på forfekter verdslig handling i tråd med materiell kausalitet, mens new thought-arven hos Broers forfekter søken etter transcendent sannhet og magisk kausalitet. Broers hyperbevissthet er et transcendent og magisk perspektiv, mens den intensiverte bevisstheten omhandler endring av et verdslig perspektiv.

4.3.2 Narrativ rasjonalisering

Pinchbecks skriver om en bevissthetsevolusjon og utviklingen av menneskets forhold til rom, tid og materie. Begynnelsen i narrativet hans er *opprikkelsen* i den arkaiske bevissthetsstrukturen. Han rasjonaliserer den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen ved å redegjøre for det moderne menneskets mangler sammenlignet med de tidligere bevissthetsstrukturene, som han mener hadde et åndelig orientert verdensbilde.

Broers narrativ starter med universets skapelse, da Gud satte i gang universmaskinen. Han lindrer den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen med ideen om «the veil og forgetting». Glemselens slør ble skapt av Gud med hensikten om å skape verdslig erfaring som Gud kan høste. Vi vet derfor ikke at vi er en del av Gud, og egentlig transcendent vesener, og at vi er fanget i det verdslige som ofre av materiell kausalitet.

Broers retoriske epoke preges av determinismen i universmaskinen, hvor alt er planlagt og bestemt på forhånd. I de høyere dimensjonene eksisterer informasjon som bestemmer hvordan alt skal se ut og fungere. I følge ham var den kosmiske viljens, Guds, plan å vekke oss rundt 2012. Han mener at transformasjonen ble satt i gang, men at det er nå opp til oss å søke selvet vårt i det transcendent. Når vi gikk over i hans retoriske epokes *etter* så forsøkte han å peke til astronomiske hendelser som tegn på transformasjonen. Han brukte en scientistisk ladet retorikk til å formulere rasjonaliseringen hans om at transformasjonen var på vei, men etter hvert gikk han over til å promotere en aktiv søken etter selvet. Han mener begrensningen er brutt opp og at det nå er opp til oss. Han gikk derfor fra det passive, hvor den aktive aktøren var den transcendent kraften (i.e. Gud), og over til aktiv handling. Det transcendent ble ikke fratatt sin makt, men det er ikke lenger slik at vi skal bli *hentet* ut i det transcendent.

Pinchbecks retoriske epoke skiftet lite fra *før* til *etter*. Narrativet hans går fra opprinnelsen i det arkaiske til den intensiverte bevisstheten, som er hans retoriske epokes *etter*. Han har fra starten hatt et fokus på sakralisering av det verdslige (i.e. sakralisert materialisme), som innebærer en visjon om et globalt kollektiv tuftet på empati, samarbeid og miljøvennlige løsninger. Han fremmer det åndelige som meningsbærende, i den forstand at han forfekter det åndelige som en kontrast til den tomme og nihilistiske forbrukerkulturen som materialismen representerer for ham. Hvis det åndelige meningsforholdet til materie ikke opprettes via innvielse og visjon, skapt av synkronisiteter og daimonske krefter, så vil krisen han mener vi står overfor ende i katastrofe.

Pinchbecks narrativ endrer seg noe i hans post-apokalyptiske rasjonaliseringer. Han skaper en katastrofal apokalyptisk visjon når han skriver at hvis ikke nok folk gjennomgår innvielse slik at de oppnår en intensivert bevissthet så vil krisen ende i katastrofe. Han går da vekk fra det transformative og over i katastrofal tenkning, men katastrofe er fortsatt ikke apokalypsens mål. Narrativet hans omhandler menneskehetens bevissthetsevolusjon som skal lede til en ny bevissthetsstruktur, men at vi selv må aktivt gå inn for å oppnå det. Han har i kontrast til Broers hele tiden forfektet at vi må aktivt ta del i transformasjonen, mens passivitet er det som vil forårsake ødeleggelse. Overgangen i Pinchbecks retoriske epoke representerer en overgang fra passivitet til en aktiv holdning, fordi vi blir bevisste og skjønner at vi må gjøre noe som forhindre mer ødeleggelse av verden. Katastrofe hos ham blir en slags straff for at vi ikke klarer å gjennomgå innvielse, innse våre feil og oppnå intensivert bevissthet. Straff, determinisme og feil bringer oss til det narrative samspillet mellom komedie og tragedie.

4.3.3 Komedie-tragedie

Pinchbeck presenterer et narrativ som hovedsakelig er komedie-basert. Vi innehar nå den mental-rasjonelle bevissthetsstrukturen, som er feil fordi den er tom og har utspilt sin nytte. Krisen er konsekvensen av feilen, som vi vil innse med den intensiverte bevisstheten. Tragedie vil overta Pinchbecks narrativ hvis vi ikke går over i intensivert bevissthetsstruktur. Vi vil da møte en ende som er tragisk, fordi narrativet ender med en avstraffelse som ikke åpner for andre muligheter. Når krisen ikke avvikles så vil det resultere i ødeleggelse, som er en endelig konsekvens av menneskehetens feilinger og representerer en lukket skjebne. Komedien handler om å innse feilen, og innvielse vil resultere i den transpersonlige posisjonen hvor vi innser at vi ikke kan oppføre oss som grådige og egoistiske «kidults». Enden på narrativet hans blir da åpen og full av muligheter hvor mennesket går i møte med en lys fremtid.

Broers presenterer i hovedsak en komedie, hvor transformasjonen åpner opp en fremtid bokstavelig talt uten begrensninger og uendelige muligheter. Vi finner samtidig en tragedie i narrativet hans, i form av taperne. Vinnerne vil oppnå en lys fremtid med guddommelige muligheter, mens taperne vil lide i angst og depresjon og vil deretter sannsynligvis forgå. Det er veldig lite fokus på det tragiske i Broers narrativ, foruten om taperne og at egoistisk tenkning (i.e. egobevissthet) har resultert i lidelse. Han skriver som sagt at transformasjonen skal skape en ny menneskehet, hvor det ikke er plass til de som ikke kan slutte å tenke egoistisk. Forskjellen mellom Pinchbeck og Broers er da at Pinchbeck gjør krisens katastrofale konsekvenser gjeldende for hele menneskeheten, mens hos Broers gjelder det tragiske kun taperne. Vinnerne vil seire på grunn av at begrensningen har magisk blitt fjernet. Han forfektet at transformasjonen, utløsningen av DMT i hjernen, skulle oppleves av alle, men at det kun ville oppleves tragisk av noen få. Pinchbecks dramaturgi skapes av at det er helt og holdent vårt eget ansvar, hvor enten verden som en helhet blir endret til det bedre eller så vil vi ødelegge verden vår.

Broers presenterer en transcendent-verdslig dramaturgi, hvor det transcendent skal realiseres i det verdslige. Når han skaper et narrativ hvor mennesket inntar en passiv posisjon, så skapes det mindre skyld for menneskets del. Vi skal bli transformert av Gud, mens Pinchbeck gir oss all skylden. Pinchbecks narrativ er derfor mye mer skyldbetont. Narrativet hans er hovedsakelig tuftet på komedie fordi han presenterer en visjon om en lys og åpen fremtid, men hvis det ikke skjer så tar tragediens skyldsmekanisme over for komediens opplysning.

Broers vanskeligstiller seg selv ved å bero på en transcendent kraft, og når det ikke har skjedd noe så gir han mennesket en mer aktiv rolle i narrativet. Han går derfor over til en mer skyldbetont dramaturgi (i.e. tragedie) i likhet med Pinchbeck. Han mener da at vi selv har ansvaret for å oppnå kontakten med det transcendent og realisere selvet vårt i romtid.

Forskjellen mellom Pinchbeck og Broers er ikke så enorm i deres retoriske epokers *etter*. Begge mener mennesket må aktivt gå inn for at transformasjonen skal fullendes. De er begge overbevist om at vi er inne i en transformativ periode, og at tiden er moden for en ny menneskehet. De skiller lag vedrørende transcendent og verdslig fokus. Pinchbeck mener vi skal skape et globalt harmonisk og enhetlig fellesskap som har et intimt og nært forhold til materiell eksistens, mens Broers mener vi skal realisere det transcendent og innse at det materielle og verdslige er illusjoner. Disse scenarioene er komedien. Pinchbeck forfekter tragedie hvis visjonen ikke blir oppfylt hvor et annerledes scenario inntreffer. Broers skriver at vi *er* kosmos, og han mener i tråd med new thought-arven at vi kan når som helst realisere det

transcendente. Vekslingen mellom tragedie og komedie kan videre belyses av Landes typologi.

4.3.4 Skiftende apokalyptiske kategorier

4.3.4.1 Egalitært og hierarkisk

Både Pinchbeck og Broers forfekter en egalitær apokalypse, fordi visjonene deres ikke innebar noen elite eller lederskikkelse som var ment å være Guds sendebud på jorden. Det nærmeste vi kommer hierarkisk apokalypse er når Broers skriver at de høyere dimensjonene er den primære virkeligheten, mens det verdslige er illusorisk. Det innebærer et hierarki, og når han skriver om vinnerne versus taperne så blir vinnerne på en måte Guds sendebud, fordi de innser at de er en del av Gud i G4 (i.e. *høyere* dimensjon). Taperne vil tilhøre det illusoriske og sekundære mens vil vinnerne tilhøre det guddommelige og primære.

Pinchbeck skaper også en slags elite i formuleringen av hans innvielseskonsept. Han gjør så de som har gjennomgått innvielsen vil vite bedre og være overlegne de som ikke er innvidd, og sier at hvis nok av oss gjennomgår innvielsen så kan vi redde verden. De innvidde blir således en elite som frelser verden med handling i fra en transpersonlig posisjon. Det hierarkiske aspektet ved Broer og Pinchbeck er sekundært til deres egalitære visjoner, men det er et skille mellom de som transformeres og de som ikke gjør det. De vil begge ha en global omveltning men skaper samtidig en *utgruppe*.

4.3.4.2 Innovativt og restaurerende

Broers skiller seg samtidig fra Pinchbeck med tanke på skillet mellom de to grupperingene. Han mener vi opprinnelig var i enhet med Gud, eller var klar over vår guddommelige enhet, før «the veil of forgetting» ble skapt. Når vi igjen blir forent med det guddommelige, så vil vinnerne forflyttes til det transcendent, mens taperne vil forbli i det verdslige med egobevissthet. Hans profeti blir på den måten restaurerende, fordi han ser tilbake til da vi var en med Gud. Visjonen hans innebærer med andre ord tilbakevendelsen av selvet, eller Gud. Han havner samtidig i den innovative kategorien fordi han mener vi vil se en ny menneskehet, som vi ikke har tidligere sett. Menneskeheten har ikke vært koblet til det guddommelig som en art, slik han fremstiller mennesket og dets evolusjon. Det er selvet, eller vår udødelige sjel, som er av det guddommelige, mens mennesket og egobevissthet har blitt skapt av evolusjon.

Pinchbeck har også et restaurerende aspekt ved hans visjon, på grunn av søken tilbake til det arkaiske, magiske og mytiske. Han fremstiller de tidligere bevissthetsstrukturene som noe mer

meningsfullt og dydig enn det mental-rasjonelle. De tidligere bevissthetsstrukturene var mer i kontakt med omverdenen og det åndelige, mens det mental-rasjonelle har distansert seg fra det åndelige og omverdenen. Samtidig forkaster han ikke progresjonen, kunnskapen og forståelsen som det mental-rasjonelle har skapt. Den intensiverte bevisstheten representerer en ny form for bevissthet som vi tidligere ikke har opplevd. Den nye bevissthetsstrukturen representerer en fornyet menneskehet i likhet med Broers fornyede, transcendent menneskehet. De presenterer således hovedsakelig innovative visjoner med av restaurerende faktorer. Resultatet blir at de begge forsøker å bringe opprinnelsen i deres narrativer inn i nåtid og få opprinnelsen til å passe med nåtid, som skal bli vår fremtid.

4.3.4.3 Katastrofe og transformasjon – aktivt og passivt

Pinchbeck og Broers presenterer transformative scenarier, men ingen av dem mener transformasjonen er frivillig. Pinchbeck mener krisen krever at vi endrer oss, mens Broers mener transformasjonen er pålagt oss. Begge scenarioene presenterer således passivitet. Vi blir tvunget til endring. Det aktive aspektet ved Pinchbecks pre-apokalyptiske rasjonalisering skilte ham fra Broers, men i post-apokalypsen har Broers gått over til å kreve aktiv søken etter selvet. Vi må således aktivt gå inn for å søke selvet for å kunne ta del i det transcendent.

Broers mener egoet er årsaken til katastrofe og lidelse, fordi egoistisk tankegang har resultert i krig og masse mord. Pinchbeck mener den mental-rasjonelle bevissthetsstrukturen har endt i nihilisme og destruktive mønstre. De er begge opptatt av egoet og rasjonalitet som motpoler til det åndelige selvet og intuisjon. Intuisjon blir definert som det som har blitt skyvet til siden av det moderne mennesket, mens rasjonalitet har forårsaket destruktivitet.

Pinchbeck mener vi vil oppleve egofrihet, hvor egoet ikke vil forsvinne, men at vi vil ikke lenger bli styrt av egoets impulser og lyster. Det transformative aspektet ved visjonene deres er preventive angående katastrofe. I Pinchbecks narrativ er transformasjonen i gang, som han ser tegn til, mens ødeleggelse ligger i bakgrunnen og truer. Broers mener begrensningen har blitt fjernet og at vi har muligheten til å oppnå transformasjonen. Begge presenterer således en visjon som sier at transformasjonen er i gang, men at ansvaret ligger på våre skuldre.

4.4 Frihet – verdslig eller transcendent: New age versus new thought

New age sensu stricto var en apokalyptisk bevegelse som søkte å etablere en ny tidsalder gjennom verdslig handling, ved å forme kollektiver som skulle bringe den nye ånden inn i en verdslig form/struktur. Pinchbeck bygger videre på new ages apokalyptiske visjon om en ny

tidsalder hvor vi er harmonisert med naturen og hverandre. Fokuset hans er meget verdslig når det vedrører selve transformasjonen. Han fokuserer på maktstrukturer i verdenssamfunnet og at vi må frigjøre oss fra store bedrifter, forbrukersamfunnets rovdrift og det materialistiske perspektivet. Broers sier lite konkret om maktstrukturer.

Visjonen til Pinchbeck er forankret i konkrete og verdslige løsninger, slik han snakker om i TEDx-foredraget. Han forankrer profetien sin i problemer vedrørende økonomi, miljø, politiske strukturer og kulturelle faktorer. Broers forflytter fokuset så langt vekk fra det verdslige at det eneste som vedblir er (pseudo)vitenskap som skal bevise den kosmiske viljens hånd i astronomiske hendelser. New thought-tradisjonen videreføres i det transcendent narrativet hans, og det forankres i lite annet enn metafysisk tankegods. Hovedfokuset hans er det transcendentes magiske makt over materien. Pinchbeck oppfordrer til faktisk handling så den nye bevissthetstilstanden kan realiseres.

4.4.1 Tidsfrihet og den tidløse veven

Vi kan også se forskjellen mellom verdslig og transcendent tidsforståelsene til Broers og Pinchbeck. I beskjeden fra Quetzalcoatl sies det at vi må søke inn *i* materien for å nå evigheten, mens Broers søker ut i det transcendent for å nå evigheten. Det tidløse er en faktor i begge narrativene, men tidsfriheten hos Pinchbeck defineres som en materiell tilværelse i kontrast til den evige transcendent tilværelsen hos Broers. Tidsfriheten til Pinchbeck omhandler frigjørelse fra tidspress og lineær progresjon slik at man er fri *i* tid, mens Broers *tidløse vev som vever tid* omhandler å flykte fra tid. Evigheten i det transcendent er løsrevet fra romtid, og er det som skaper romtid. Tidsfrihet gjør ikke så tid slutter å eksistere, men så man får et annerledes forhold til tid. Det viktigste aspektet ved Pinchbecks tidsfrihet er frigjørelse fra rotteracet, hvor 'tid er penger'. Frihet er dermed å omforme menneskets holdning til tid.

4.4.2 Egofrihet og egobevissthet

Frigjøring i narrativene deres omhandler som sagt også skillet mellom ego og selvet, eller intuisjon versus rasjonalitet. Broers skaper et skille mellom egobevissthet og transcendent bevissthet. Den transcendent bevisstheten representerer flukten ut av beholderen som er romtid. Pinchbecks egofrihet representerer frihet fra egoets fengslende lyster, men man har fortsatt et fullt funksjonelt ego. Pinchbecks egofrihet er ikke å være bundet av det moderne sinnets egoisme. Broers mener det verdslige som en helhet er noe sekundært og korrump. Han forbinder intuisjon med selvet og Gud, mens han forbinder intellektet og rasjonalitet med det

verdslige og materielle. Selvet hos Pinchbeck blir den transpersonlige posisjonen hvor man er integrert i noe større enn seg selv, via empati og ansvarsfølelse overfor kollektivet. Broers mener at å eksistere med det verdslige som et utgangspunkt er negativt, mens å ha det transcendent som et utgangspunkt er positivt. I følge ham må egobevissthet overstyres av den transcendent bevisstheten. Pinchbeck mener materialisme er negativt men han mener som sagt at materien og det verdslige er utgangspunktet til vår åndelige utvikling. Han mener sådan at et rent mekanisk, materialistisk utgangspunkt ikke er bra, men hvis vi sakraliserer verden vår så blir det bra.

4.4.3 Rasjonalitet og/eller intuisjon

I Pinchbecks og Broers virkelighetsbilder fremstår det et skille mellom intuisjon og rasjonalitet. Intuisjon kobles til følelser, slik som kjærlighet, magefølelse og anelser, og intuisjon blir fremstilt som noe viktigere enn rasjonalitet. Han mener som sagt at det mental-rasjonelle vil vedvare i et samspill med de tidligere bevissthetsstrukturene, hvor intuisjon og rasjonalitet harmoniseres. Intuisjon og rasjonalitet står i et samspill hos Pinchbeck, hvor intuisjon skaper grunnlaget til tenkning og rasjonalitet.

Broers mener det transcendent har andre spilleregler enn i romtid (jfr. begrenset versus ubegrenset), og han knytter intuisjon til de høyere dimensjonene via *selvet*. G4 representerer uendelige muligheter, mens romtid er begrenset. Han lager på den måten et mye klarere skille mellom intuisjon (åndelig) og rasjonalitet (ikke-åndelig) enn Pinchbeck.

Pinchbeck knytter intuisjon til synkronisiteter og daimonsk akausalitet som er å sammenligne med den åndelige symbiosen i den magiske bevissthetsstrukturen. Bevissthetsevolusjonen er tuftet på menneskehetens verdslige eksistens, og intuisjon posisjoneres på den måten i det verdslige. Synkronisiteter og daimonsk akausalitet kontrasteres med materiell årsak og effekt, som skaper et skille mellom intuisjonens akausale observasjoner og rasjonalitetens tenkning og kunnskap. Pinchbecks tanker om intuisjon og rasjonalitet kan sies å være en harmonisering av kunnskap og følelser. Han mener den moderne bevisstheten er besatt av objekter i rom(tid), som gjør så rasjonalitetens kunnskap omhandler det ytre. Intuisjon omhandler individets indre, med tanke på synkronisiteter, arketyper og følelser. Harmoniseringen av følelser og kunnskap blir derfor en harmonisering av det ytre og det indre, som speiles i den magiske bevissthetens åndelige symbiose.

Broers skaper ikke et forhold med det indre og det ytre, men et forhold mellom et *ytre* transcendent og et *indre* i romtid²⁹. Det er ikke snakk om menneskets vesen, men universmaskinen og dens bruker, Gud. Vi ser i integrasjonsnettverkene til Broers at mennesket blir projisert ut i det transcendente, at teknologi blir projisert utover universet og at intuisjon følger med ut i det transcendente mens rasjonalitet vedblir i romtid. Pinchbeck projiserer mennesket utover materien ved at bevissthet blir noe integrert og immanent i vår verdslige utgangspunkt i kvanteskummets kontinuum. Harmoniseringen av rasjonalitet og intuisjon er en balansering av fokus, hvor individets følelses- og meningsliv samkjøres med vår rasjonelle og utforskende holdning til teknologi og omverdenen.

Broers skriver om hvordan skyggene, og det illusoriske, er noe som «the so-called rational mind» oppfatter som virkelig, mens intuisjon/selvet i det primære vet bedre og har som sagt magisk makt over det verdslige. Han skaper sådan et hierarkisk forhold mellom rasjonalitet og intuisjon, mens Pinchbeck forsøker å harmonisere dem.

4.5 Kognitiv dissonans og rasjonalisering

4.5.1 Pre-apokalyptisk kognitiv dissonans

Pinchbecks kontrafaktiske tankegang sier at hvis vi fortsetter slik vi gjør så vil verden vår ende i ødeleggelse. Hans pre-apokalyptiske kognitive dissonans vedrører det sosiopolitiske som angår kapitalisme som materialisme han mener er en nihilistisk tilstand. Han rasjonaliserer at vår nåværende tilstand er en konsekvens av manglende åndelighet, som gjør at vi kun fokuserer på materiell vinning. Vi er i hans øyne grådige «kidults» som ubevisst har skapt en krise. Han rasjonaliserer den ubevisste skapte krisen ved å si at transformasjonen er i gang, og at 2012 var en vippepunkt i transformasjonsprosessen. Når han snakker om menneskets bevissthetsevolusjon, 60-tallet som første fase av innvielsesprosessen, aktiv og verdslig handling og viser til faktorer slik som den arabiske våren, kapitalismens egoisme og rovdrift og ødeleggelse av natur, så posisjonerer han hele transformasjonsprosessen i det verdslige. Han mener den moderne bevissthetens rasjonalitet og besittelse av lineær tid, objekter i rom og dominasjon av det materielle fanger oss i en bane rettet mot katastrofe. I hovedsak er det egoisme og blindhet overfor det åndelige perspektivet som utgjør Pinchbecks pre-apokalyptiske kognitive dissonans, hvor hans profetiske rasjonalisering er at vi må løsrive oss fra banen som leder til ødeleggelse.

²⁹ Jfr. fiskeakvariet som er innpakket i de høyere dimensjonene og spillet *i* datamaskinen.

Broers pre-apokalyptiske kognitive dissonans vedrørte også å være fanget. Narrativene deres handler begge om frigjørelse, men Broers skiller seg fra Pinchbeck ved å rasjonalisere at vi er fanget i det verdslige. Broers kontrafaktiske tankegang sier at hvis vi skal våkne opp og innse sannheten og frigjøres fra vårt verdslige fengsel, så må noe magisk endre biologien vår. Egoismen i Broers virkelighetsforståelse vedrører også en blindhet overfor det åndelige, men han gjør det verdslige til egoets domene. I Broers narrativ er egoet koblet til rasjonalitet, som igjen er et verdslig perspektiv. Rasjonalitet er motstykket til intuisjon, hvor rasjonalitet er ikke-guddommelig og intuisjon er det guddommelige. Hans rasjonalisering er at vi må frigjøre oss fra det verdslige for å nå det åndelige, hvor transcendent er frihet og verdslighet er fangenskap. Fiskeakvariet er et godt eksempel på hvordan han tenker, der fiskene er fanget i sin blindhet i en begrenset beholder, mens utenfor er det tidløshet og ubegrenset potensial. I det pre-apokalyptiske er det transcendent ikke tilgjengelig, på grunn av at «the veil of forgetting» gjør så vi ikke husker at vi er en del av Gud. I en slik maktesløs posisjon må vi frigjøres fra utsiden (i.e. magisk kausalitet). Profetien hans var at vi skal vekkes av Gud, som er hans lindring av den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen. Pinchbecks lindring av den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen er den optimistiske oppfatningen om at vi selv kan endre kursen vår, og bruken av Jean Gebbers konsept om bevissthetsevolusjon som tilsier at vi vil gå over i en ny bevissthet som igjen gir mennesket en meningsfull tilværelse.

Begge er opptatt av hvordan DMT og lignende gir oss åndelig innsikt, som gjør dem enteogent orientert. Forskjellen er at Pinchbeck mener enteogen praksis kan vekke til live det åndelige, men det er ikke det alene som forårsaker transformasjonen. Perspektivet hans er for så vidt også enteogen i en bred forstand, hvor yoga og meditasjon også spiller en stor rolle. Broers forfekter at astronomiske hendelser skulle ha en enteogen effekt på oss, som var den transformative faktoren i hans apokalypse. Vi ser her at Broers magiske kausalitet samlet alt i én transformativ faktor: Guds kontroll av astronomiske hendelser med intensjon om å bringe oss ut i det transcendent. Pinchbeck hadde et mer nyansert og bredere spekter av transformative faktorer: Enteogener, yoga og meditasjon, synkronisiteter og daimonske krefter, aktiv deltakelse i forbedring av verden og innvielse.

4.5.2 Post-apokalyptisk kognitiv dissonans

Pinchbeck snakket om 2012 som et vippepunkt i en mer langstrakt prosess. Han mener som sagt at han ser tegn til de nye strukturene og institusjonene i sosiale medier, den arabiske våren og occupy-bevegelsen, men han er også bekymret for katastrofale følger av krisetilstanden han mener vi er i. Vi kan si at han fortsetter å rasjonalisere at vi er i andre fase

av innvielsesprosessen, som skal lede til samarbeid, harmonisering av rasjonalitet og intuisjon og ansvarlig og empatisk handling ifra den transpersonlige posisjonen. Den kognitive dissonansen hans viser seg ikke å ha endret seg. Rasjonaliseringen hans gikk kun på at transformasjonen viser seg å være mer krevende enn han muligens hadde sett for seg.

I TEDx-foredraget snakker han også om fokuserer han også mer på aktiv handling som legger grunnlaget for post-apokalypsen. I TfC-dokumentaren er det også fokus på det å faktisk gjøre noe for at verdenstilstanden skal bedres. Han tar avstand fra andre profeter i 2012-miljøet som mente det skulle skje noe ekstraordinært, som signaliserer at han fokuserer veldig på det som kreves av verdslige faktorer for at vi skal endre kursen vår. Han beveger seg enda lengre vekk fra magisk kausalitet.

Broers ventet på det store solstormklimakset som ikke helt kom og begynte derfor å rasjonalisere hvordan den «uvanlige» lave aktiviteten på solen kunne spille en rolle i transformasjonen. Han har etter hvert gått over til at begrensningen er brutt opp og at vi må selv gå inn for å oppnå kontakten med det transcendent. Pinchbeck har en aktivisereretorikk som promoterer sosial, kulturell og politisk handling. Den scientisitiske retorikken til Broers gjør mennesket til den mottagende delen av astronomiske fenomeners innvirkning på biologien vår. Han fortsetter å opprettholde skillet mellom det transcendent og verdslige, egoet og selvet, intuisjon og rasjonalitet.

Broers visjon er at vi skal oppnå guddommelighet, hvor vi eksisterer i det transcendent med ubegrensede muligheter. Pinchbecks visjon er at vi skal aktivere de tidligere bevisstetsstrukturene og harmonisere dem, slik at opprinnelse og nåtid integreres og den intensiverte bevisstetsstrukturen realiseres. Her vil intuisjon og rasjonalitet harmoniseres, mens hos Broers vil intuisjon vedbli som noe overordnet og adskilt fra det rasjonelle. Pinchbeck skriver at intuisjon er overlegent, men han skriver også at vi trenger det rasjonelle. Broers skiller som sagt det transcendent fra det verdslige og gjør det intuisjon og rasjonalitet til separate fenomener.

Konsekvensene i Pinchbecks narrativ er reelle i den forstand at de følger en materiell kausalitet. De er kontrafaktiske i den forstand at det er spekulasjoner og hypoteser om mulige fremtidige hendelser, som han mener å kunne forutse. Han skaper et dommedagsscenario hvor han sier at vi kommer til å ødelegge alt hvis vi ikke skjerper oss, hvor menneskeheten vil oppleve katastrofale følger. Broers skriver om hvordan egoisme har forårsaket ødeleggelse,

sult, krig og lignende tragedier. Den semiotiske promiskuiteten hos Broers og Pinchbeck omhandler destruktive tilstander som de mener er forårsaket av egoisme, men løsningene deres er forskjellige.

Hvis vi bruker Landes apokalyptiske bølge til å belyse narrativene så vil vi se at Pinchbecks verdslige orientering gjør så han kan fortsette å snakke om transformasjonen og opprettholde apokalyptisk tid lengre. Broers mister grepet om apokalyptisk tid fordi han går til slutt tom for tegn i tiden (i.e. astronomiske hendelser). De astronomiske hendelsene vil til slutt miste potensen som tegn i tiden fordi vi ikke opplever noen spesielle endringer, og dermed vil tanken om en magisk kausalitet svinne hen. Når vi selv har hele veien fått ansvaret og fokuset har ligget på sosial, politisk og kulturell handling så vil forventningene ligge på et helt annet nivå. Man kan si at Pinchbeck ikke vil oppleve en post-apokalyptisk kognitiv dissonans, fordi han har rett samme hvilken retning det går. Det vil i alle fall ta en lang tid før han må innrømme at ting har bare gått sin gang. Han vil mest sannsynlig kunne si at det gikk enten den ene eller andre veien, om det ble katastrofale følger eller om vi har klart å komme oss over i den andre bevissthetstilstanden som avvikler krisen. Vi kan si at apokalyptisk tid vil opprettholdes av Pinchbeck så lenge han fortsetter aktivismen og kjemper for opplysningen, fordi det er det profetien hans har omhandlet. Broers mister mer og mer grep om apokalyptisk tid når den magiske kausaliteten uteblir, som gjør at han trekker seg tilbake til en mer normal søken etter det åndelige via kontemplasjon og filosofiske utredninger om det åndelige.

4.6 Konklusjon

Pinchbeck lindret kognitiv dissonans med en rasjonalisering hvor materiell kausalitet ikke ble oversatt og tilsidesatt. Broers rasjonaliserte at begrensningene som materiell kausalitet representerer må bort for at vi skal nå det åndelige. Deres kognitive mønstre viser at Broers søkte ut av det verdslige, mens Pinchbeck søkte inn i det verdslige for å sakralisere det. Den magiske kausaliteten til Broers skapte en rasjonalisering som måtte justeres i post-apokalypsen. Pinchbeck justerte lite annet enn at han satte et større fokus på faktisk handling. Aktiv handling hos Broers blir litt annerledes enn hos Pinchbeck, fordi Broers snakker kun om metafysiske spekulasjoner og at vi må søke selvet i G4, og han nevner ikke kulturelle, sosiale og politiske strukturer slik Pinchbeck gjør.

Den pre-apokalyptiske kognitive dissonansen er en pådriver i konstruksjon av narrativ. De velger sine retorikker, Broers med sin scientistiske retorikk og Pinchbeck med sin aktiviseretorikk, og formidler deres rasjonaliseringer. I denne prosessen skapte de hvert sitt

forhold til verden, det transcendent og materie, og rasjonaliserte hva det åndelige er i henhold til disse tre faktorene. Konsekvensene av deres rasjonaliseringsstrategier viser seg i deres post-apokalyptiske rasjonaliseringer. Pinchbecks narrativ fortsetter som det gjorde i pre-apokalypsen, mens Broers får problemer når det magiske ikke viser seg.

Pinchbeck bruker kognitiv dissonans som en del av hans narrativ, med tanke på daimonsk akausalitet og forvirring. Når den kognitive dissonansen blir et virkemiddel i hans narrativ, så blir ikke ubalansen mellom tro/mening/verdi og virkelighetserfaring noe som setter en stopper for narrativet. Broers med sin scientistiske retorikk, og hans sikkerhet i sin viten om transcendent eksistens høyere dimensjoner, skapte et deterministisk narrativ som ikke tillot at noe annet skulle skje. Hans uklarhet vedrørende datering gav han et slingringsrom, men han var veldig sikker i sin sak angående hvordan transformasjonen skulle forekomme. Den post-apokalyptiske kognitive dissonansen ble derfor et vanskelig hinder i hans narrativ.

Narrativer slik vi har kikket på i denne avhandlingen skapes og forgår. Landes utsagn om at «feil tilsier ikke ubetydelighet» gjør seg gjeldende her. Broers og Pinchbeck har formulert apokalyptiske narrativer til tross for at apokalypse aldri har blitt fullbyrdet. Broers mener at noe sublimt har skjedd og at vi er frie til å oppnå kontakt med det transcendent. Pinchbeck mener transformasjonen er i gang og at vi er på vei til å avvikle krisen (e.g. arabiske våren). De har dermed skapt narrativer som de selv tror har blitt oppfylt, og mener derfor ikke at de tar feil.

New thought-narrativet bryr seg ikke om materielle krav, mens new age-narrativet forfekter at ånden vil manifesteres i form når vi har skapt formen. Sammenligningen av Broers og Pinchbecks kognitive mønstre illustrerer hvordan magisk tenkning forenkler kausalitet i forhold til verdens normale gang. Beholderen som Broers skaper av romtid i kontrast til de høyere dimensjonene gjør så det verdslige er fengslende. Det verdslige er det kompliserte og vanskelige mens det transcendent er det lette og ukompliserte, og Broers mente vi skulle få en magisk kontroll over materien slik at vi ikke lenger trenger å lide oss gjennom den verdslige tregheten. Pinchbecks integrering skaper en intimitet til materien, slik at vi lever i tråd med den og ikke ødelegger omgivelsene våre: vi ødelegger verden vår fordi vi ikke forstår hvordan å behandle den. Hans kognitive dissonans skaper således et narrativ som leder til at vi skal harmoniseres med det verdslige. Broers narrativ leder til at vi ikke behøver å bry oss om materiens begrensninger og behov. Pinchbecks narrativ forankres til et større og mer reelt narrativ: politisk aktivisme. Broers narrativ flyter vekk når den magiske

transformasjonen ikke forekommer. Pinchbeck har dermed større potensial til å etablere varig mening, mens Broers mister grep og vil til slutt ha lite å forankre mening i.

5 Litteratur

Barkun, M. (2006). *A Culture of Conspiracy: Apocalyptic Visions in Contemporary America*. California, USA: University of California Press.

Broers, D. (2012). *Solar Revolution: Why Mankind is on the Cusp of an Evolutionary Leap*. California, USA: Evolver Editions.

Bromley, D. G. (1997).

Constructing Apocalypticism: Social and Cultural Elements of Radical Organization. T. Robbins & S. J. Palmer (Red), *Millennium, Messiahs, and Mayhem*. (s. 31- 43) London, UK: Routledge.

Burchett, S. A. & Hicks, T. P. (2006). *The mysterious trace amines: Protean neuromodulators of synaptic transmission in mammalian brain* (PDF). *Progress in Neurobiology* 79 (5-6): 223- 46. doi:10.1016/j.pneurobio.2006.07.003.

Defesche, S. (2008). *The 2012 Phenomenon: A historical and typological approach to a modern apocalyptic mythology*. (Mastergrad, Universitetet i Amsterdam). Amsterdam: Universitetet i Amsterdam.

Fauconnier, G. & Turner, M. (2002). *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities* USA: Basic Books.

Gelfer, J. (2011). Introduction. J. Gelfer (Red.), *2012: Decoding the Countercultural Apocalypse*. (s.1-7). UK/USA: Equinox Publishing Ltd.

Haanegraff, W. J. (1996). *New Age Religion and Western Culture: Esotericism in the Mirror of Secular Thought*. Leiden, Netherlands: Brill.

Haanegraff, W. J. (2013). Entheogenic Esotericism. E. Asprem & K. Granholm (Red.),

Contemporary Esotericism. (s.392-409). Acumen Publishing.

Hammer, O. (2004). *Claiming Knowledge: Strategies of Epistemology from Theosophy to the New Age*. Leiden, Netherlands: Brill.

Hoopes, J. W. (2011). Introduction. J. Gelfer (Red.), *2012: Decoding the Countercultural Apocalypse*. (s.38-56). UK/USA: Equinox Publishing Ltd.

Hubbard, B. M. (2012). *Birth 2012 and Beyond: Humanity's Great Shift to the Age of Conscious Evolution*. USA: Shift Books.

Jensen, J. S. (2009). Religion as the unintended product of brain functions in the 'standard cognitive science of religion model'. M. Stausberg (Red.), *Contemporary Theories of Religion: A Critical Companion*. (s.129-149). USA: Routledge.

Landes, R. (2011). *Heaven on Earth: The Varieties of the Millennial Experience*. New York, USA: Oxford University Press.

Lentini, P. (2011). The 2012 Milieu? Hybridity, Diversity and Stigmatized Knowledge. J. Gelfer (Red.), *2012: Decoding the Countercultural Apocalypse*. (s.60-78). UK/USA: Equinox Publishing Ltd.

Melton, J. G. (1992). New thought and the New Age. J. R. Lewis & J. G. Melton (Red.), *Perspectives on the New Age*. (s.15-29). New York, USA: State University of New York Press.

O'Leary, S. D. (1998). *Arguing the Apocalypse: A Theory of Millennial Rhetoric*. New York, USA: Oxford University Press.

Pals, D. L. (2006). *Eight Theories of Religion*. New York, USA: Oxford University Press.

Partridge, C. (2004). *The Re-Enchantment of the West: Volume 1*. London, UK: T&T Clark

International.

Partridge, C. (2005). *The Re-Enchantment of the West: Volume 2*. London, UK: T&T Clark International.

Pinchbeck, D. (2007). *2012: The Return of Quetzalcoatl*. New York, USA: Jeremy P. Tarcher/Penguin.

Sørensen, J. (2007) *A Cognitive Theory of Magic*. Plymouth, UK: AltaMira Press.

Stone, J. R. (2000). Introduction. J. R. Stone (Red.), *Expecting Armageddon: Essential Readings in Failed Prophecy*. (s.1-26). London, UK: Routledge.

Sitler, R. K. (2006). The 2012 Phenomenon: New Age Appropriation of an Ancient Mayan Calendar. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, 9(3), 24-38.

Turner, M. (1998). *The Literary Mind: The Origins of Thought and Language*. New York, USA: Oxford University Press.

Van Stone, M. (2011). Maya Prophecies, 2012 and the Problematic Nature of Truth. J. Gelfer (Red.), *2012: Decoding the Countercultural Apocalypse*. (s.23-36). UK/USA: Equinox Publishing Ltd.

Wexo, J. B. (1992). *Dinosaurs*. San Diego, USA: Wildlife Education.

6 Internettreferanser

Broers, D. (2012x). *Bestimmt die Sonne wirklich unser Schicksal?* Hentet 19.03.2013, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/bestimmt-die-sonne-wirklich-unser-schicksal>

Broers, D. (2013a). *Willkommen in 2013*. Hentet 05.02.2013, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/willkommen-2013>

Broers, D. (2013b). *Verändert unsere Sonne gerade unsere DNA?* Hentet 06.12.2013, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/ver%C3%A4ndert-unsere-sonne-gerade-unsere-dna>

Broers, D. (2013c). *Die Befreiung des Geistes aus dem Gefängnis des Verstandes*. Hentet 10.04.2014, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/die-befreiung-des-geistes-aus-dem-gef%C3%A4ngnis-des-verstandes>

Broers, D. (2014a). *Ebenen der Wahrnehmung und die Erfahrung von Wirklichkeit*. Hentet 11.03.2014, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/ebenen-der-wahrnehmung-und-die-erfahrung-von-wirklichkeit>

Broers, D. (2014b). *Wir sind diejenigen, auf die wir gewartet haben (Teil 1)*. Hentet 09.04.2014, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/wir-sind-diejenigen-auf-die-wir-gewartet-haben-teil-1>

Broers, D. (2014c). *Wir sind diejenigen, auf die wir gewartet haben (Teil 2)*. Hentet 09.04.2014, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/wir-sind-diejenigen-auf-die-wir-gewartet-haben-teil-2>

Broers, D. (2014d). *Sprungprogramm!* Hentet 10.04.2014, fra <http://www.dieter-broers.de/artikel/sprungprogramm>

Evolver.net (udatert). Hentet 03.04.2014, fra <http://www.evolver.net/pages/about-us>

Gaiamtv.com (2013). Hentet 14.03.2014, fra <http://www.gaiamtv.com/show/mind-shift#sthash.aJ3zSHjr.dpuf>

MindShiftEp10 (2013). *Toltec Shamanic Prophecies*. Hentet 14.03.2014, fra <http://www.gaiamtv.com/video/toltec-shamanic-prophecies>

Northatlanticbooks.com (udatert). Hentet 05.4.2014, fra <http://www.northatlanticbooks.com/store/evolver-editions/>

Occupywallst.org (udatert). Hentet 05.02.2014, fra <http://occupywallst.org/about/>

Pinchbeck, D. (2013a). *Planetary Initiation*. Hentet 02.05.2013, fra http://www.realitysandwich.com/planetary_initiation

Pinchbeck, D. (2013b). *The End of the Beginning*. Hentet 02.05.2013, fra http://realitysandwich.com/166220/end_beginning/

Pinchbeck, D. (2013c). *The End of Nature and the Birth of the Supra-organism*. Hentet 18.02.2013, fra http://realitysandwich.com/168690/end_nature_and_birth_supraorganism/

Realitysandwich.com (udatert). Hentet 12.05.2014, fra <http://realitysandwich.com/u/daniel-pinchbeck/>

Santodaime.org (udatert). Hentet 04.9.2013, fra <http://www.santodaime.org/doctrine/whatis.htm>

Science.nasa.gov (udatert). Hentet 17.05.2013, fra <http://www.science.nasa.gov/about-us/science-strategy/past-strategy-documents/space-science-enterprise-plans/space-science-enterprise-theme-roadmaps/>

Tedxsanmigueldeallende.com (udatert). Hentet 06.02.2013, fra

<http://tedxsanmigueldeallende.com/en/about/>

7 Dokumentarer

SR (2012). *Solar Revolution*. Dieter Broers.

TEDx (2013). *Planetary Initiation: Daniel Pinchbeck at TEDxSanMigueldeAllende*. Hentet 12.05.2014, fra <http://www.youtube.com/watch?v=mHTZiJAPLOE>

TfC (2010). *2012: Time for Change*. Joao G. Amorim & Daniel Pinchbeck.

8 Sammendrag

Apokalyptikk er et kontinuerlig fenomen. Historien er spekket med dommedager og apokalypser, og vi har ikke sett de siste endetidsprofetiene. 21. desember 2012 var en datering som tiltrakk seg en stor variasjon av aktører som forfektet apokalyptiske visjoner om blant annet katastrofer, kosmisk stråling, transcendent krefter, psykedeliske og esoteriske transformasjoner som skulle igangsette en ny tidsalder. Avhandlingen redegjør for to apokalyptiske narrativer tilknyttet 2012.

Avhandlingens metode er retorikkanalyse som avdekker profetenes narrative rasjonaliseringer, ved bruk av teori som kartlegger rasjonaliseringers kognitive mønstre. Funnene blir deretter kartlagt i henhold til typologier omhandlende retorikk, dramaturgi og forskjellige kategorier av millennialisme og apokalyptiske scenarier. Analysens funn blir samtidig belyst av 2012-fenomenets historiske bakgrunn: new age og new thought.

Målet til avhandlingen er å vise hvordan profetene rasjonaliserte virkelighetsbildene sine, forsøkte å etablere varige meningsdannelser og hvilke konsekvenser deres respektive strategier fikk.

Avhandlingen har fire hoveddeler. I den første delen redegjøres det for forskningsemnet, analysens vinkling, problemstilling, kognitiv teori og sosiokulturelle aspekter ved 2012-fenomenets historikk.

I andre og tredje del gjennomgås analyse av to 2012-profeter. Analysen er en nærlesning av sentrale deler av narrativene deres, en dissekering av de viktigste retoriske elementene og avdekning av deres apokalyptiske rasjonaliseringer. Avhandlingen redegjør i andre og tredje del for helhetlige virkelighetsbilder og illustrerer motivasjon og ambisjon i konstruksjon av profeti.

I avhandlingens fjerde del oppsummeres funnene og sammenlignes. Skillepunktene mellom profetene klargjøres og forskjeller i strategiene deres nyanseres, og de kognitive mønstrene i virkelighetsbildene deres viser hvordan de forholder seg til det verdslige og det åndelig.